

EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 5.7.2023
COM(2023) 420 final

2023/0234 (COD)

Förslag till

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV

om ändring av direktiv 2008/98/EG om avfall

(Text av betydelse för EES)

{SEC(2023) 420 final} - {SWD(2023) 420 final} - {SWD(2023) 421 final} -
{SWD(2023) 422 final}

MOTIVERING

1. BAKGRUND TILL FÖRSLAGET

• Motiv och syfte med förslaget

I den europeiska gröna given¹ och handlingsplanen för den cirkulära ekonomin² efterlyses förstärkta och påskyndade åtgärder från EU och medlemsstaterna för att säkerställa miljömässig hållbarhet inom textil- och livsmedelssektorerna, eftersom de utgör de mest resursintensiva sektorerna som orsakar betydande negativa externa miljöeffekter, där finansierings- och teknikbrister hindrar framsteg mot övergången till en cirkulär ekonomi och utfasning av fossila bränslen. Livsmedel och textilier är de första respektive fjärde mest resursintensiva sektorerna³ och de följer inte fullt ut EU:s grundläggande principer för avfallshantering som fastställs i avfallshierarkin, som kräver prioritering av förebyggande av avfall följt av förberedelse för återanvändning och materialåtervinning. Med tanke på de åtaganden som gjorts är detta förslag till ändring av ramdirektivet om avfall⁴ inriktat på två resursintensiva sektorer: Textilier och livsmedel, med följande allmänna mål:

- Att minska miljö- och klimatpåverkan, höja miljö kvaliteten och förbättra folkhälsan i samband med avfallshantering av textilier i linje med avfallshierarkin.
- Att minska miljö- och klimatpåverkan av livsmedelssystem i samband med generering av livsmedelsavfall. Att förhindra matsvinn skulle också bidra till en tryggad livsmedelsförsörjning.

Textilavfall

Trots att förebyggande av avfall är ett viktigt mål i ramdirektivet om avfall och trots genomförandeinsatserna på nationell nivå, även av privata aktörer, fortsätter den allmänna avfallsproduktionen att öka och endast en ”relativ frikoppling” av avfallsproduktionen från den ekonomiska tillväxten kan konstateras⁵. Denna trend för det totala avfallet kan också observeras för textilavfall. Den förvärras dock av snabba modeväxlingar, som kännetecknas av mer frekventa modekollektioner som släpps ut på marknaden⁶ med lågprisprodukter som inte internaliserar externa miljöeffekter⁷, uppmuntrar kunderna att handla impulsivt och ger incitament till att köpa större mängder kläder⁸. Denna ökande textilkonsumtion leder till ökade volymer textilavfall. Enligt en pågående studie från gemensamma forskningscentret (JRC)⁹ uppgick det totala textilavfallet, som omfattar kläder och skor, hemtextilier, tekniska textilier samt postindustriellt avfall och avfall före konsumentledet, under 2019 till 12,6 miljoner ton (10,9 miljoner ton avfall efter konsumentledet och 1,7 miljoner ton

¹ Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén, *Den europeiska gröna given* (COM(2019) 640 final).

² *En ny handlingsplan för den cirkulära ekonomin: För ett renare och mer konkurrenskraftigt Europa* (COM(2020) 98 final), 11.3.2020.

³ [EU Transition Pathways \(europa.eu\)](https://ec.europa.eu/eurostat/tgm/table.do?tab=table&init=1&language=en&code=sdg12.2.1).

⁴ EGT L 312, 22.11.2008, s. 3.

⁵ Europeiska miljöbyrån, *Waste prevention in Europe*, 2021, [Waste prevention in Europe – Europeiska miljöbyrån \(europa.eu\)](https://www.eea.europa.eu/en/themes/waste/prevention).

⁶ Lai, O., *What is fast fashion*, Earth.org, 2021, <https://earth.org/what-is-fast-fashion>.

⁷ Workshop med berörda parter.

⁸ Europeiska kommissionen, Gemensamma forskningscentret, 2021, <https://data.europa.eu/doi/10.2760/858144>.

⁹ Europeiska kommissionen, gemensamma forskningscentrumet. *Techno-scientific assessment of the management options for used and waste textiles*, 2023 (under utveckling).

postindustriellt avfall och avfall före konsumentledet). Kläd- och skoavfall uppgick till 5,2 miljoner ton, vilket motsvarar 12 kg per person och år i EU.

Enligt en studie från JRC¹⁰ samlas för närvarande cirka 78 % av textilavfallet efter konsumentledet, som omfattar kläder och skor, hemtextilier och tekniska textilier, inte in separat utan hamnar i blandat hushållsavfall, avsett att förbrännas eller deponeras. Denna resursineffektiva avfallshantering är inte i linje med avfallshierarkin och leder till miljöskador i EU och i tredjeländer genom alltför höga nivåer av utsläpp av växthusgaser, vattenförbrukning, föroreningar och markanvändning. Av det separat insamlade textilavfallet, som endast utgör 22 % av det genererade textilavfallet efter konsumentledet, återvinns cirka 32 % inom EU (cirka 20 % utanför EU), återanvänds cirka 8 % inom EU (cirka 38 % utanför EU), och exporteras resten.

Kravet på separat insamling av textilier i ramdirektivet om avfall träder i kraft den 1 januari 2025. Enligt uppgifter från medlemsstaterna är det osannolikt att systemen för separat insamling och infrastrukturen för sortering och materialåtervinning kommer att vara redo att hantera de förväntade ytterligare mängder som ska samlas in. Sorteringen förväntas ske i de flesta medlemsstater nära insamlingsplatserna för avfall och i större skala i de medlemsstater där marknadsvillkoren är gynnsamma (t.ex. lägre kostnader för avfallshantering, befintlig infrastruktur och kompetens som kan utökas, närhet till materialåtervinnings-/produktionscentrum och hamnar). Materialåtervinning förväntas inte ske i alla länder och kommer sannolikt att ske i regioner nära textilproduktionscentrumen och befintliga infrastrukturbaser.

Textilsektorn är resursintensiv. När det gäller produktionen av både råvaror och textilier sker de flesta belastningar och effekter i samband med konsumtionen av kläder, skor och hushållstextilier i EU i andra regioner i världen. Även om de flesta miljöbelastningarna från EU:s textilkonsumtion uppstår i tredjeländer¹¹, påverkar de också EU på grund av deras globala inverkan. Europeiska miljöbyrån uppskattar att 80 % av de primära råvarorna, 88 % av vattnet och 92 % av markanvändningen samt 73 % av växthusgasutsläppen för att producera den mängd kläder, textilier och skor som konsumerades i EU 2020 ägde rum utanför EU. Till exempel är utsläpp av växthusgaser ett globalt fenomen som inte är begränsat till specifika gränser eller regioner. Dessutom var nästan 13 miljoner heltidsanställda över hela världen sysselsatta i leveranskedjan¹². Förebyggande, återanvändning och materialåtervinning av textilavfall kan därför bidra till att minska sektorns miljöavtryck.

Dessutom internaliseras inte avfallshanteringskostnaderna för använda kläder och hushållstextilier i priset på nya produkter. I genomsnitt skulle kostnaderna för insamling och hantering motsvara cirka 12 cent per artikel. Dessa kostnader varierar dock beroende på typ av artikel, där de som omfattar en blandning av textiltypor och innehåller störande ämnen (t.ex. knappar och dragkedjor) kostar mer att hantera och de som omfattar en enda fibertyp utan störande ämnen, t.ex. t-tröjor, kostar mindre. Med tanke på de stora volymer textilavfall som för närvarande bortskaffas som restavfall, internaliseras inte heller kostnaderna för bortskaffandet och de externa miljöeffekterna av detta bortskaffande, inklusive utsläpp från förbränning och deponering. Andra externa effekter omfattar särskilt de miljömässiga och sociala effekterna av textilavfall som exporteras till tredjeländer och som är förklätt till avfall

¹⁰ Europeiska kommissionen, gemensamma forskningscentrumet. *Techno-scientific assessment of the management options for used and waste textiles*, 2023 (under utveckling).

¹¹ Europeiska miljöbyrån (2019).

¹² Europeiska miljöbyrån. *Textiles and the environment: the role of design in Europe's circular economy* (2022). Finns på: <https://www.eea.europa.eu/publications/textiles-and-the-environment-the>.

för återanvändning, särskilt när det gäller exporterade osorterade textilier, av vilka en betydande del hamnar i (olagliga) deponier.

Fragmenterade definitioner av textilier och textilavfall leder till administrativa bördor och utgör hinder för gränsöverskridande transporter. Olika politiska och regleringsmässiga signaler i varje medlemsstat och informationsluckor (t.ex. om råvarornas kvalitet) hindrar en uppskalning av återvinningsindustrin och återanvändningen och stör de lika villkoren på den inre marknaden, utöver komplexiteten i materialåtervinning av textilier på grund av de olika sammansättningarna av textilavfall. Detta hindrar inte bara övergången till en cirkulär ekonomi inom textilsektorn, utan förhindrar också att kvalitetsjobb och mervärde skapas i EU. Den otillräckliga infrastrukturen för sortering och materialåtervinning kommer sannolikt att leda till att textilier inte behandlas i linje med avfallshierarkin ens när kravet på separat insamling träder i kraft. Tillverkning med lågt mervärde förekommer främst i tredjeländer. Produktion och bortskaffande av importerat textilavfall skapar betydande negativa samhällseffekter på lokal, regional och global nivå¹³.

De särskilda målen för detta förslag när det gäller textilavfall är därför att förbättra hanteringen av textilavfall i linje med den ”avfallshierarki”¹⁴ som fastställs i ramdirektivet om avfall, prioritera förebyggande av avfall, förberedelse för återanvändning samt materialåtervinning av textilier framför andra återvinningsalternativ och bortskaffande samt genomföra principen om att förorenaren betalar. I handlingsplanen för den cirkulära ekonomin¹⁵ och EU:s strategi för hållbara och cirkulära textilier (*textilstrategin*)¹⁶ efterlyses förstärkta och påskyndade åtgärder från EU och medlemsstaterna för att förebygga textilavfall och förbättra cirkulariteten för textilier, eftersom det är en resursintensiv sektor som orsakar betydande negativa externa miljöeffekter, där finansierings- och teknikbrister hindrar framsteg mot övergången till en cirkulär ekonomi.

Livsmedelsavfall

Livsmedelsavfall är en av de största källorna till ineffektivitet i den jordbruksbaserade livsmedelskedjan. Framför allt leder det till negativa miljö- och klimateffekter. Livsmedelskonsumtionen är den största bidragande orsaken till EU-konsumtionens miljöpåverkan¹⁷ och avtryck för den biologiska mångfalden¹⁸.

När livsmedel kasseras kvarstår all inbäddad energi och alla resurser och deras miljökonsekvenser, t.ex. utsläpp av växthusgaser – som ackumuleras längs livsmedelskedjan – utan att komma till nytta som näring för människor. Livsmedel som bearbetas, transporteras och tillagas och som sedan går till spillo i konsumtionsledet har en större miljöpåverkan än obearbetade livsmedelsprodukter som går förlorade på gården. De 58,5 miljoner ton livsmedelsavfall som genererades i EU under 2020¹⁹ orsakade utsläpp på 252 miljoner ton

¹³ Ellen Mac Arthur Foundation, 2017, <https://ellenmacarthurfoundation.org/a-new-textiles-economy>.

¹⁴ Avfallshierarkin är ett centralt begrepp i ramdirektivet om avfall som fastställer en prioritetsordning för hantering och bortskaffande av avfall: Förebyggande först (inbegripet återanvändning) följt av avfallshantering; förberedelse för återanvändning, materialåtervinning, annan återvinning och sist bortskaffande. Den operationaliseras genom särskilda regler och prestationsmål, t.ex. krav på separat insamling och mål för förebyggande, materialåtervinning eller avledning från deponering.

¹⁵ COM(2020) 98 final.

¹⁶ COM(2022) 141 final.

¹⁷ Sanye Mengual, E. and Sala, S., 2023. *Consumption Footprint and Domestic Footprint: Assessing the environmental impacts of EU consumption and production*.

¹⁸ Sanyé-Mengual, E., Biganzoli, F., Valente, A., Pfister, S., & Sala, S. (2023). *What are the main environmental impacts and products contributing to the biodiversity footprint of EU consumption? A comparison of life cycle impact assessment methods and models*.

¹⁹ https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/env_wasfw/default/table?lang=en.

koldioxidekvivalenter²⁰. Detta motsvarar 16 % av den totala påverkan av växthusgaser från EU:s livsmedelssystem. Livsmedelsavfall sätter också onödig press på begränsade naturresurser. Till exempel kan den mängd vatten som förbrukas för att producera livsmedel som i slutändan går till spillo beräknas till 342 miljarder m³ vattenekvivalenter²¹, vilket motsvarar 12 % av den totala påverkan från EU:s livsmedelsproduktion och livsmedelskonsumtion. Livsmedelsavfall står också för 16 % av den påverkan på marken som orsakas av markanvändning²², medan konsekvenserna för eutrofieringen av haven är 15 % av den totala påverkan^{23,24}.

När det gäller ekonomiska konsekvenser har livsmedelsavfallet på 58,5 miljoner ton ett marknadsvärde som uppskattas till 132 miljarder euro²⁵. Dessa kostnader inkluderar förlorade resurser för livsmedelsföretagare i varje steg av livsmedelskedjan, men också onödiga utgifter för hushållen. Dessutom uppskattas kostnaderna för insamling och hantering av livsmedelsavfall till ytterligare 9,3 miljarder euro²⁶.

Matsvinnet har viktiga sociala konsekvenser. Det leder till onödig användning av resurser som skulle kunna användas på annat sätt. Den genomsnittliga andelen livsmedelsutgifter (jordbruksbaserade livsmedel och livsmedelstjänster) av hushållens totala utgifter i EU är cirka 19 %²⁷. Att slänga livsmedel som är tjänliga som människoföda – i stället för att dela ut dessa livsmedel till behövande, t.ex. genom livsmedelsdonationer – är också en möjlighet som går förlorad, mot bakgrund av de växande utmaningarna för livsmedelsförsörjningen. Även om tillgången till livsmedel i Europa garanteras är överkomliga livsmedel ett problem för ett växande antal EU-medborgare: 32,6 miljoner människor har inte råd med kött, fisk, kyckling eller vegetariska motsvarigheter varannan dag²⁸. Slutligen har matsvinnet en viktig etisk dimension för många konsument²⁹.

²⁰ Beräknas med hjälp av metoden för konsumtionsavtryck enligt: Europeiska kommissionen, gemensamma forskningscentrumet, Sanyé Mengual, E., Sala, S., *Consumption footprint and domestic footprint: assessing the environmental impacts of EU consumption and production: life cycle assessment to support the European Green Deal*, Europeiska unionens publikationsbyrå, 2023, <https://data.europa.eu/doi/10.2760/218540>.

²¹ En m³-världsekvivalent representerar en kubikmeter som förbrukas i genomsnitt i världen. Genomsnittet avser ett förbrukningsviktat genomsnitt och representerar därmed de platser där vatten för närvarande förbrukas.

²² Bedömd med beaktande av påverkan på fyra jordegenskaper: biotisk produktion, erosionsresistens, regenerering av grundvatten och mekanisk filtrering enligt De Laurentiis, V., Secchi, M., Bos, U., Horn, R., Laurent, A. och Sala, S., *Soil quality index: Exploring options for a comprehensive assessment of land use impacts in LCA*, Journal of Cleaner Production, 215, s. 63–74, 2019.

²³ Konsumtionsavtrycket omfattar de 16 påverkanskategorierna för miljöavtryck (Europeiska kommissionen 2021), inklusive eutrofiering sötvatten, som främst orsakas av fosforutsläpp.

²⁴ EUT L 471, 30.12.2021, s. 1.

²⁵ Eurostat, 2022 (se fotnot 92, s. 32).

²⁶ Manfredi, S., & Cristobal, J., *Towards more sustainable management of European food waste: Methodological approach and numerical application*. Waste Management and Research, 34(9), 957–968, 2016, <https://doi.org/10.1177/0734242X16652965>.

²⁷ Europeiska kommissionen, Generaldirektoratet för jordbruk och landsbygdsutveckling, *EU agricultural outlook for markets, income and environment 2022-2032*, Europeiska unionens publikationsbyrå, 2023, s. 43, <https://data.europa.eu/doi/10.2762/29222>. Anmärkning: Mycket liten variation (mindre än 1 %) på grund av något annorlunda referenspunkt.

²⁸ Eurostat, oktober 2022. *Living conditions in Europe - material deprivation and economic strain - Statistics Explained*.

²⁹ Behovet av att säkerställa tillgång till livsmedel och solidaritet i livsmedelskedjan betonas också i rekommendationerna från den europeiska medborgarpanelen om matsvinn. För en fullständig uppsättning rekommendationer, se bilaga 16 i konsekvensbedömningsrapporten.

I detta sammanhang åtog sig EU och dess medlemsstater att uppnå mål 12.3 för hållbar utveckling att till 2030 halvera det globala livsmedelsavfallet per person i butik- och konsumentledet och minska matsvinnet längs hela livsmedelskedjan, även förlusterna efter skörd.

EU har genomfört en särskild handlingsplan om minskade förluster av livsmedel och minskat livsmedelsavfall, som omfattar både lagstiftning och andra åtgärder, inledningsvis som en del av 2015 års handlingsplan för den cirkulära ekonomin och, sedan 2020, inom ramen för EU:s från jord till bord-strategi³⁰. På så sätt vill kommissionen inte bara fastställa tydliga skyldigheter för medlemsstaterna när det gäller att minska livsmedelsavfallet, utan också skapa en politisk miljö som hjälper medlemsstaterna att vidta effektiva åtgärder.

Enligt ramdirektivet om avfall, som reviderades 2018, ska medlemsstaterna utarbeta särskilda program för förebyggande av livsmedelsavfall, i linje med avfallshierarkin. Enligt direktivet ska medlemsstaterna minska livsmedelsavfallet i varje steg i livsmedelskedjan, övervaka nivåerna av livsmedelsavfall och rapportera om de framsteg som gjorts. Kommissionen antog 2019 en gemensam metod för mätning av nivåerna av livsmedelsavfall³¹, som ska användas som grund för EU-omfattande övervakning av livsmedelsavfall.

För att hjälpa medlemsstaterna att vidta åtgärder har kommissionen sedan 2015 tagit initiativ för att förtydliga och harmonisera relevant lagstiftning (t.ex. antagande av EU-riktlinjer om livsmedelsdonationer³², följt av ändringar av livsmedelshygienregler för att underlätta säkra metoder för livsmedelsdonationer, samt EU-riktlinjer om foderanvändning av livsmedel som inte längre är avsedda för mänsklig konsumtion³³). Från och med 2016 har kommissionen också inrättat en flerpartsplattform, EU-plattformen om livsmedelsförluster och livsmedelslöseri³⁴, för att hjälpa alla aktörer att fastställa åtgärder för att förhindra livsmedelsavfall, utbyta bästa praxis och utvärdera framstegen. Den har också antagit sina egna resultat (t.ex. rekommendationer om åtgärder för att förebygga livsmedelsavfall³⁵) och har stött arbetet på EU-nivå för att förbättra datummärkningspraxis³⁶. Utbytet av bästa praxis och lösningar för att minska livsmedelsavfallet i hela EU underlättas också genom EU:s digitala knutpunkt för förebyggande av livsmedelsförluster och matsvinn³⁷. Pilotprojektet RESTwithEU³⁸ utvärderar och rekommenderar digitala verktyg för att minska livsmedelsavfallet i restaurangbranschen. Stöd till förändringar av konsumenternas beteenden behandlas av en särskild undergrupp till plattformen, och ett kompendium med bästa praxis, som utvecklats av EU:s pilotprojekt: *Europeiskt konsumentforum för att motverka matsvinn*, kommer att göras tillgängligt senast i slutet av juni 2023. För att stärka evidensbasen för förebyggande av livsmedelsavfall genomför gemensamma forskningscentret bedömningar av effektiviteten i insatser för att förebygga livsmedelsavfall³⁹, med stöd av en utvärderingsram som kan användas av alla aktörer. Ansökningsomgångar inom EU:s ramprogram för

³⁰ COM(2020) 381 final.

³¹ EUT L 248, 27.9.2019, s. 77.

³² EUT C 361, 25.10.2017, s. 1.

³³ EUT C 133, 16.4.2018, s. 2.

³⁴ https://food.ec.europa.eu/safety/food-waste/eu-actions-against-food-waste/eu-platform-food-losses-and-food-waste_sv.

³⁵ https://food.ec.europa.eu/system/files/2021-05/fs_eu-actions_action_platform_key-rcmnd_en.pdf.

³⁶ https://ec.europa.eu/food/safety/food_waste/eu_actions/date_marking_en.

³⁷ https://ec.europa.eu/food/safety/food_waste/eu-food-loss-waste-prevention-hub/eu-member-state-page/show/FI.

³⁸ <https://restwith.eu/>.

³⁹ Europeiska kommissionen, Gemensamma forskningscentret, Caldeira, C., Sala, S., De Laurentiis, V., *Assessment of food waste prevention actions. Development of an evaluation framework to assess the performance of food waste prevention actions*, Publikationsbyrån, 2019.

forskning och innovation Horisont 2020⁴⁰ och Horisont Europa⁴¹ har erbjudit nya möjligheter till forskning och innovation för att ta itu med livsmedelsförluster och livsmedelsavfall. Andra finansieringsinstrument för förebyggande av livsmedelsavfall är Life-programmet och InterReg Europa. Inom ramen för programmet för den inre marknaden tillhandahåller kommissionen också bidrag för att hjälpa medlemsstaterna och berörda parter⁴² att förbättra mätningen av livsmedelsavfall och genomförandet av åtgärder för att minska livsmedelsavfallet, i samarbete med Europeiska genomförandeorganet för hälsofrågor och digitala frågor (Hadea).

Många livsmedelsföretagare längs livsmedelskedjan har vidtagit viktiga åtgärder för att minska uppkomsten av livsmedelsavfall och förbättra resurseffektiviteten. Enligt EU:s uppförandekod för ansvarsfullt livsmedelsföretagande och ansvarsfull marknadsföring⁴³ har livsmedelsförädlare och detaljhandlare gjort konkreta åtaganden för att minska livsmedelsavfallet i sin verksamhet och i hela leveranskedjan.

Trots dessa åtgärder och den växande medvetenheten om de negativa effekterna och konsekvenserna av livsmedelsavfall, politiska åtaganden på EU- och medlemsstatsnivå och EU-åtgärder som genomförts sedan 2015 års handlingsplan för den cirkulära ekonomin, minskar inte genereringen av livsmedelsavfall tillräckligt för att göra betydande framsteg mot mål 12.3 för hållbar utveckling. Trots de befintliga rättsliga skyldigheterna i ramdirektivet om avfall och kommissionens stödjande verksamhet skiljer sig de åtgärder som hittills vidtagits i medlemsstaterna åt och har inte lett till någon betydande minskning av nivåerna av livsmedelsavfall.

Fastställandet av mål är därför ett nödvändigt nästa steg. De särskilda målen för detta förslag är följande: För det första att ge medlemsstaterna ett tydligt ansvar för att påskynda minskningen av livsmedelsavfall i livsmedelskedjan och i hushållen inom sina respektive territorier, och därmed ge ett starkt bidrag till att uppnå mål 12.3 för hållbar utveckling. För det andra att säkerställa tillräckliga och konsekventa åtgärder från alla medlemsstater för att minska livsmedelsavfallet, i linje med de åtgärder som vidtas av föregångarna.

Detta bör leda till att varje medlemsstat vidtar ambitiösa åtgärder – genom att använda de mest effektiva verktygen, anpassade till den specifika nationella situationen – och strävar efter att stödja förändrade konsumentbeteenden samt stärka samordningen av åtgärder mellan aktörer i hela livsmedelsvärdekedjan och andra relevanta aktörer (t.ex. den akademiska världen, icke-statliga organisationer, finansinstitut, aktörer inom den sociala ekonomin etc.).

Efter konferensen om Europas framtid valdes dessutom matsvinn ut som det första ämnet för överläggande för de europeiska medborgarpanelerna. Medborgarpanelens rekommendationer kommer att stödja kommissionens arbete och hjälpa medlemsstaterna att utforma nationella strategier och handlingsplaner för att förebygga matsvinn.

• **Förenlighet med befintliga bestämmelser inom området**

Den föreslagna ändringen överensstämmer med artikel 11.1 i ramdirektivet om avfall, enligt vilken medlemsstaterna ska inrätta separat insamling av textilier senast den 1 januari 2025. Genom förslaget införs utökat producentansvar och andra politiska åtgärder som syftar till att stödja den nödvändiga finansieringen och harmonisera information och metoder som rör den

⁴⁰ Se projekten [CHORIZO](#) och [ToNoWaste](#).

⁴¹ Se projekten [FOLOU](#) och [WASTELESS](#).

⁴² Exempel: [HaDEA 2022 call for proposals to help stakeholders take action on fighting food waste](#).

⁴³ Europeiska kommissionen, Livsmedelssäkerhet, *EU Code of Conduct on Responsible Food Business and Marketing Practices*, 2021.

infrastruktur för insamling, sortering, återanvändning, förberedelse för återanvändning och materialåtervinning som kommer att behövas när kravet på separat insamling får full effekt.

Enligt artikel 9.6 i ramdirektivet om avfall ska kommissionen senast den 31 december 2023 granska de uppgifter om livsmedelsavfall som medlemsstaterna ställt till förfogande i syfte att utreda möjligheten att fastställa ett unionsomfattande mål för minskning av livsmedelsavfall som ska ha uppnåtts senast 2030 och överlämna en rapport till Europaparlamentet och rådet, vid behov åtföljd av ett lagstiftningsförslag. Att fastställa mål bör stärka de nuvarande bestämmelserna i artikel 9.1 i ramdirektivet om avfall, enligt vilka medlemsstaterna ska vidta åtgärder för att minska livsmedelsavfallet i hela livsmedelskedjan.

- **Förenlighet med unionens politik inom andra områden**

EU:s textilstrategi tar upp produktion och konsumtion av textilier, samtidigt som den erkänner textilsektorns betydelse. Den presenterar en 2030-vision för textilier som fastställer målet om textilprodukter som är långlivade och återvinningsbara, i stor utsträckning tillverkade av återvunna fibrer, fria från farliga ämnen och tillverkade med respekt för arbetsrätt och sociala rättigheter samt miljön, och pekar på behovet av producentansvar längs värdekedjan, tillräcklig kapacitet för innovativ fiber-till-fiberåtervinning, biobaserade lösningar och minskad förbränning och deponering av textilier till ett minimum. Särskilt relevant för avfallshantering är att EU:s textilstrategi tillkännagav harmoniserade EU-regler om utökat producentansvar för textilier, och ekonomiska incitament för att göra produkter mer hållbara ("miljömodulering av avgifter"). Vidare framhölls kommissionens mål att ta itu med utmaningarna i samband med export av textilavfall och att främja anständigt arbete i hela världen för en global rättvis omställning och en hållbar återhämtning⁴⁴.

Detta initiativ syftar också till att bidra till målet i handlingsplanen för den cirkulära ekonomin att minska den totala avfallsgenereringen avsevärt och halvera mängden restavfall (ej materialåtervunnet) av kommunalt avfall till 2030. Översynen av direktivet om förpackningar och förpackningsavfall kommer att syfta till att minska uppkomsten av förpackningsavfall. Sammantaget kommer detta initiativ och översynen av initiativet om förpackningar och förpackningsavfall att hantera över 65 % av allt kommunalt avfall som genereras (förpackningar, livsmedelsavfall och textilavfall) och därmed bidra till det övergripande målet i ramdirektivet om avfall och den europeiska gröna given.

Kommissionens förslag till förordning om avfallstransporter⁴⁵ antogs den 17 november 2021 och vid tidpunkten för antagandet av detta förslag pågår fortfarande förhandlingar. Syftet med direktivet är att säkerställa att EU inte exporterar sina avfallsutmaningar till tredjeländer och att underlätta transporter avsedda för materialåtervinning, samtidigt som det avskräcker från transporter avsedda för bortskaffande. Åtgärderna omfattar kriterier för att bättre skilja mellan blandat och icke-blandat avfall, samt mellan använda och förbrukade varor, som kan fastställas för textilier. Dessutom föreslås en strängare exportordning för tredjeländer som inte är medlemmar i OECD, samt en skyldighet att granska återvinningsanläggningarnas prestanda i tredjeländer. Slutligen föreslås åtgärder för att öka ansträngningarna för att se till att bestämmelserna om avfallstransporter efterlevs, även när det gäller textilavfall. Konsekvenserna av förslaget till förordning om avfallstransporter har beaktats i den bedömning som gjorts. Dessutom skiljer de åtgärder som rör transport av material (åtgärderna 2.6 och 2.9) mellan textilier som är avsedda för återanvändning och inte längre är avfall (och

⁴⁴ COM(2022) 66 final.

⁴⁵ COM(2021) 709 final.

därför inte omfattas av förordningen) och de som är avfall, för vilka åtgärderna i förslaget hänvisas direkt till.

Den föreslagna förordningen om ekodesign för hållbara produkter⁴⁶ kommer att skapa en ram för att fastställa ekodesignkrav för specifika produktgrupper för att avsevärt förbättra deras cirkularitet, energiprestanda och andra miljömässiga hållbarhetsaspekter. Ekodesignkrav kan vara av avgörande betydelse för förebyggande av avfall och högkvalitativ materialåtervinning, eftersom de kan förbättra produkternas hållbarhet, reparerbarhet, materialåtervinningsbarhet och materialåtervunna innehåll. Utvecklingen av sådana krav kan också tjäna som grund för fastställandet av harmoniserade finansiella bidrag till system för utökat producentansvar. Ekodesignkrav för textilier förväntas vara på plats 2025 eller 2026. Utöver införandet av nya krav på ekodesign kommer förordningen om ekodesign för hållbara produkter att införa åtgärder för att motverka förstörelse av osålda konsumentprodukter. För det första föreslog man att införa ett krav på att stora företag ska offentliggöra information om antalet och typerna av osålda konsumentprodukter som de kasserar. Denna åtgärd är avsedd att fungera som ett anseendemässigt avskräckande incitament för denna praxis, samtidigt som den också är tänkt att skapa en förbättrad bevisbas för i vilken utsträckning förstörelse av osålda konsumentprodukter äger rum. För det andra kommer förordningen att innehålla en befogenhet att anta delegerade akter som förbjuder förstörelse av specifika grupper av osålda konsumentprodukter, t.ex. textilier, med beaktande av informationen från den allmänna informationsskyldigheten. Andra viktiga EU-strategier är förordningen om märkning av textilier⁴⁷ och förordningen om registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier (Reach)⁴⁸.

Rättsligt bindande mål för minskning av livsmedelsavfall bidrar till ett antal andra EU-mål, närmare bestämt en minskning av växthusgasutsläppen, vilket bidrar till EU:s mål om klimatneutralitet senast 2050 och till målet om en nettominskning av växthusgasutsläppen med minst 55 % fram till 2030 enligt klimatmålsplanen 2030⁴⁹. Minskat livsmedelsavfall leder också till en mer hållbar markanvändning, minskad eutrofiering av haven och mindre vattenbrist, i linje med målet att skapa ett hållbart livsmedelssystem, enligt vad som anges i från jord till bord-strategin.

Enligt strategin ska ett utgångsvärde för nivåerna av livsmedelsavfall fastställas, med beaktande av nya uppgifter som rapporterats av medlemsstaterna, och rättsligt bindande mål ska fastställas för att minska livsmedelsavfallet i hela EU senast 2023.

Bioekonomistrategin⁵⁰ kräver åtgärder för att återanvända, minska och materialåtervinna flöden av biologiskt avfall. Minskningen av livsmedelsavfall bidrar till centrala principer i strategin, t.ex. den cirkulära ekonomin, kaskadprincipen för användning av biomassa och tillämpning av avfallshierarkin.

*Omställningsväg för turismen*⁵¹, som publicerades i februari 2022, lyfter bland sina viktigaste åtgärder fram minskningen av matsvinnet inom hotell- och restaurangsektorn. I december

⁴⁶ COM(2022) 142 final.

⁴⁷ EUT L 272, 18.10.2011, s. 1.

⁴⁸ EUT L 396, 30.12.2006, s. 1.

⁴⁹ COM(2020) 562 final.

⁵⁰ COM(2012) 60 final.

⁵¹ <https://op.europa.eu/sv/publication-detail/-/publication/404a8144-8892-11ec-8c40-01aa75ed71a1>.

2022 antog medlemsstaterna rådets slutsatser om den europeiska agendan för turism 2030⁵², där kommissionen och medlemsstaterna uppmanas att förbättra turisttjänsternas cirkularitet, inbegripet matsvinnet.

Slutligen har livsmedelsavfall identifierats som en av de viktigaste faktorerna som påverkar livsmedelsförsörjningen, både på utbuds- och efterfrågesidan⁵³. Minskat livsmedelsavfall kan bidra till ökad resiliens i livsmedelssystemen och till livsmedelsförsörjningen i allmänhet, genom att förbättra leveranskedjans effektivitet och produktivitet samt tillgången till livsmedel till rimliga priser. Genom att öka livsmedelssystemens effektivitet och stödja förändrat konsumentbeteende för att undvika onödigt matsvinn, skulle det vara möjligt att föda ett större antal människor med samma livsmedelsproduktion. Minskat livsmedelsavfall kan därför bidra till att möta den förväntade ökande efterfrågan på livsmedel och samtidigt säkerställa att vårt livsmedelssystem fungerar inom planetens gränser. Dessutom kan minskade livsmedelsförluster och minskat matsvinn bidra till lägre livsmedelspriser och därmed potentiellt förbättra den ekonomiska tillgången till livsmedel.

2. RÄTTSLIG GRUND, SUBSIDIARITETSPRINCIPEN OCH PROPORTIONALITETSPRINCIPEN

• Rättslig grund

Enligt artikel 192 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (*EUF-fördraget*)⁵⁴ får EU agera på miljöpolitikens område för att bevara, skydda och förbättra miljön, skydda människors hälsa, utnyttja naturresurserna varsamt och rationellt och främja åtgärder på internationell nivå för att lösa regionala eller globala miljöproblem.

Förslaget fastställs genom en riktad ändring av direktiv 2008/98/EG om avfall (*ramdirektivet om avfall*), som är det enda rättsliga instrumentet för att reglera förebyggande och hantering av textilavfall i EU och som grundar sig på artikel 192.1 i EUF-fördraget. Medan det finns flera rättsakter som reglerar textilprodukter (t.ex. Reach, förordningen om märkning av textilier), är ramdirektivet om avfall det enda rättsliga instrumentet som reglerar alla aspekter av hantering av textilavfall, inklusive de specifika skyldigheterna att säkerställa separat insamling och hantering och rapporteringskrav.

Den riktade ändringen av ramdirektivet om avfall bygger på dessa befintliga krav för att undanröja identifierade regleringshinder och åtgärda marknadsmisslyckanden genom att göra dessa bestämmelser tydligare, mer specifika och harmoniserade för att minska omfattningen av potentiella nationella skillnader och skapa förutsättningar för en utbyggnad av infrastrukturen för återanvändning och materialåtervinning av textilier. Dessutom följer skapandet av utökat producentansvar för textilskyldigheter de minimikrav som fastställs i EU-lagstiftningen och syftar till harmonisering. Detta mål eftersträvas ytterligare genom att kommissionen ges befogenhet att anta mer detaljerade regler genom genomförandeakter. Tydliga tillämpningsdatum för de enskilda åtgärderna fastställs i linje med genomförbarheten av dem och den nödvändiga anpassningstid som krävs för de berörda parterna.

När det gäller livsmedelsavfall bygger den riktade ändringen av ramdirektivet om avfall på befintliga krav som rör viktiga aspekter av förebyggande (definition av livsmedelsavfall och

⁵² <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-15441-2022-INIT/sv/pdf>.

⁵³ SWD(2023) 4 final, *Drivers of food security*.

⁵⁴ EUT C 326, 26.10.2012, s. 47.

en gemensam metod för mätning av nivåerna av livsmedelsavfall, skyldigheter för medlemsstaterna att minska livsmedelsavfallet i varje led av livsmedelsförsörjningskedjan, övervakning och årlig rapportering om nivåerna av livsmedelsavfall, utarbetande av nationella program för förebyggande av livsmedelsavfall) och hantering (t.ex. separat insamling) av avfall.

- **Subsidiaritetsprincipen (för icke-exklusiv befogenhet)**

Eftersom textilvärdekedjan är gränsöverskridande ur ett ekonomiskt, miljömässigt och socialt perspektiv är försäljning, konsumtion och hantering av uttjänta textilier intimt förknippade med den inre marknadens och de globala värdekedjornas funktion. Det stora beroendet av råvaror understryker vikten av att främja cirkulära affärsmodeller för att minska användningen av primära råvaror och bidra till att mildra de negativa externa miljöeffekterna av dessa.

Insamlings-, sorterings- och återvinningssystemen måste byggas ut för att förbereda för det kommande kravet på separat insamling och dess fullständiga genomförande, eftersom flera regel- och marknadsmisslyckanden som påverkar alla medlemsstater och aktörer i hela den textila värdekedjan för närvarande hindrar ett tillräckligt tillhandahållande av insamlings-, sorterings- och återvinningskapacitet. Avsaknaden av en gemensam EU-strategi för textilhantering riskerar att skapa eller ytterligare befästa en fragmentering av lagstiftningen och störda avfalls- och materialflöden, vilket hindrar gränsöverskridande transporter av textilier (produkter, använda textilier och textilavfall) samt samordnade åtgärder och snabba investeringar i hela EU. Det finns stora risker för ytterligare ökning av fragmenteringen av lagstiftningen och de administrativa bördorna för branschens berörda parter, främst små och medelstora företag, till följd av att principen om att förorenaren betalar tillämpas på olika sätt genom nationella system för utökat producentansvar för textilier. Att ta itu med gränsöverskridande externa miljöeffekter, inbegripet utsläpp av växthusgaser och export av textilier (och avfall som förklätt till icke-avfall) till tredjeländer, hanteras mer effektivt genom EU-åtgärder, särskilt eftersom de viktigaste orsakerna till problemen är bristande lagstiftning till följd av brist på harmoniserade definitioner och fragmentering av lagstiftningen samt en brist på finansiering som är gemensam för alla medlemsstater.

Alla medlemsstater genererar livsmedelsavfall, vilket skapar betydande gränsöverskridande externa miljöeffekter. Produktion, lagring, transport och bearbetning av livsmedel samt bortskaffande av livsmedelsavfall orsakar miljö- och klimatpåverkan (t.ex. utsläpp av växthusgaser och effekter på markanvändning, biologisk mångfald, vattenanvändning och eutrofiering) inom EU. Dessutom kan produktion av livsmedel som importeras till EU leda till betydande globala miljö- och climateffekter.

En konsekvent minskning av livsmedelsavfallet i hela EU är nödvändig för att i varje medlemsstat säkerställa ett försiktigt och rationellt utnyttjande av naturresurser, minska de negativa effekterna på klimatet, den biologiska mångfalden och användningen av naturresurser, med fördelar som sträcker sig utanför de nationella gränserna. Genom att göra livsmedelssystemet mer effektivt bidrar minskningen av livsmedelsavfall också till livsmedelsförsörjningen i hela EU.

Livsmedel handlas i stor utsträckning inom EU-marknaden och livsmedelsföretag som verkar över gränserna behöver samstämmighet och klarhet om vilken ambitionsnivå som förväntas för att kunna planera investeringar och åtgärder för att förebygga livsmedelsavfall. En samordnad strategi på EU-nivå kan ge tillförlitlighet och kontinuitet och därmed stödja livsmedelsföretagarnas antagande av nya affärsmodeller för att påskynda minskningen av livsmedelsavfall i hela livsmedelsvärdekedjan.

Trots politiska åtaganden på internationell nivå, EU-nivå och nationell nivå, befintliga rättsliga krav i ramdirektivet om avfall och kommissionens stödverksamhet har medlemsstaternas åtgärder mot livsmedelsavfall varit ojämna och är överlag inte tillräckliga för att hantera de problem som identifierats och de miljömässiga, ekonomiska och sociala konsekvenserna för konsumenter, företag och samhället som helhet. De varierande insatserna i medlemsstaterna när det gäller att minska uppkomsten av livsmedelsavfall och de olika förväntningarna på livsmedelsföretagarnas bidrag visar att det behövs mer samordnade och enhetliga åtgärder på EU-nivå för att driva på utvecklingen i den omfattning och takt som krävs för att uppnå mål 12.3 för hållbar utveckling.

Att fastställa rättsligt bindande mål för minskning av livsmedelsavfall som medlemsstaterna ska uppnå senast 2030 förväntas stärka insatserna för att identifiera och skala upp effektiva strategier och initiativ både inom och mellan medlemsstaterna genom att effektivisera livsmedelsföretagarnas bidrag, särskilt i samband med gränsöverskridande leveranskedjor, bidra till att säkerställa att drivkrafterna bakom uppkomsten av livsmedelsavfall (marknad och beteende) hanteras konsekvent och samtidigt av alla medlemsstater, i linje med de åtgärder som vidtagits av de – hittills få – föregångarna, och påskynda utvecklingen av effektiva nationella strategier för förebyggande av livsmedelsavfall genom spridningen av god praxis och utnyttjande av EU:s kunskapsbas om förebyggande av livsmedelsavfall.

Att fastställa mål i EU:s avfallslagstiftning är ett politiskt instrument som skulle kräva att medlemsstaterna vidtar åtgärder samtidigt som det ger full flexibilitet när det gäller valet av de åtgärder som krävs. Medlemsstaterna kan därför välja de politiska instrument som skulle vara mest ändamålsenliga och effektiva beroende på den specifika situationen på deras respektive territorier.

- **Proportionalitetsprincipen**

Lagstiftningsstrategin i ramdirektivet om avfall om att harmonisera vissa delar av avfallshanteringen (definitioner, kvantitativa eller kvalitativa mål som operationaliserar avfallshierarkin, principen om att förorenaren betalar, rapporteringskrav) och lämna utrymme för nationella och lokala specifika genomförandeåtgärder (planering av avfallshantering och tillstånd för avfall) överensstämmer med åtgärder på EU-nivå som endast begränsas till vad som är absolut nödvändigt.

En ökad harmonisering av metoderna för hantering av textilavfall när det gäller vilka textilier som omfattas, tydliga definitioner, minimikrav för transporter och hantering för att avfallshierarkin ska fungera, organisatoriska egenskaper hos system för insamling av textilier och fördelning av bördor skulle ge rättslig säkerhet för de nödvändiga samordnade åtgärderna av berörda parter i hela den textila värdekedjan (medlemsstater, sociala företag, avfallshanterare, producenter, andra ekonomiska aktörer, medborgare) för att investera i utvecklingen av infrastruktur i hela EU för att maximera återanvändning och materialåtervinning. Dessa operatörer uppnår ekonomisk effektivitet tack vare stordriftsfördelar och lägre efterlevnadskostnader genom att endast behöva följa en EU-omfattande enhetlig regleringsstrategi, för vilken det krävs åtgärder på EU-nivå. En harmoniserad strategi för att överbrygga finansieringsgapet genom gemensamma regler om utökat producentansvar och samtidigt minska andra regleringshinder som hindrar större enhetlighet i fråga om textilavfall för sortering av insatsvaror och utflöden och transporter över landsgränserna för sortering, återanvändning och materialåtervinning skulle avsevärt minska de ekonomiska bördorna för industrin och de små och medelstora företagen och bibehålla deras konkurrenskraft. Det bör också noteras att eftersom textilsektorn till 99 % består av små och medelstora företag skulle fullgörandet av det utökade producentansvaret

utövas kollektivt genom att producentansvarsorganisationer tar på sig ansvaret för deras räkning, vilket skulle minska den administrativa bördan för dem avsevärt. Den kombinerade förbättringen av miljökvaliteten kan betraktas som en viktig sidovinst. För att ytterligare minska effekterna på små och medelstora företag undantas mikroföretag (upp till 10 anställda) – som utgör 88 % av alla företag i sektorn – från det utökade producentansvaret, vilket innebär en betydande minskning av den administrativa bördan och effekterna på små och medelstora företag.

Textilsektorn domineras av små och medelstora företag. Mikroföretag utgör omkring 88 % av sektorn. Förslaget är särskilt skräddarsytt för att minimera de finansiella och administrativa konsekvenserna för mikroföretag, särskilt genom att utesluta alla mikroföretag från det utökade producentansvaret. Alla återstående små och medelstora företag (dvs. små och medelstora företag som inte är mikroföretag) skulle fortfarande omfattas av utökat producentansvar. Samtidigt skulle stödet till återanvändning och materialåtervinning också stödja de små och medelstora företag som omfattas av utökat producentansvar (dvs. de som inte är mikroföretag) jämfört med status quo genom att säkerställa att mer finansiering finns tillgänglig och att ett mer stabilt utflöde av återanvändbara och materialåtervinningsbara textilier finns tillgängliga på marknaden.

När det gäller livsmedelsavfall fastställs inga nya åtgärder på EU-nivå i det föreslagna fastställandet av mål för minskning av livsmedelsavfall. Fastställande av mål ger medlemsstaterna friheten att välja de mest ändamålsenliga åtgärderna, som är anpassade till deras specifika nationella situation. Medlemsstaterna är inte skyldiga att vidta några nya åtgärder för att minska livsmedelsavfallet utöver dem som redan fastställts i ramdirektivet om avfall (dvs. att minska livsmedelsavfallet i varje led i livsmedelskedjan, utarbeta program för förebyggande av livsmedelsavfall, genomföra relaterade åtgärder, övervaka och rapportera om uppnådda framsteg). Dessutom har medlemsstaterna redan åtagit sig, sedan antagandet av agendan för hållbar utveckling 2015, att vidta åtgärder för att minska matsvinnet i syfte att bidra till SDG-mål 12.3, som de facto är ett icke-bindande, ambitiöst mål.

Erfarenheterna från ledande länder visar att de åtgärder som hittills genomförts av regeringar bygger på frivilligt engagemang från ekonomiska aktörer i livsmedelsförsörjningskedjan i gemensamma färdplaner som syftar till att uppnå gemensamma mål för minskning av livsmedelsavfall. Ekonomiskt stöd (i form av åtgärdsbidrag) erbjuds för närvarande på EU-nivå för att hjälpa berörda parter att vidta konkreta åtgärder för att förbättra mätningen och förebyggandet av livsmedelsavfall. De bidrag som hittills har genomförts av kommissionen inom ramen för programmet för den inre marknaden har särskilt riktat sig till små och medelstora företag för att tillgodose deras särskilda behov och stödja utvecklingen och spridningen av bästa praxis.

Det fortsatta utbytet av kunskap, bästa praxis, verktyg, riktlinjer och erfarenheter kommer att fortsätta via EU-plattformen (inklusive dess undergrupper) och den särskilda webbplatsen (EU:s knutpunkt för förebyggande av livsmedelsförluster och matsvinn).

På det hela taget går de föreslagna åtgärderna inte utöver vad som är nödvändigt för att säkerställa efterlevnaden av lagstiftningen och samtidigt garantera skyddet av miljön.

- **Val av instrument**

Mot bakgrund av ovanstående förklaringar är ändringen av ramdirektivet om avfall, i form av ett direktiv, det rätta instrumentet att använda. Det möjliggör en harmonisering av vissa delar,

samtidigt som medlemsstaterna ges utrymme att ta hänsyn till nationella särdrag vid införlivandet av direktivet.

Ramdirektivet om avfall är det enda rättsliga verktyget för att reglera förebyggande och hantering av textilavfall i EU och bygger på artikel 192.1 i EUF-fördraget. Medan det finns flera rättsakter som reglerar textilprodukter (t.ex. Reach, förordningen om märkning av textilier), är ramdirektivet om avfall det enda rättsliga instrumentet som reglerar alla aspekter av hantering av textilavfall, inklusive de specifika skyldigheterna att säkerställa separat insamling och hantering och rapporteringskrav.

Livsmedelsavfall definieras och regleras också i ramdirektivet om avfall. Ett antal enskilda åtgärder som kan bidra till att minska livsmedelsavfallet regleras i lagstiftning om livsmedelsmarknadens funktion, livsmedelssäkerhet eller livsmedelsinformation till konsumenterna på unionsnivå, men den övergripande rättsliga ramen för förebyggande av livsmedelsavfall, inklusive övervakning och rapportering om livsmedelsavfall som uppstår och planering av nationella program för förebyggande av livsmedelsavfall, ingår i ramdirektivet om avfall.

3. RESULTAT AV EFTERHANDSUTVÄRDERINGAR, SAMRÅD MED BERÖRDA PARTER OCH KONSEKVENSBEDÖMNINGAR

• Efterhandsutvärderingar

Inga efterhandsutvärderingar gjordes eftersom den senaste ändringen av ramdirektivet om avfall ägde rum först 2018. Det skulle därför ha varit för tidigt att göra en efterhandsutvärdering av de nyligen gjorda ändringarna som ännu inte har fått full effekt. I ramdirektivet om avfall föreskrivs dessutom särskilda översynsklausuler för specifika avfallsflöden som skulle leda till analyser av effekterna av de nuvarande bestämmelserna.

• Samråd med berörda parter

Samrådsmetoden och samrådsstrategin beskrevs i inbjudan att lämna synpunkter för ett förslag om ”Avfallshanteringens miljöpåverkan – översyn av EU:s regelverk för avfall”⁵⁵ och i den inledande konsekvensbedömningen ”Proposal for a revision of Directive 2008/98/EC on waste – part on food waste reduction target”⁵⁶. Eftersom de två förslagen syftar till att ändra samma rättsakt enligt samma rättsliga grund beslutades det att de skulle slås samman. Det öppna offentliga samråd som genomfördes i maj–augusti 2022 omfattade följaktligen båda avfallsflödena.

Textilavfall

Som en del av inbjudan att lämna synpunkter⁵⁷ mottog kommissionen 197 separata svar. De svarande är baserade i 25 olika länder, däribland fyra länder utanför EU: 65 i Belgien som

⁵⁵ Europeiska kommissionen, Kom med synpunkter, Publicerade initiativ, *Avfallshanteringens miljöpåverkan – översyn av EU:s regelverk för avfall*, https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/13225-Avfallshanteringens-miljopaverkan-oversyn-av-EUs-regelverk-for-avfall_sv.

⁵⁶ Europeiska kommissionen, Kom med synpunkter, Publicerade initiativ, *Mål för minskat matsvinn*, https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/13223-Food-waste-reduction-targets_sv.

⁵⁷ 198 för *Avfallshanteringens miljöpåverkan – översyn av EU:s regelverk för avfall* (europa.eu), eftersom en av dem är en dubblering från WEEE-forumet.

återspeglar antalet branschorganisationer och icke-statliga organisationer i landet, 23 i Tyskland, 16 i Frankrike, 14 i Nederländerna och 12 i Italien.

Resultatet av samrådet visade att det fanns ett övergripande stöd för behovet av att förbättra hanteringen av textilier i linje med avfallshierarkin, och efterlyste lagstiftningsåtgärder som skulle åtgärda de nuvarande marknadsmisslyckandena som gynnar bortskaffande. Det fanns ett övergripande stöd för införandet av system för utökat producentansvar i linje med principen om att förorenaren betalar, även från den berörda industrin. Den åtföljdes dock av starka krav på så stor harmonisering som möjligt för att begränsa inverkan på industrin som domineras av små och medelstora företag, särskilt för att säkerställa fullständig överensstämmelse med kraven på ekodesign för textilprodukter enligt ekodesignförordningen när kraven på modulering av avgifter för utökat producentansvar genomförs. Företrädare för återvinningsindustrin erinrade om att materialåtervinningsystem för textilier kräver lämpliga övergångsperioder för att bygga upp återvinningskapacitet och system för att säkerställa kvaliteten på insatsvarorna. Den nuvarande utformningen av kläder med blandad sammansättning av textilier är en utmaning för materialåtervinning, liksom bristen på automatisk sorteringsteknik och kapacitet som krävs för att förbereda råmaterial för återvinning. Berörda parter från återanvändningsbranschen och icke-statliga organisationer pekade på bevis för hur använda kläder bidrar till att minska textilavfall och att separat insamling av använda textilier och inte bara textilavfall är avgörande för att säkerställa återanvändning. Företrädarna för textilindustrin betonade också de socioekonomiska och miljömässiga fördelarna med cirkulära affärsmodeller, t.ex. uthyrning av textilier för att förlänga textiliernas livslängd jämfört med ägda textilier. Berörda parter från olika intressentgrupper betonade vikten av att säkerställa en harmoniserad tillämpning av textilavfall och använda textilier för att underlätta gränsöverskridande transporter av sådana material och för att hantera olagliga transporter av avfall som är förklädda till använda produkter, särskilt för att ta itu med de farhågor som vissa berörda parter har om en miljövänlig behandling av exporterade använda textilier och textilavfall, i synnerhet osorterade sådana. Liknande starka krav från en bred grupp av berörda parter gällde behovet av harmonisering av textildimensioner samt de produkter som omfattas av det utökade producentansvaret och deras viktigaste egenskaper, i synnerhet för att minska risken för fragmentering av marknaden och lagstiftningen och den administrativa bördan med tanke på att flera länder överväger att införa system för utökat producentansvar.

Ett offentligt samråd var öppet 24 maj 2022–24 augusti 2022 för att samla in ytterligare uppgifter om utgångsvärdet, inhämta åsikter och insikter om frågor som rör textilavfall, genomförbarheten och möjliga effekter av alternativa åtgärder, samla in exempel på bästa praxis och synpunkter på de möjliga åtgärdernas subsidiaritet. Totalt inkom 731 giltiga svar⁵⁸. Dessutom lämnade 207 svarande in skriftliga bidrag. De svarande var främst företagsorganisationer och näringslivsorganisationer (40 %, 299 svar) och EU-medborgare (36 %, 255 svar). 94 % av svarandena (693 svar) är baserade i EU och de flesta är baserade i Belgien (16 %, 119 svar)⁵⁹, Tyskland (13 %, 96 svar), Italien (11 %, 82 svar) och Frankrike (8 %, 63 svar).

Det är viktigt att betona att textilavfall är den typ av avfall som berör de tillfrågade svarandena minst, endast 63 % av de tillfrågade företagen och näringslivsorganisationerna

⁵⁸ Alla inkomna bidrag ansågs vara giltiga.

⁵⁹ Det stora antalet svaranden från Belgien antas bero på att Bryssel hyser många av de organisationer som företräder olika intressegrupper inför EU:s institutioner, t.ex. branschorganisationer, icke-statliga organisationer och konsumentorganisationer osv.

uppges att detta berör dem. De återstående berörda parterna (EU-medborgare, icke-statliga organisationer och offentliga myndigheter) visade större oro i frågan. Mer än hälften av de svarande instämde eller instämde helt i att de deltog i den separata insamlingen av textilavfall, med en förskjutning av resultaten beroende på vilken intressentgrupp de tillhörde. EU-medborgarna ledde insamlingen av textilavfall, följt av offentliga myndigheter. Icke-statliga organisationer, företag och näringslivsorganisationer intog de sista positionerna. Men bara 40 % av de offentliga myndigheterna, 32 % av företagen och näringslivsorganisationerna, 28 % av EU-medborgarna och 24 % av de icke-statliga organisationerna instämde eller instämde helt (221 svar) i att de var nöjda med det system för insamling av textilavfall som finns där de bor.

Nästan 30 ståndpunktsdokument handlade om textilavfall, varav ungefär hälften kom från små och medelstora företag eller organisationer som företräder dem. Små och medelstora företag påpekade att det för närvarande inte finns någon storskalig plan för att bearbeta textilavfall. De betonade behovet av att främja hållbara högkvalitativa textilier, förbättra återanvändningen av dem, där så är möjligt förbereda dem för återanvändning och bygga ut tillräcklig infrastruktur för sortering för återanvändning, materialåtervinning och bearbetning. De rekommenderade också förändringar av textiliernas utformning och av konsumtionsmönstren samt att mängden textilavfall skulle minska genom ambitiösa avfallspolicyer. Samma punkter om hållbarhet och återanvändning av textilier, liksom om sorterings- och återvinningskapacitet, delades av återvinningsindustrin som också noterade att cirkulära och sociala textilvärdekedjor bör utvecklas.

Bland rekommendationerna fanns behovet av att fastställa kvantitativa mål för återanvändning och förberedelse för återanvändning och att förbättra systemen för separat insamling. Små och medelstora företag noterade att systemen för utökat producentansvar bör stärka avfallshierarkin genom att fastställa kvantitativa mål för förebyggande av avfall och förberedelse för återanvändning, säkerställa miljömodulering av avgifter och rättvis konkurrens på återvinningsmarknaderna, ge tillgång till avfallsflödet till operatörer som förbereder för återanvändning och samtidigt involvera sociala företag som viktiga berörda parter i utveckling, styrning och drift av dessa system. De förespråkade också överensstämmelse med andra lagstiftningsinitiativ, t.ex. ekodesignförordningen och förordningen om avfallstransporter, och harmonisering av kriterierna för när avfall upphör att vara avfall på EU-nivå, vilket också stöddes av återvinningsindustrin. Små och medelstora företag påpekade också behovet av vägledning för att uppnå höga nivåer av separat insamling av textilier och att fibersortering och förbehandling är avgörande för att öka materialåtervinningen av avfall efter konsumtion. I vissa ståndpunktsdokument diskuteras en harmoniserad definition av textilavfall.

Dessutom genomfördes intervjuer med berörda parter. I april och maj 2022 anordnades intervjuer med utvalda berörda parter från alla intressentgrupper, främst med fokus på en bredare omfattning i början och därefter med fokus på använda textilier och textilavfall. Tjugosju enskilda intervjuer eller gruppintervjuer hölls för att identifiera problem, avgränsa målen och samla in bevis för alternativens och åtgärdernas effekter. Enligt de berörda parterna bör en EU-omfattande ram för utökat producentansvar innehålla specifika delar för att vara effektiv. Åtgärder för återanvändning, reparation och separat insamling måste omfatta genomförbara, bindande mål för att stimulera producenterna att genomföra övergången till cirkularitet. När det gäller initiativets omfattning föreslog några av de berörda parterna att insamlingen bör omfatta textilavfall som genereras av hushåll och yrkesverksamma och som är jämförbart med hushållstextilier, t.ex. kläder, hemtextilier och inredningstextilier, påsar tillverkade av textilier och textiltillbehör. De uttryckte dock oro över skor och tekniska

textilier. De föreslog också att omfattningen skulle begränsas först och utvidgas med tiden när infrastrukturen finns på plats och att KN-numren i tulltaxan skulle användas för att definiera textilier som omfattas av det föreslagna systemet för utökat producentansvar.

De berörda parterna uttryckte olika åsikter i frågan om vägledning. När det gäller mål rekommenderade de berörda parterna att mål med en gradvis ökning av ambitionsnivån över tid bör utvecklas, beroende på konsumtionsnivåerna, samt verkställbara resursminskningsmål för textilproduktion, t.ex. genom ett mål för materialåtervunnet innehåll. De betonade också att alla mål bör kombineras med en ökning av materialåtervinningstekniken i medlemsstaterna och att målen för återanvändning bör säkerställa att återanvändning faktiskt sker. De noterade att det är viktigt att beakta att målen för förberedelse för återanvändning och materialåtervinning av textilavfall bör baseras på avfallshierarkin.

Riktade samråd för använda textilier och textilavfall hölls i form av fyra virtuella workshoppar för berörda parter med hjälp av gruppdiskussioner samt mindre grupper och användning av digitala skrivtavlor. Dessutom användes ett möte med expertgruppen för ramdirektivet om avfall (medlemsstaterna), intervjuer och en konferens om Europas framtid för att få fram mer riktade bevis.

Information som samlades in under samråden med berörda parter bidrog till att definiera problemen och vilka alternativ som bör fokuseras på.

Livsmedelsavfall

I samband med den inledande konsekvensbedömningen mottogs 85 bidrag från svarande i 17 medlemsstater och 2 tredjeländer (Förenade kungariket och Förenta staterna). De flesta bidragen kom från näringslivsorganisationer (27), följt av icke-statliga organisationer (18, varav 12 med miljöfokus), företag (11), EU-medborgare (9), konsumentorganisationer (4) och miljöorganisationer (3). Sex offentliga myndigheter (däribland tre medlemsstater) lämnade synpunkter genom återkopplingsmekanismen.

På det hela taget uttryckte berörda parter sitt stöd för EU:s lagstiftningsinitiativ, vilket ansågs nödvändigt för att uppnå målen i den gröna given om klimatneutralitet och omställning till hållbara livsmedelssystem enligt från jord till bord-strategin. De flesta berörda parter bekräftar att målen för minskning av livsmedelsavfall bör omfatta hela leveranskedjan (vilket återspeglar en strategi för integrerade livsmedelssystem), med det framtida EU-målet i linje med mål 12.3 för hållbar utveckling. Medan vissa branschföreträdare (främst inom primärproduktion och bearbetning) föredrar ett mål som endast är inriktat på detaljhandel och konsumtion, förespråkar andra berörda parter inom branschen och icke-statliga organisationer ett helhetsgrepp för att säkerställa delat ansvar och ansvarsskyldighet för alla aktörer. Flera berörda parter betonar behovet av en stabil evidensbas för att fastställa mål samt en utgångspunkt som erkänner insatser som gjorts av dem som uppnått målen tidigt. Omkring en tredjedel av de inkomna bidragen efterlyste ambitiösa åtgärder och en avancerad målnivå (50 %), däribland nästan alla icke-statliga organisationer. Å andra sidan antydde de tre bidragen från medlemsstaterna att grundläggande eller medelhöga alternativ är mer realistiska. Vissa berörda parter (från icke-statliga miljö- och konsumentorganisationer samt sociala företag) kräver dessutom att livsmedelsförluster på gårdarna integreras i det framtida lagstiftningsförslaget, medan primärproducenterna hävdar att sådana förluster inte kan hanteras (av både rättsliga och operativa skäl). Slutligen efterlyser många berörda parter en politisk samstämmighet och behovet av att bygga upp en kultur av livsmedelsvärde för att kunna ta itu med systemfrågor kopplade till livsmedelssystem.

Det offentliga samrådet, som var öppet från den 24 maj 2022 till den 24 augusti 2022, omfattade både textil- och livsmedelsavfall. När det gäller minskningen av livsmedelsavfall var det över 90 % av grupperna som instämde eller instämde helt i fördelarna med att minska livsmedelsavfallet, där de viktigaste skäl som angavs var att bidra till att minska miljöpåverkan och att bidra till att mildra klimatförändringarna. De svarande ansåg att de viktigaste aktörerna som behöver vidta fler åtgärder för att minska livsmedelsavfallet är konsumenter, återförsäljare och andra distributörer, livsmedelstillverkare samt hotell- och livsmedelstjänster. De svarande noterade att de viktigaste utmaningarna för att minska livsmedelsavfallet rör behovet av att konsumenterna skaffar sig nya vanor, t.ex. bättre kunskaper om livsmedelshantering, följt av behovet av att företagen integrerar förebyggande av livsmedelsavfall i sin verksamhet. Att se till att tillräckliga åtgärder vidtas i den takt som krävs för att nå de globala åtagandena att halvera matsvinnet till 2030 ansågs viktigare för offentliga myndigheter än för andra grupper. När det gäller möjliga EU-åtgärder för att förbättra förebyggandet av avfall var det 74 % av de svarande (488 svar) som instämde eller instämde helt i att fastställa rättsligt bindande mål för minskning av livsmedelsavfallet, med ännu större stöd från offentliga myndigheter (86 %, 25 svar).

53 ståndpunktsdokument som mottogs genom det offentliga samrådet var inriktade på livsmedelsavfall eller innehöll överväganden om detta ämne. 26 dokument inklusive kommentarer om livsmedelsavfall mottogs från näringslivsorganisationer, 12 från ideella organisationer, 8 från företag och 7 från offentliga myndigheter. De flesta ståndpunktsdokumenten uttryckte enighet om att fastställa mål för minskning av livsmedelsavfall, med 10 dokument som förespråkade behovet av ambitiösa mål (50 % minskning) och 18 om att tillämpa mål i alla led i leveranskedjan. Två företagsorganisationer motsatte sig dock att fastställa mål i primärproduktionsskedet, på grund av obalansen i elförsörjningskedjan och marknadsdynamiken som inte kan kontrolleras av jordbrukarna. I flera dokument betonades vikten av att prioritera de åtgärder som har störst miljö- eller klimatpåverkan och betydelsen av förpackningar för att förebygga livsmedelsavfall betonades också, främst av näringslivsorganisationer. När det gäller de åtgärder och politiska initiativ som EU bör vidta var regler om datummärkning och åtgärder för ökad medvetenhet och utbildning de mest omnämnda, medan vissa också hänvisade till förbättrade övervakningssystem och en föreslog att man skulle ge skattemässiga incitament för livsmedelsdonationer. Samstämmighet i politiken mellan livsmedelsavfall och annan relaterad politik (t.ex. märkning, klimatåtgärder, gemensam jordbrukspolitik) rekommenderades också av vissa berörda parter.

Datainsamling om initiativ för förebyggande av livsmedelsavfall genomfördes genom två undersökningar som skickades till medlemsstaternas experter och berörda parter i livsmedelskedjan. Båda undersökningarna syftade till att samla in kvantitativa uppgifter om kostnaderna för initiativ för förebyggande av livsmedelsavfall och mängden livsmedelsavfall som förebyggdes. Dessutom hölls fyra intervjuer med utvalda berörda parter som svarade på enkäten (två företag, en ideell organisation och en offentlig myndighet) för att samla in ytterligare uppgifter och insikter om deras initiativ och/eller för att klargöra information som lämnats genom enkäterna.

Slutligen hölls riktade samrådsmöten med EU-plattformen om livsmedelsförluster och livsmedelsslöseri vid fyra tillfällen. Plattformen omfattar internationella organisationer, EU-institutioner, medlemsstaternas experter och berörda parter från livsmedelskedjan, inbegripet jordbrukare, industrin, miljö- och konsumentorganisationer och andra icke-statliga organisationer (inklusive livsmedelsbanker och andra välgörenhetsorganisationer). Organisationer inom den privata sektorn i livsmedelskedjan företräder små och medelstora

företag för sin specifika verksamhetssektor (t.ex. livsmedelstillverkning, detaljhandel, livsmedelstjänster osv.).

De vanligaste frågorna som togs upp av de berörda parterna handlade om att inkludera alla steg i livsmedelskedjan i målens tillämpningsområde, där vissa betonade vikten av att övervaka och integrera livsmedelsförluster på gården före skörd, betydelsen av att ta hänsyn till livsmedels- och fodersäkerhet (uttryckt särskilt av organisationer inom den privata sektorn), tvivel kring valet av 2020 som utgångspunkt för fastställande av mål på grund av effekterna av covid-19 (belyst av vissa medlemsstater och icke-statliga organisationer), möjligheten att differentiera och ta hänsyn till ätligt och oätligt livsmedelsavfall (som togs upp av organisationer i den privata sektorn), och möjligheten att beakta de resultat som redan uppnåtts av medlemsstaterna vid fastställandet av utgångspunkt (belyst av medlemsstaterna och organisationer inom den privata sektorn).

I samband med slutförandet av konsekvensbedömningen sammankallade kommissionen ytterligare ett möte i medlemsstaternas expertgrupp för livsmedelsförluster och livsmedelsslöseri (7 mars 2023) och ett gemensamt möte för EU:s plattform för livsmedelsförluster och livsmedelsslöseri och den rådgivande gruppen för livsmedelssystemets hållbarhet (13 mars 2023). De ovannämnda frågorna upprepades och ytterligare feedback gavs beträffande övervägandet av olika alternativ för att fastställa mål.

Information som samlades in under ovannämnda samråd med berörda parter bidrog till fastställandet av alternativ, i synnerhet att målen inte begränsas till konsumtions- och detaljhandelsleden utan att de omfattar livsmedelskedjan i vidare bemärkelse. De uppgifter om kostnader för förebyggande av livsmedelsavfall som samlades in genom undersökningen för berörda parter visade på stora variationer och var i allmänhet högre än de värden som finns i litteraturen. De användes därför inte direkt i modellen för att beräkna de makroekonomiska effekterna av målen.

Medborgarpanel

Som en uppföljning till konferensen om Europas framtid tillkännagav kommissionen en ”ny generation” medborgarpaneler för att samråda med slumpmässigt utvalda medborgare före vissa viktiga förslag på EU-nivå. Matsvinn valdes ut bland de tre första ämnen (tillsammans med virtuella världar och rörlighet i utbildningssyfte) som medborgarna skulle behandla, och panelen sammankallades för tre sessioner mellan december 2022 och februari 2023. Även om medborgarpanelen inte ingick i den samrådsverksamhet som anordnades för utarbetandet av lagförslaget, kommer medborgarnas rekommendationer⁶⁰ att fortsätta att stödja kommissionens arbete med att förebygga matsvinn och har beaktats vid utarbetandet av lagstiftningsförslaget. Medborgarnas rekommendationer kommer också att fungera som vägledning för att hjälpa medlemsstaterna att uppnå EU-målen för att minska matsvinnet i detta förslag.

I de 23 rekommendationer som medborgarna har lagt fram betonas behovet av att anta en bred strategi för livsmedelssystem och att engagera alla aktörer och stärka samarbetet i hela livsmedelskedjan. Denna övergripande strategi presenteras i de tre ämnen som tas upp i panelens rekommendationer: 1) Samarbete i värdekedjan för livsmedel: från jord till bord, 2) initiativ inom livsmedelssektorn och 3) stöd till ändrade konsumtionsvanor.

⁶⁰ Europeisk medborgarpanel om matsvinn, [Slutliga rekommendationer](#), februari 2023.

Medborgarnas rekommendationer återspeglar de tre huvudsakliga handlingslinjer som medlemsstaterna måste följa för att påskynda minskningen av livsmedelsavfall på nationell nivå och nå de framtida målen. Det övergripande EU-regelverket för förebyggande av livsmedelsavfall som fastställs i ramdirektivet om avfall samt stödåtgärder som vidtas på EU-nivå kommer också att bygga på rekommendationerna och hjälpa medlemsstaterna att uppnå de framtida målen.

- **Insamling och användning av sakkunnigutlåtanden**

Textilavfall

Gemensamma forskningscentrumet tillhandahöll viktiga vetenskapliga synpunkter under hela konsekvensbedömningsfasen, bland annat genom att granska dokument och offentliggöra bevis i frågan⁶¹:

Kommissionen har upphandlat en extern studie till stöd för denna konsekvensbedömning av politiska alternativ för en översyn av ramdirektivet om avfall 2023 – särskilt avtal nr 090202/2021/861277/ENV.B.3. Den stöddes också av flera experter och undersökningar av tekniskt stöd som förtecknas i bilagan till konsekvensbedömningen.

Livsmedelsavfall

Utöver IIA och de offentliga och riktade samråd som beskrivs ovan, stöddes konsekvensbedömningen på området livsmedelsavfall av följande expertis:

- Gemensamma forskningscentrumet tillhandahöll viktiga vetenskapliga underlag genom att utarbeta följande två rapporter med analyser till stöd för utvecklingen av konsekvensbedömningen av översynen av ramdirektivet om avfall, särskilt om möjligheten att fastställa mål för minskning av livsmedelsavfall:
 - Europeiska kommissionen, gemensamma forskningscentrumet: *Setting the scene for an EU initiative on food waste reduction targets*, 2023⁶².
 - Europeiska kommissionen, gemensamma forskningscentrumet: *Assessing the economic, social and environmental impacts of food waste reduction targets. A model-based analysis*, 2023⁶³.
- Den 25 oktober 2022 offentliggjorde Eurostat den första särskilda statistiska övervakningen av mängden livsmedelsavfall i Europeiska unionen, med stöd av ytterligare förklaringar av uppgifterna om mängden livsmedelsavfall i EU.

⁶¹ [Europeiska kommissionen, gemensamma forskningscentrumet. *Circular economy perspectives in the EU Textile sector*, 2021](#) och Europeiska kommissionen, gemensamma forskningscentrumet. *Techno-scientific assessment of the management options for used and waste textiles*, 2023 (under utveckling).

⁶² De Laurentiis, V, Mancini, L, Casonato, C, Boysen-Urban, K, De Jong, B, M'Barek, R, Sanyé Mengual, E, Sala, S. *Setting the scene for an EU initiative on food waste reduction targets*. Europeiska unionens publikationsbyrå, Luxemburg, 2023, doi: 10.2760/13859, JRC133967.

⁶³ De Jong B, Boysen-Urban K, De Laurentiis V, Philippidis G, Bartelings H, Mancini L, Biganzoli F, Sanyé Mengual E, Sala S, Lasarte-López J, Rokicki B, M'barek R. *Assessing the economic, social and environmental impacts of food waste reduction targets. A model-based analysis*. Europeiska unionens publikationsbyrå, Luxemburg, 2023, doi:10.2760/77251, JRC133971.

Beskrivningen och tolkningen av uppgifter och metoder finns på Eurostats webbplats Statistics Explained för livsmedelsavfall⁶⁴. Uppgifterna uppdaterades i mars 2023.

- **Konsekvensbedömning**

Förslaget åtföljs av en konsekvensbedömning. Konsekvensbedömningen innehåller i stor utsträckning två fristående avsnitt som separat behandlar livsmedels- och textilavfall, eftersom båda ämnena när det gäller problem som behandlas, mål som fastställs och alternativ som identifieras har olika särdrag som inte kunde besvaras med samma tillvägagångssätt.

Efter att ha behandlat synpunkterna från nämnden för lagstiftningskontroll i dess första negativa yttrande av den 17 mars 2023 och gjort nödvändiga ändringar och tillägg fick konsekvensbedömningen ett positivt yttrande med reservationer den 26 maj 2023.

Detaljerade kommentarer från nämnden för lagstiftningskontroll och hur de har beaktats finns i tabell 1 i bilaga I till den konsekvensbedömning som åtföljer detta förslag.

I konsekvensbedömningen sammanställdes alla tänkbara åtgärder för analys på grundval av synpunkter från en extern konsult, workshoppar för berörda parter, ett offentligt samråd på nätet och riktade intervjuer. De olika, komplexa och ofta sammanhängande åtgärderna grupperades under tre olika alternativ, som jämförs med ett scenario med oförändrade förhållanden (business-as-usual).

De tre alternativen för textilier kan sammanfattas på följande sätt:

- Alternativ 1 – Stödja medlemsstaterna i genomförandet och efterlevnaden av gällande bestämmelser genom en mer harmoniserad tillämpning av definitioner, metoder för separat insamling och tilldelning av ansvar för avfallshantering genom antagande av icke-bindande vägledning, rekommendationer och utövande av kommissionens befintliga mandat för sekundärlagstiftning, förbättring av befintliga plattformar för berörda parter för vägledning och utbyte av bästa praxis. Detta alternativ tar itu med alla problemdrivande faktorer och båda de särskilda målen, men med en sannolikt mindre effekt på grund av att åtgärderna är begränsade till icke-bindande instrument.
- Alternativ 2 – Fastställa ytterligare bindande lagstadgade krav för att förbättra avfallshanteringens prestanda i linje med avfallshierarkin genom en riktad ändring av ramdirektivet om avfall. Syftet med ändringarna är att skapa nya operativa skyldigheter för medlemsstaterna, producenter av textilier och aktörer inom avfallshantering. De skulle förtydliga och harmonisera definitionerna på EU-nivå, klargöra omfattningen av de befintliga rapporteringsskyldigheterna för att förbättra uppgifternas tillförlitlighet, klargöra omfattningen av skyldigheterna för separat insamling och införa nya operativa skyldigheter för avfallsoperatörer för att säkerställa sortering för återanvändning och materialåtervinning. Flaggskeppsåtgärden i detta alternativ är att införa ett mandat för medlemsstaterna att inrätta nationella system för utökat producentansvar för textilier och harmonisera dess tillämpningsområde, mål och viktiga organisatoriska och operativa funktioner.

⁶⁴ https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Food_waste_and_food_waste_prevention_-_estimates. Databasen finns under kod (env_wasfw) på Eurostats webbplats.

Det här alternativet åtgärdar alla problemdrivande faktorer och båda de specifika målen.

- Alternativ 3 – Föreskriva prestandamål för avfallshantering på EU-nivå. Detta alternativ innebär en ändring av ramdirektivet om avfall för att fastställa bindande prestandamål för avfallshantering som operationaliserar avfallshierarkin för medlemsstaterna och de ekonomiska aktörerna. Harmoniseringen av tillämpningsområden och definitioner skulle vara en integrerad del av definitionen av målet i ramdirektivet om avfall och efterföljande genomförandeakter som fastställer mer detaljerade regler om beräkningsmetoden för varje mål. Detta alternativ tar upp både specifika mål och alla problemdrivande faktorer, även om det inte skulle leda till en harmoniseringsnivå som den som ges i alternativ 2, eftersom det överlåter besluten om hur prestandanivåerna ska uppnås till medlemsstaterna. Eftersom de nuvarande uppgifterna om textilavfallsproduktion inte är tillräckligt tillförlitliga, vilket delvis beror på den fragmenterade förståelsen av huruvida insamlade textilier är avfall och omfattningen av de textilier som omfattas av medlemsstaternas genomförande, förklarar konsekvensbedömningen genomförbarheten av den mekanism genom vilken mål kan fastställas i framtiden och effekterna av denna process (och inte de faktiska målnivåerna). När det gäller att fastställa ett insamlingsmål presenteras en mer detaljerad bedömning baserad på ett interimsmål med medelhög ambitionsnivå. Åtgärd 3.6 handlar särskilt om att fastställa ett insamlingsmål på 50 % för textilier: Uppnåendet av målet skulle förbättra andelen separat insamling av textilier och därigenom öka återanvändningsgraden och materialåtervinningsgraden och minska bortskaffningsgraden, men det skulle också innebära en administrativ börda och den befintliga skyldigheten om separat insamling senast 2025 kan ha en liknande inverkan på andelen separat insamling. Det finns också stora skillnader mellan medlemsstaternas beräknade nivåer, vilket kan göra det svårt att fastställa ett mål i detta skede.

Konsekvenserna för små och medelstora företag bedöms som en del av konsekvensbedömningsprocessen. SME-filter identifierade detta initiativ som att ha hög övergripande inverkan på små och medelstora företag. De olika kategorierna av små och medelstora företag identifieras i hela textilvärdekedjan som en grund för konsekvensbedömningsprocessen.

88 % av textilföretagen är mikroföretag (0–9 anställda), 12 % andra små och medelstora företag (10–249 anställda) och återstående 0,3 % är stora företag (fler än 250 anställda). Små och medelstora företag deltog mycket väl i det offentliga samrådet och i de riktade samrådsförfarandena. 320 svarande i det offentliga samrådet var små och medelstora företag jämfört med 138 stora företag. Bland kategorierna ”företag” och ”näringslivsorganisationer” fick vi 200 svar från små och medelstora företag jämfört med 99 från stora företag. De stora näringslivsorganisationer som har framfört detaljerade synpunkter består till stor del av små och medelstora företag som är representativa för textilsektorns sammansättning inom tillverkning, detaljhandel och avfallshantering.

I allmänhet påpekade små och medelstora företag i sina ståndpunktsdokument att det för närvarande inte finns någon storskalig planering för att bearbeta avfallet. De flesta var överens om att textilproduktionens design- och konsumtionsmönster måste förändras, vilket leder till produktion av textilier av högre kvalitet som kan hålla längre. De betonade också vikten av att prioritera förebyggande och återanvändning av avfall och behovet av att fastställa mål för återanvändning och förberedelse för återanvändning, samt att förbättra systemen för separat insamling. När det gäller utökat producentansvar var huvudpunkterna att

säkerställa att systemen för utökat producentansvar genomför avfallshierarkin genom att fastställa kvantitativa mål för förebyggande av avfall och förberedelse för återanvändning, säkerställa en harmoniserad strategi för miljömodulering av avgifter för utökat producentansvar och rättvis konkurrens på återvinningsmarknaderna, ge tillgång till avfallsflödet till operatörer som förbereder för återanvändning och samtidigt involvera sociala företag som viktiga berörda parter i utveckling, styrning och drift av dessa system. Dessutom förespråkades en harmonisering på EU-nivå av kriterierna för när avfall upphör att vara avfall, som också stöddes av återvinningsindustrin, liksom en försäkran om överensstämmelse med andra lagstiftningsinitiativ, t.ex. ekodesignförordningen och förordningen om avfallstransporter. Vidare påpekade de att det behövs vägledning för att uppnå höga nivåer av separat insamling av textilavfall, samtidigt som förbättrad fibersortering och förbehandling är avgörande för att öka återvinningen av avfall efter konsumtion. Några av dem reflekterade över av en harmoniserad definition av textilavfall.

Utöver insamlingen av uppgifter från berörda parter om de potentiella effekterna på små och medelstora företag gjordes en ytterligare bedömning med hjälp av uppgifter från Eurostat om de små och medelstora företagens sammansättning, omsättning och spridning för att identifiera de effekter som skulle ha en betydande inverkan på sådana företag. I konsultstudien beaktades de särskilda konsekvenserna för små och medelstora företag för varje åtgärd. I detta avseende kommer åtgärderna i alternativ 1 sannolikt inte att innebära någon betydande administrativ börda för små och medelstora företag, samtidigt som åtgärderna bör förenkla skyldigheterna för små och medelstora företag att anpassa omfattningen av textilier. Den väglednings- och stödplattform som planeras inom ramen för detta alternativ skulle ha störst inverkan på små och medelstora företag totalt sett. Åtgärderna i alternativ 2 och 3 förväntas medföra mindre merkostnader för små och medelstora företag. Den mest betungande åtgärden som beaktar tillämpningen av system för utökat producentansvar (åtgärd 2.9) skulle rikta sig till små och medelstora företag, eftersom majoriteten av tillverkarna är små och medelstora företag. Dessutom har rapporteringsskyldigheterna varit inriktade på att se över befintliga skyldigheter i första hand för att göra dem mer ändamålsenliga och förbättra kunskapsbasen för textilsektorn som helhet.

För att undvika onödiga administrativa bördor och regelefterlevnadsbördor föreslås i konsekvensbedömningen att mikroföretag och återanvändningssektorn i lagtexten utesluts från tillämpningsområdet för utökat producentansvar. Återanvändningsaktörer som släpper ut både nya och använda produkter på marknaden skulle uppmanas att endast redovisa och rapportera de nya produkterna. Följden av sådana undantag skulle bli en mindre ökning av de kostnader som gäller för företag med över 10 anställda, medan de med över 250 anställda skulle drabbas av de största ytterligare bördorna.

Effekterna på konkurrenskraften har bedömts kvantitativt, där så är möjligt, med beaktande av effekterna på olika typer av konkurrenskraft⁶⁵. Prismässig konkurrenskraft syftar till att återspegla de relativa effekterna av att företag eller företagsgrupper kan etablera sig på en marknad. Dynamisk konkurrenskraft avser den inverkan på forskning och innovation som

⁶⁵ En översikt över de kanaler genom vilka den cirkulära ekonomin påverkar konkurrenskraften finns i Flachenecker, F. (2018) *The causal impact of material productivity on macroeconomic competitiveness in the EU*. *Environmental Economics and Policy Studies* 20, 17–46. <https://doi.org/10.1007/s10018-016-0180-3> och Flachenecker, F., Kornejew, M. (2019) *The causal impact of material productivity on microeconomic competitiveness and environmental performance in the EU*. *Environmental Economics and Policy Studies* 21, 87–122. <https://doi.org/10.1007/s10018-018-0223-z>.

skulle göra det möjligt att upprätthålla eller förbättra företagens konkurrenskraft över tid. Strategisk konkurrenskraft avser företagens förmåga att delvis tillgodose sin efterfrågan på råvaror eller produkter genom återanvända eller materialåtervunna textilier inom EU. Inverkan på konkurrenskraften är antingen positiv eller neutral.

När det gäller livsmedelsavfall är alternativen inriktade på olika typer av, nivåer för och omfattning av de mål för minskning av livsmedelsavfall som ska uppnås senast 2030, vilket kan sammanfattas på följande sätt:

Alternativ 1 bygger på de minimimål som granskades i 2014 års förslag om en översyn av ramdirektivet om avfall⁶⁶.

- Mål för primärproduktion – inget mål.
- Mål för bearbetning och tillverkning – 10 %.
- Mål för detaljhandels- och konsumtionsleden – 15 %.

Alternativ 2 är en mer ambitiös variant med det högsta mål som undersöktes 2014 för detaljhandels- och konsumtionsleden.

- Mål för primärproduktion – inget mål.
- Mål för bearbetning och tillverkning – 10 %.
- Mål för detaljhandels- och konsumtionsleden – 30 %.

Alternativ 3 återspeglar de mål som anges i mål 12.3 för hållbar utveckling och ytterligare åtaganden från ”Food is never waste” Coalition vid FN:s toppmöte om livsmedelssystem 2021.

- Mål för primärproduktion – 10 %.
- Mål för bearbetning och tillverkning – 25 %.
- Mål för detaljhandels- och konsumtionsleden – 50 %.

Alternativen 1–3 består av rättsligt bindande mål, dvs. de är föremål för årlig rapportering, och om målen inte uppfylls kan de verkställas genom överträdelseförfaranden.

Alternativ 4 återspeglar fastställandet av ett frivilligt mål på nivån för åtagandet i mål 12.3 för hållbar utveckling avseende detaljhandels- och konsumtionsleden (dvs. minskning med 50 %), utan något numeriskt åtagande för tidigare stadier. Detta alternativ skulle inte omfattas av andra tillsynsmekanismer än årlig rapportering av nivåerna av livsmedelsavfall.

Analysen av effekterna visade att alla alternativ ger betydande miljöfördelar. Storleken på fördelarna ökar med målens omfattning och nivå, från alternativ 1 till alternativ 3. Fördelarna skulle vara de lägsta för alternativ 4. Den största vinsten är en minskning av växthusgasutsläppen (oberoende av metod). Andra miljöeffekter som beaktas i denna konsekvensbedömning – markanvändning, marin eutrofiering och vattenanvändning – visar ett liknande mönster för effekterna, dvs. att storleken på fördelarna ökar med omfattningen och nivån på målen.

⁶⁶ COM(2014) 397 final.

När det gäller ekonomiska effekter förväntas minskat matsvinn minska efterfrågan på livsmedel, vilket i sin tur kan leda till marginella negativa effekter på livsmedelsproduktionssektorn (-3,6 % i det mest pessimistiska antagandet) och positiva effekter på andra sektorer, vilket resulterar i en övergripande försiktigt positiv balans (upp till 2,3 miljarder euro).

Kvantifierbara sociala effekter är starkt kopplade till ekonomiska effekter och uppvisar ett liknande mönster. Ju större minskningen av matsvinnet är, desto bättre blir alternativen när det gäller överkomliga livsmedel och hushållens besparingar. Å andra sidan ökar omfattningen av de negativa effekterna på sysselsättningen inom livsmedelssektorn från alternativ 1 till alternativ 3, som dock förväntas kompenseras genom nya arbetsprofiler inom livsmedelssektorn och vinster inom andra ekonomiska sektorer.

Konsekvenserna för små och medelstora företag förväntas bli begränsade. Initiativet är inriktat på att fastställa mål för minskning av livsmedelsavfall för medlemsstaterna och kommer inte att gälla enskilda företag. Medlemsstaternas myndigheter kommer sannolikt att samarbeta med alla aktörer i livsmedelskedjan, men de åtgärder som hittills observerats i länder som har vidtagit samordnade åtgärder för att minska livsmedelsavfallet fokuserar på större företag och på frivilliga åtgärder som uppmuntrar till engagemang i förebyggande av livsmedelsavfall med stöd av statlig finansiering. I samrådsprocessen har de små och medelstora företagen inte förväntat sig problem som direkt orsakas av detta initiativ, även om de förblivit försiktiga när det gäller eventuella framtida genomförandeåtgärder från medlemsstaternas sida.

Rekommenderade alternativ

Baserat på bedömningar av hur alternativen bidrar till de två huvudmålen, på balansen mellan ekonomiska, miljömässiga och sociala effekter och på totala kostnader och fördelar där dessa kan beräknas, är det alternativ som kommissionen föredrar alternativ 2. Fastställandet av ett mål för insamling av textilavfall (åtgärd 3.6) kan dock också anses komplettera åtgärderna i alternativ 2. Åtgärd 3.6 kan därför också vara en del av det rekommenderade alternativet. Andra mål för hanteringen av textilavfall kan inte fastställas i detta skede på grund av bristen på fullständiga och tillförlitliga uppgifter.

I konsekvensbedömningen dras slutsatsen att fastställandet av ett 50-procentigt mål för separat insamling för textilier skulle underlätta de gemensamma åtgärderna för olika textilvärdekedjor, aktörer inom återanvändning och aktörer inom avfallshantering för att säkerställa behandlingen av textilier i linje med avfallshierarkin och prioritera återanvändning och fiber-till-fiberåtervinning. Man drar också slutsatsen att ett sådant mål kan behöva övervägas noggrant med tanke på de nuvarande stora variationerna i de separata insamlingsnivåerna i hela EU och den övergripande skyldigheten i ramdirektivet om avfall att sådant avfall ska samlas in separat. Mot bakgrund av dessa överväganden, liksom de skärpta reglerna för organisationen av separat insamling genom utökat producentansvar och målet att minska den administrativa bördan, innehåller det rekommenderade alternativet i lagstiftningsförslaget inte något separat insamlingsmål.

När det gäller livsmedelsavfall är alternativ 2 att föredra efter en jämförelse av de ekonomiska, miljömässiga och sociala konsekvenserna, men också av de föreslagna alternativens tekniska genomförbarhet. Detta alternativ förväntas vara effektivt för att ge medlemsstaterna en stark politisk impuls att vidta åtgärder för att minska livsmedelsavfallet på nationell nivå och uppnå betydande miljövinster, samtidigt som det är proportionellt och genomförbart. Fastställandet av rättsligt bindande mål för minskning av livsmedelsavfall bör

därför ske stegvis, med början på en nivå som är lägre än den som fastställs i målet för hållbar utveckling, i syfte att säkerställa ett konsekvent svar från medlemsstaterna och konkreta framsteg mot delmål 12.3. En interimsoversyn av medlemsstaternas framsteg, baserad på den årliga övervakningen av livsmedelsavfallsnivåerna, skulle möjliggöra en eventuell anpassning av målen i syfte att stärka unionens bidrag och ytterligare anpassa dem till mål 12.3 för hållbar utveckling samt ge vägledning för ytterligare framsteg efter 2030.

• **Lagstiftningens ändamålsenlighet och förenkling**

De föreslagna åtgärderna har olika stora administrativa bördor, som främst skulle bero på övervakning och rapportering av efterlevnaden, både för offentliga myndigheter och företag. Samtidigt utnyttjas digitaliseringen fullt ut i detta förslag för att minska den administrativa bördan.

De föreslagna målen för minskning av livsmedelsavfall grundar sig på åtgärder som redan ingår i ramdirektivet om avfall och skapar därför ingen ytterligare administrativ börda.

Rekommenderat kombinerat alternativ	Beskrivning av inverkan	Totalt resultat
Alternativ 2 – Ytterligare lagstadgade krav + mål för textilier (åtgärd 3.6) och alternativ 2 för mål för minskning av livsmedelsavfall	Ekonomiska kostnader • 913 miljoner euro per år för sorteringsskyldigheter • Kostnader för registerutveckling på 2–12,3 miljoner euro i medlemsstaterna och underhållskostnader på mellan 11 200 och 69 000 euro per medlemsstat och år • 7,79 miljoner euro per år för producenter för rapportering inom ramen för utökat producentansvar • 4,04 miljoner euro för drift av register och inspektioner • 39,2 miljoner euro per år för ytterligare insamling, sortering och behandling av textilier för att uppnå ett insamlingsmål på 50 % • 208 euro per behörig myndighet och 78 euro per exportör årligen per inspektion • 750 000 euro per år för EU-företag för att uppfylla EU:s rapporteringsskyldigheter • 26,5 miljoner euro i skattebortfall för medlemsstaterna på grund av textilier som avletts från deponier • Minskad efterfrågan på livsmedel med 4,2 % och en värdeförändring av livsmedelsproduktionen inom jordbruket med –1,8 % vid en prissänkning på 0,1–2,6 % • En minskning av jordbruksinkomsten på 4,2 miljarder euro per år Totala justeringskostnader för minskning av livsmedelsavfall för aktörer i livsmedelskedjan – 2 miljarder euro [41 euro/ton livsmedelsavfall som undvikits] Ekonomiska fördelar för textilsektorn • <u>Utökat producentansvar</u>: 3,5–4,5 miljarder euro, total årlig avkastning på återvinningsinvesteringar (inklusive de fördelar som anges för övriga åtgärder) • <u>Ytterligare sortering</u>: 534 miljoner euro per år i återanvändningsvärde och 94 miljoner euro per år i materialåtervinningsvärde • <u>Ytterligare insamling</u>: 28 miljoner euro per år i kombinerat värde för återanvändning och	Kostnader: 975 miljoner euro (dessa kostnader kan minska för konsumenter, producenter eller en kombination av båda). Totalt mervärde för EU:s ekonomi från minskningen av livsmedelsavfallet på 1,6 miljarder euro (0,016 %). Fördelar: Direkta fördelar på 656 miljoner euro i återanvändbara och materialåtervinningsbara textilier för EU:s marknad för återanvändning och materialåtervinning samt stöd till 3,5–4,5 miljarder euro i årlig avkastning från investeringar i utökat producentansvar. Besparingar i hushållens utgifter för livsmedel på 439 euro per år per hushåll (4 personer) Ytterligare minskning av växthusgasutsläppen motsvarande 16 miljoner euro per år från textilier och ytterligare minskning av växthusgasutsläppen på 62

	materialåtervinning Ekonomiska fördelar för minskning av livsmedelsavfall • Totalt mervärde för EU:s ekonomi 1,6 miljarder euro (inklusive ovannämnda kostnader) • Besparingar i hushållens utgifter för livsmedel på 439 euro per år per hushåll (4 personer) Miljövinster • 16 miljoner euro från minskade växthusgasutsläpp från textilavfall samt minskade utsläpp av föroreningar till luft, vatten och mark som annars skulle bli följden av dålig avfallshantering. • 3,9 (i EU) och 12,6 (utanför EU) miljoner ton minskade växthusgasutsläpp (inklusive återhämtandeeffekt) ELLER 62 miljoner ton växthusgaser som undvikits (utan att räkna återhämtandeeffekten) • Minskning av utsläpp av föroreningar till luft, vatten och mark som annars skulle bli följden av dålig avfallshantering • Minskad påverkan på markanvändningen med 2,2 biljoner pt. • Minskad marin eutrofiering av havet med 532 miljoner kg kväveekvivalenter • Minskad vattenbrist på 80 miljarder m³ per år. • Sammanlagda miljöbesparingar – 9–23 miljarder euro Sociala fördelar • 8 740 arbetstillfällen som skapats i samband med textilier och sociala konsekvenser av att EU:s avfall i tredjeländer minskar (ingen nettokonsekvensbedömning, se bilaga 4 för närmare uppgifter och underliggande antaganden) • Upp till 135 000 förlorade arbetstillfällen inom jordbruksbaserade livsmedelssektorer (som förväntas kompenseras inom andra sektorer)	miljoner ton per år (sammanlagda miljöbesparingar – 9–23 miljarder euro). 8 740 arbetstillfällen inom avfallshantering, men upp till 135 000 förlorade arbetstillfällen inom livsmedelssektorn (förväntas kunna ersättas inom andra sektorer) Övergripande ändamålsenlighet, effektivitet och samstämmighet: positiv
--	---	--

• **Grundläggande rättigheter**

Förslaget får inga konsekvenser för skyddet av de grundläggande rättigheterna.

4. BUDGETKONSEKVENSER

Den finansieringsöversikt som ingår visar de detaljerade budgetkonsekvenserna och de personalresurser och administrativa resurser som krävs enligt detta förslag.

Europeiska kommissionen, och mer specifikt generaldirektoraten för miljö (GD Miljö) och för hälsa och livsmedelssäkerhet (GD Hälsa och livsmedelssäkerhet), kommer att ansvara för att förhandla om direktivet genom det ordinarie medbeslutandeförfarandet samt för dess allmänna genomförande och för antagandet av alla genomförandeakter och delegerade akter som planeras i den. Andra generaldirektorat och byråer som kommer att bidra är gemensamma forskningscentrumet (JRC) och Europeiska miljöbyrån (EEA).

För GD Miljö baseras de nuvarande finansiella simuleringarna på befintliga 0,75 heltidsekvivalenter för medbeslutandeprocessen och genomförandet samt på nya 3,0 heltidsekvivalenter för det tekniska genomförandet av de planerade genomförandeakterna.

För GD Hälsa och livsmedelssäkerhet baseras de finansiella simuleringarna på befintliga 0,5 heltidsekvivalenter för medbeslutandeförfarandet och övervakningen av genomförandet i medlemsstaterna.

Kostnaderna för kommissionens personal uppgår till totalt 2 033 000 euro, baserat på de senaste löneskalorna som är allmänt tillgängliga.

5. ÖVRIGA INSLAG

• Genomförandeplaner samt åtgärder för övervakning, utvärdering och rapportering

Förslaget innehåller flera bestämmelser för att förbättra övervakningen. I bilaga 14 till konsekvensbedömningen beskrivs övervaknings- och utvärderingsverktygen. Effekterna av det rekommenderade politiska alternativet för att uppnå målen att minska textilavfall och restavfall övervakas med hjälp av de indikatorer och mål som anges i åtgärd 3.6 och baserat på de förbättrade dataflödena om textilier till följd av åtgärd 2.14. Det senare kommer också att göra det möjligt att fastställa ytterligare prestationsmål som för närvarande bedöms som ogenomförbara enligt alternativ 3. Övervakningen bygger på årliga uppgifter om textilier som förberetts för återanvändning enligt systemen för utökat producentansvar (åtgärd 2.14 och se bilaga 10 för mer information).

När det gäller livsmedelsavfall kommer övervakningen att bygga på befintliga rapporteringsskyldigheter, dvs. medlemsstaternas årliga rapportering av uppkomna mängder livsmedelsavfall (artikel 37.3 i ramdirektivet om avfall) och Europeiska miljöbyråns tvååriga översyn av framstegen i genomförandet av de avfallsförebyggande programmen (artikel 30 i ramdirektivet om avfall).

• Ingående redogörelse av de specifika bestämmelserna i förslaget

I artikel 1 fastställs ändringarna av ramdirektivet om avfall, särskilt följande artiklar i det direktivet:

I artikel 2.1 a fastställs det reviderade tillämpningsområdet för undantag från direktivets tillämpningsområde för gasformiga utsläpp till luften och koldioxid som avskilts och transporterats för geologisk lagring och som lagrats geologiskt.

I artikel 3 fastställs nya definitioner för ”tillverkare av textilier, textilrelaterade produkter och skor som förtecknas i bilaga IVc”, ”tillhandahållande på marknaden”, ”producentansvarsorganisation”, ”onlineplattform” och ”konsument”.

I artikel 9a fastställs krav när det gäller de åtgärder som medlemsstaterna ska vidta för att förhindra livsmedelsavfall som rör stöd till beteendeförändringar och samarbete i leveranskedjan (1) och fastställs mål för minskning av livsmedelsavfall som medlemsstaterna ska uppnå senast 2030 (4).

I artikel 22a fastställs krav när det gäller de åtgärder som medlemsstaterna ska vidta för att införa ett system för utökat producentansvar för textilier, textilrelaterade produkter och skor samt harmoniserade regler för dess tillämpning, inbegripet för de produkter som omfattas av systemet och omfattningen av producenternas ekonomiska ansvar.

I artikel 22b fastställs krav i fråga om de åtgärder som medlemsstaterna ska vidta för att upprätta ett register över textilier, textilrelaterade produkter och skor för att genomföra systemen för utökat producentansvar.

I artikel 22c fastställs krav när det gäller de åtgärder som medlemsstaterna ska vidta för att inrätta producentansvarsorganisationer för textilier och för att ge dessa organisationer ansvar.

I artikel 22d fastställs krav på de åtgärder som medlemsstaterna ska vidta för hantering av textilavfall.

I artikel 29a fastställs skyldigheter när det gäller de åtgärder som medlemsstaterna ska vidta för att se över och anpassa sina program för förebyggande av livsmedelsavfall i syfte att uppnå minskningsmålen (1) och för att utse de behöriga myndigheter som ska ansvara för samordningen av åtgärder för att minska livsmedelsavfall (2).

I artikel 37 fastställs rapporteringskrav för de åtgärder som medlemsstaterna ska vidta när det gäller textilier och ändringar i medlemsstaternas rapporteringskrav när det gäller när det gäller dataflödet om återanvändning av produkter till Europeiska miljöbyrån.

I artikel 2 fastställs införlivandet av ändringarna av direktivet.

I artikel 3 fastställs ikraftträdandet av ändringarna av direktivet.

I artikel 4 fastställs adresserna till ändringarna av direktivet.

Förslag till

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV

om ändring av direktiv 2008/98/EG om avfall

(Text av betydelse för EES)

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT
DETTA DIREKTIV

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 192.1,
med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,
efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de nationella parlamenten,
med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande¹,
med beaktande av Regionkommitténs yttrande²,
i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet, och
av följande skäl:

- (1) I den europeiska gröna given och handlingsplanen för den cirkulära ekonomin³ uppmanas till förstärkta och påskyndade åtgärder av unionen och medlemsstaterna för att säkerställa textil- och livsmedelssektorer som är miljömässigt och socialt hållbara eftersom de utgör de mest resursintensiva sektorerna och orsakar avsevärda negativa effekter på miljön. Inom dessa sektorer hindrar finansiering och tekniska brister framstegen mot övergång till en cirkulär ekonomi och utfasning av fossila bränslen. Livsmedels- och textilsektorerna är den mest respektive den fjärde mest resursintensiva sektorn⁴ och de efterlever inte fullt ut unionens grundläggande principer för avfallshantering som fastställs i avfallshierarkin enligt vilka det krävs prioritering av förebyggande av avfall följt av förberedelse för återanvändning och materialåtervinning. Dessa utmaningar kräver systematiska lösningar med ett livscykelperspektiv.
- (2) Enligt EU:s strategi för hållbara och cirkulära textilier⁵ är betydande förändringar nödvändiga för att komma bort från det nuvarande linjära sättet att designa, tillverka, använda och kassera textilprodukter och det finns ett särskilt behov av att begränsa snabba modeväxlingar. I strategin anses det viktigt att producenterna hålls ansvariga för det avfall som deras produkter orsakar och det hänvisas till inrättandet av harmoniserade unionsregler för utökat producentansvar för textilier, med miljöanpassning av avgifter. Där anges att det huvudsakliga syftet med sådana regler

¹ EUT C , , s. .

² EUT C , , s. .

³ COM(2020)98 final av den 11 mars 2020.

⁴ EU:s omställningsplaner (europa.eu).

⁵ COM(2022)141 final av den 30 mars 2022.

är att skapa en ekonomi för insamling, sortering, återanvändning, förberedelse för återanvändning och materialåtervinning samt för att uppmuntra producenterna att säkerställa att deras produkter är designade med respekt för principerna om cirkularitet. Därför förutsägs i strategin att en betydande andel av producenternas bidrag till systemen för utökat producentansvar måste avsättas för avfallsförebyggande åtgärder och förberedelse för återanvändning. Strategin stöder också behovet av förstärkta och mer innovativa metoder för hållbar förvaltning av biologiska resurser i syfte att öka cirkulariteten för och tillvaratagandet av livsmedelsavfall och öka återanvändningen av biobaserade textilier.

- (3) Mot bakgrund av livsmedelsavfallets negativa effekter åtog sig medlemsstaterna att vidta åtgärder för att främja förebyggande och minskning av livsmedelsavfall i enlighet med Agenda 2030 för hållbar utveckling, som antogs av FN:s generalförsamling den 25 september 2015, särskilt målet att halvera det globala livsmedelsavfallet per capita på detaljhandels- och konsumentnivå och minska livsmedelsförlusterna längs produktions- och leveranskedjorna, däribland förluster efter skörd, senast 2030. Dessa åtgärder syftade till att förebygga och minska livsmedelsavfall i primärproduktionen, inom bearbetning och tillverkning, i detaljhandel och annan livsmedelsdistribution, i restauranger och livsmedelstjänster samt i hushållen.
- (4) Som en uppföljning av konferensen om Europas framtid åtog sig kommissionen att göra det möjligt för medborgarpaneler att diskutera och lämna rekommendationer inför vissa viktiga förslag. I detta sammanhang sammankallades en europeisk medborgarpanel under perioden december 2022–februari 2023 för att utarbeta en förteckning över rekommendationer⁶ om hur åtgärderna för att minska livsmedelsavfallet i unionen skulle kunna intensifieras. Eftersom hushållen står för mer än hälften av det livsmedelsavfall som genereras i unionen är medborgarnas insikter om förebyggande av livsmedelsavfall särskilt relevanta. Medborgarna rekommenderade tre huvudsakliga handlingslinjer, bland annat stärkt samarbete i livsmedelskedjan, initiativ inom livsmedelssektorn och stöd till förändringar av konsumenternas beteende. Panelens rekommendationer kommer att fortsätta vara ett stöd för kommissionens övergripande arbetsprogram för förebyggande av livsmedelsavfall och kan tjäna som vägledning för att hjälpa medlemsstaterna att uppnå målen för minskning av livsmedelsavfallet.
- (5) I Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/31/EG⁷ undantogs från tillämpningsområdet för Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/12/EG⁸ koldioxid som avskiljs och transporteras för geologisk lagring och som lagras geologiskt i enlighet med kraven direktiv 2006/12/EG. Bestämmelsen i direktiv 2009/31/EG om ändring av direktiv 2006/12/EG införlivades dock inte i Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/98/EG⁹, genom vilket direktiv 2006/12/EG upphävdes. I syfte att säkerställa rättssäkerheten införlivas därför genom detta direktiv ändringarna av direktiv 2009/31/EG om undantag från tillämpningsområdet för direktiv 2008/98/EG för koldioxid som avskiljs och transporteras för geologisk lagring och som lagras geologiskt.

⁶ Den fullständiga förteckningen över rekommendationer finns i bilaga 16 till konsekvensbedömningen.

⁷ EUT L 140, 5.6.2009, s. 114.

⁸ EUT L 114, 27.4.2006, s. 9.

⁹ EUT L 312, 22.11.2008, s. 3.

- (6) Definitioner av producenter av textilprodukter, onlineplattformar och producentansvarsorganisationer som är kopplade till genomförandet av det utvidgade producentansvaret för textilier måste ingå i direktiv 2008/98/EG, så att tillämpningsområdet för dessa begrepp och de tillhörande skyldigheterna klargörs.
- (7) Medlemsstaterna har i viss utsträckning utvecklat material och genomfört kampanjer för att förebygga livsmedelsavfall för konsumenter och livsmedelsföretagare. Dessa har dock huvudsakligen inriktats på att höja medvetenheten snarare än på att främja beteendeförändringar. För att uppnå den fulla potentialen när det gäller att minska livsmedelsavfallet och säkerställa framsteg över tid måste det utarbetas åtgärder för beteendeförändringar, åtgärder som är anpassade till medlemsstaternas särskilda situationer och behov och som integreras fullt ut i de nationella programmen för förebyggande av livsmedelsavfall. Det bör också läggas vikt vid regionala cirkulära lösningar, däribland offentlig-privata partnerskap och medborgarengagemang samt anpassning till särskilda regionala behov, som t.ex. i de yttersta randområdena eller på öar.
- (8) Trots den ökande medvetenheten om livsmedelsavfallets negativa inverkan och konsekvenser, de politiska åtaganden som gjorts på EU- och medlemsstatsnivå och de unionsåtgärder som genomförts sedan 2015 års handlingsplan minskar inte genereringen av livsmedelsavfall tillräckligt mycket för att åstadkomma några betydande framsteg mot att uppnå mål 12.3 i FN:s mål nr 12 för hållbar utveckling. I syfte att säkerställa ett betydande bidrag för att uppnå hållbarhetsmål nr 12.3 bör de åtgärder som vidtas av medlemsstaterna förstärkas för att driva på genomförandet av detta direktiv liksom andra lämpliga åtgärder som syftar till att minska genereringen av livsmedelsavfall.
- (9) För att uppnå resultat på kort sikt och ge livsmedelsföretagare, konsumenter och offentliga myndigheter det nödvändiga långsiktiga perspektivet bör det fastställas kvantifierade mål för minskningen av genererat livsmedelsavfall som medlemsstaterna ska uppnå senast 2030.
- (10) Mot bakgrund av unionens engagemang för den ambition som anges i hållbarhetsmål 12.3 bör de mål för minskning av livsmedelsavfallet som medlemsstaterna ska uppnå senast 2030 fastställas så att de ger en viktig politisk impuls till att vidta åtgärder och säkerställer ett betydande bidrag till de globala målen. Med tanke på att sådana mål är rättsligt bindande bör de dock vara proportionella och genomförbara och beakta de olika aktörernas roll i livsmedelskedjan och deras kapacitet (särskilt mikroföretag och småföretag). Införandet av rättsligt bindande mål bör därför ske genom en stegvis strategi och börja på en lägre nivå än den som fastställs i hållbarhetsmålet för att säkerställa en konsekvent reaktion från medlemsstaterna och konkreta framsteg mot hållbarhetsmål 12.3.
- (11) Minskning av livsmedelsavfallet i produktions- och konsumtionsleden kräver andra strategier och åtgärder och involverar andra intressentgrupper. Ett mål bör därför föreslås för bearbetnings- och tillverkningsleden och ett annat för detaljhandel och annan distribution av livsmedel, restauranger och livsmedelstjänster och hushåll.
- (12) Med tanke på det ömsesidiga beroendet mellan distributions- och konsumtionsleden i livsmedelskedjan, särskilt detaljhandelns inverkan på konsumenternas beteende och förhållandet mellan konsumtionen i och utanför hemmet, är det lämpligt att fastställa ett gemensamt mål för dessa led i livsmedelskedjan. Att fastställa separata mål för vart och ett av dessa led skulle medföra onödigt komplexitet och begränsa medlemsstaternas flexibilitet när det gäller att inrikta sig på sina specifika

problemområden. För att undvika att ett gemensamt mål leder till en alltför stor börda för vissa aktörer kommer medlemsstaterna att uppmanas beakta proportionalitetsprincipen vid fastställande av åtgärder för att uppnå det gemensamma målet.

- (13) Demografiska förändringar har en betydande inverkan på mängden livsmedel som konsumeras och det livsmedelsavfall som genereras. Därför bör ett gemensamt mål för minskning av livsmedelsavfallet som gäller detaljhandel och annan distribution av livsmedel, restauranger och livsmedelstjänster och hushåll uttryckas som en procentuell förändring av nivåerna av livsmedelsavfall per capita för att ta hänsyn till förändringar i befolkningen.
- (14) 2020 var det första år då uppgifterna om nivåerna av livsmedelsavfall samlades in med den harmoniserade metod som anges i kommissionens delegerade beslut (EU) 2019/1597¹⁰. Därför bör 2020 användas som utgångspunkt för att fastställa mål för minskning av livsmedelsavfallet. För medlemsstater som kan visa att de utförde mätningar av livsmedelsavfallet före 2020 med metoder som överensstämmer med kommissionens delegerade beslut (EU) 2019/1597 bör det vara tillåtet att använda en tidigare utgångspunkt.
- (15) För att säkerställa att den stegvisa strategin för att uppnå det globala målet uppfyller sitt syfte bör de nivåer som fastställts för de rättsligt bindande målen för minskning av livsmedelsavfallet ses över och vid behov revideras för att ta hänsyn till medlemsstaternas framsteg över tid. Detta skulle göra det möjligt att anpassa målen i syfte att stärka unionens bidrag och ytterligare anpassa målen till hållbarhetsmål nr 12.3 som ska uppnås senast 2030 samt ge vägledning för ytterligare framsteg efter det datumet.
- (16) För att säkerställa ett bättre, snabbare och mer enhetligt genomförande av bestämmelserna om förebyggande av livsmedelsavfall, för att förebygga eventuella brister i genomförandet och för att göra det möjligt att vidta åtgärder för att uppnå målen före tidsfristernas slut, bör det system med rapporter om tidig varning som infördes 2018 utvidgas till att omfatta mål för minskning av livsmedelsavfallet.
- (17) I linje med principen om att förorenaren betalar, som avses i artikel 191.2 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget), är det viktigt att producenter som släpper ut vissa textilier, textilrelaterade produkter och skor på unionsmarknaden tar ansvar för hanteringen av dem i slutet av deras livscykel och förlänger deras livslängd genom att göra använda textilier, textilrelaterade produkter och skor tillgängliga på marknaden för återanvändning. För att genomföra principen om att förorenaren betalar är det lämpligt att fastställa de skyldigheter för producenter av textilier, textilrelaterade produkter och skor som omfattar alla tillverkare, importörer eller distributörer, oavsett vilken försäljningsteknik som används, inbegripet genom distansavtal enligt definitionen i artikel 2.7 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/83/EU¹¹, när de för första gången yrkesmässigt under sitt eget namn eller varumärke tillhandahåller dessa produkter inom en medlemsstats territorium. Tillämpningsområdet för producenter som omfattas av det utvidgade

¹⁰ Kommissionens delegerade beslut (EU) 2019/1597 av den 3 maj 2019 om komplettering av Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/98/EG vad gäller en gemensam metod och minimikrav på kvalitet för enhetlig mätning av nivåerna av livsmedelsavfall (EUT L 248, 27.9.2019, s. 77).

¹¹ Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/83/EU av den 25 oktober 2011 om konsumenträttigheter och om ändring av rådets direktiv 93/13/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 1999/44/EG och om upphävande av rådets direktiv 85/577/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 97/7/EG (EUT L 304, 22.11.2011, s. 64).

producentansvaret bör undanta mikroföretag och egenföretagare som tillverkar särskilt anpassade produkter med tanke på deras begränsade roll på textilmarknaden, samt de som släpper ut använda textilier, textilrelaterade produkter och skor på marknaden inom unionen eller produkter som härrör från använda sådana produkter eller avfall av sådana produkter, i syfte att stödja återanvändning bland annat genom reparation, renovering och återvinningsförädling, varigenom vissa funktioner hos den ursprungliga produkten ändras.

- (18) Det finns stora skillnader i hur separat insamling av textilier genomförs eller planeras att genomföras, och om det görs genom utökat producentansvar eller med andra strategier. Även när system för utökat producentansvar övervägs finns det stora skillnader, t.ex. vilka produkter som omfattas av tillämpningsområdet, producentansvaret och styrningsmodellerna. De regler för utökat producentansvar som fastställs i direktiv 2008/98/EG bör därför i allmänhet tillämpas för system för utökat producentansvar som avser producenter av textilier, textilrelaterade produkter och skor. De bör dock kompletteras med ytterligare särskilda bestämmelser som är relevanta för textilsektorns egenskaper, särskilt den höga andelen små och medelstora företag bland producenterna, de sociala företagens roll och vikten av återanvändning för att öka hållbarheten i värdekedjan för textilier. Reglerna bör också vara mer detaljerade och harmoniserade för att undvika att det skapas en fragmenterad marknad som skulle kunna ha negativ inverkan på sektorn, särskilt på mikroföretag och små och medelstora företag, för insamling, behandling och materialåtervinning samt för att ge tydliga incitament för hållbar design av textilprodukter och underlätta marknaderna för returråvaror. I detta sammanhang uppmanas medlemsstaterna att överväga godkännande av flera producentansvarsorganisationer eftersom konkurrens mellan producentansvarsorganisationer kan leda till större fördelar för konsumenterna, öka innovationen, sänka kostnaderna, förbättra insamlingsnivåerna och öka valmöjligheterna för producenter som vill ingå avtal med sådana organisationer.
- (19) Hushållstextilier och kläder utgör den största andelen av unionens textilkonsumtion och bidrar mest till ohållbara mönster med överproduktion och överkonsumtion. Hushållstextilier och kläder står också i fokus för alla befintliga system för separat insamling i medlemsstaterna, tillsammans med andra kläder efter konsumentledet, tillbehör och skor som inte främst består av textilier. Tillämpningsområdet för systemet för utökat producentansvar som inrättas bör därför omfatta hushållstextilier och andra beklädnadsvaror, tillbehör till kläder och skor. I syfte att säkerställa rättssäkerheten för producenterna av de produkter som omfattas av det utökade producentansvaret bör de berörda produkterna identifieras genom en hänvisning till den gemensamma nomenklaturen i enlighet med bilaga I till rådets förordning (EEG) nr 2658/87¹².
- (20) Textilsektorn är resursintensiv. Det mesta av de påfrestningar och effekter som hör samman med konsumtionen av kläder, skor och hushållstextilier i unionen uppstår i tredjeländer i samband med produktionen av både råvaror och textilier, men de påverkar också unionen på grund av deras globala inverkan på klimatet och miljön. Att förebygga och förbereda för återanvändning och materialåtervinning av textilavfall kan därför bidra till att minska sektorns globala miljöavtryck även i unionen. Dessutom är den nuvarande ineffektiva resurshanteringen av textilavfall inte i enlighet

¹² EUT L 256, 7.9.1987, s. 1.

med avfallshierarkin och leder till miljöskador både i unionen och i tredjeländer, bland annat genom växthusgasutsläpp från förbränning och deponering.

- (21) Syftet med det utökade producentansvaret för textilier, textilrelaterade produkter och skor är att säkerställa en hög nivå för miljöskydd och hälsoskydd i unionen, skapa en ekonomi för insamling, sortering, återanvändning, förberedelse för återanvändning och materialåtervinning, särskilt fiber-till-fiberåtervinning, samt incitament för producenterna att säkerställa att deras produkter designas med respekt för principerna om cirkularitet. Producenterna av textilier och skor bör finansiera kostnaderna för insamling, sortering för återanvändning, förberedelse för återanvändning och materialåtervinning samt materialåtervinning och annan behandling av insamlade använda och förbrukade textilier och skor, inbegripet osålda konsumentprodukter som betraktas som avfall och som levererats på medlemsstaternas territorium efter det att detta ändringsdirektiv har trätt i kraft, i syfte att säkerställa att skyldigheterna avseende utökat producentansvar inte tillämpas retroaktivt och att de är förenliga med rättssäkerhetsprincipen. Dessa producenter bör även finansiera kostnaderna för genomförande av sammansättningsundersökningar av insamlat blandat kommunalt avfall, stöd till forskning och utveckling av teknik för sortering och materialåtervinning, rapportering om separat insamling, återanvändning och annan behandling, och tillhandahållande av information till slutanvändare om textilproduktionens effekter och hållbar hantering av textilier.
- (22) Producenterna bör ansvara för att det inrättas insamlingssystem för insamling av alla använda och förbrukade textilier, textilrelaterade produkter och skor, och säkerställa att de därefter genomgår sortering för återanvändning, förberedelse för återanvändning och materialåtervinning, i syfte att maximera tillgången på använda kläder och skor och minska volymerna av sådana typer av avfallsbehandling som är längre ner i avfallshierarkin. Att säkerställa att textilprodukter kan användas och återanvändas, och faktiskt används och återanvänds, under längre tid är det mest effektiva sättet att avsevärt minska deras inverkan på klimatet och på miljön. Detta bör även möjliggöra hållbara och cirkulära affärsmodeller såsom återanvändning, uthyrning och reparation, återtagningsstjänster och återförsäljning av andrahandsvaror, vilket skapar nya gröna arbetstillfällen av hög kvalitet och kostnadsbesparande alternativ för medborgarna. Att producenterna blir ansvariga för det avfall som deras produkter skapar är avgörande för att bryta sambandet mellan generering av textilavfall och sektorns tillväxt. Producenterna bör därför även ansvara för materialåtervinningen, särskilt prioriteringen av ökad materialåtervinning genom fiber-till-fiberåtervinning, samt andra återvinningsförfaranden och bortskaffande.
- (23) Producenter och producentansvarsorganisationer bör finansiera den ökade materialåtervinningen av textilier, särskilt fiber-till-fiberåtervinning som möjliggör materialåtervinning av ett bredare spektrum av material och skapar en råvarukälla för textilproduktion i unionen. Det är också viktigt att producenterna ger ekonomiskt stöd till forskning och innovation inom den tekniska utvecklingen av lösningar för automatisk sortering och sortering av sammansatta material som gör det möjligt att separera och materialåtervinna blandmaterial, samt sanering av avfall för att möjliggöra fiber-till-fiberåtervinning av hög kvalitet och användning av återvunnet fiberinnehåll. För att underlätta efterlevnaden av detta direktiv bör medlemsstaterna säkerställa att information och assistans finns tillgängliga för ekonomiska aktörer i textilsektorn, särskilt små och medelstora företag, i form av vägledning, ekonomiskt stöd, tillgång till finansiering, specialiserad lednings- och personalutbildning eller organisatoriskt och tekniskt stöd. Om stödet finansieras med statliga medel, till

exempel när det är helfinansierat genom bidrag som ålagts av den offentliga myndigheten och tas ut av de berörda företagen, får det utgöra statligt stöd i den mening som avses i artikel 107.1 i EUF-fördraget. I sådana fall är medlemsstaterna skyldiga att säkerställa att reglerna om statligt stöd efterlevs. Mobiliseringen av privata och offentliga investeringar i textilsektorns cirkularitet och utfasning av fossila bränslen står även i fokus för flera av unionens finansieringsprogram och färdplaner, t.ex. hubbar för cirkularitet och vissa ansökningsomgångar inom ramen för Horisont Europa. Det är också nödvändigt att ytterligare bedöma möjligheten att fastställa unionsmål för materialåtervinning av textilier, i syfte att stödja och driva på den tekniska utvecklingen av och investeringarna i infrastruktur för materialåtervinning och satsningarna på ekodesign för materialåtervinning.

- (24) Använda och förbrukade textilier, textilrelaterade produkter och skor bör från och med den 1 januari 2025 samlas in separat från andra avfallsflöden, såsom metall, papper och papp, glas, plast, trä och bioavfall, i syfte att bibehålla deras återanvändbarhet och potential för materialåtervinning av hög kvalitet. Mot bakgrund av den miljöpåverkan och de materialförluster som orsakas av att använda och förbrukade textilier inte samlas in separat och därför inte behandlas på ett miljöriktigt sätt, bör insamlingsnätverket för använda och förbrukade textilier, textilrelaterade produkter och skor omfatta hela medlemsstaternas territorium, inbegripet de yttersta randområdena, finnas nära slutanvändaren och inte bara inriktas på områden och produkter där insamlingen är lönsam. Insamlingsnätverket bör organiseras i samarbete med andra aktörer som är verksamma inom sektorerna avfallshantering och återanvändning, t.ex. kommuner och sociala företag. Med tanke på de avsevärda fördelar för miljö och klimat som är förknippade med återanvändning bör insamlingsnätverkets primära och sekundära syfte vara att samla in återanvändbara och materialåtervinningsbara textilier, textilrelaterade produkter och skor. Eftersom konsumenterna inte är tränade i att skilja mellan återanvändbara och materialåtervinningsbara varor bör insamlingssystemet, bland annat av logistiska effektivitetsskäl, tillhandahålla gemensamma insamlingskärl för insamling av använda varor och avfallsvaror. Höga insamlingsnivåer skulle driva fram en hög nivå av återanvändning och materialåtervinning av hög kvalitet i leveranskedjorna för textilier, öka användningen av returråvaror av hög kvalitet och stödja planeringen av investeringar i infrastruktur för sortering och bearbetning av textilier. I syfte att kontrollera och förbättra effektiviteten i insamlingsnätverket och informationskampanjerna bör regelbundna sammansättningsundersökningar på minst Nuts 2-nivå utföras på blandat kommunalt avfall för att fastställa mängden förbrukade textilier och skor i avfallet. Dessutom bör producentansvarsorganisationerna beräkna och varje år offentliggöra information om prestandan hos systemen för separat insamling och om den uppnådda nivån av separat insamling.
- (25) Mot bakgrund av den nyckelroll som sociala företag och enheter i den sociala ekonomin har i de befintliga textilinsamlingssystemen och deras potential att skapa lokala, hållbara, deltagandebaserade och inkluderande företagsmodeller och arbetstillfällen med hög kvalitet i unionen, i linje med målen i EU:s handlingsplan för den sociala ekonomin¹³, bör införandet av system för utökat producentansvar bibehålla och stödja den verksamhet som bedrivs av sociala företag och enheter i den sociala ekonomin som deltar i hanteringen av använda textilier. Dessa enheter bör därför betraktas som partner i systemen för separat insamling som stöder ökad

¹³ COM(2021) 778 final av den 9 december 2021.

återanvändning och reparation och som skapar arbetstillfällen av hög kvalitet för alla och särskilt för utsatta grupper.

- (26) Producenter och producentansvarsorganisationer bör delta aktivt med att tillhandahålla information till slutanvändare, särskilt konsumenter, om att använda och förbrukade textilier och skor bör samlas in separat, att insamlingssystem är tillgängliga och att slutanvändarna har en viktig roll för att förebygga avfall och för miljömässigt optimal hantering av textilavfall. Informationen bör omfatta tillgången till arrangemang för återanvändning av textilier och skor och de miljömässiga fördelarna med hållbar konsumtion samt belädnadsindustrins miljömässiga, hälsomässiga och sociala konsekvenser. Slut användarna bör också få information om deras egen viktiga roll när det gäller att göra informerade, ansvarsfulla och hållbara val av textilkonsumtion och för att säkerställa miljömässigt optimal hantering av textil- och skoavfall. Dessa informationskrav gäller utöver de krav på att tillhandahålla information om textilprodukter till slutanvändare som fastställs i förordningen om ekodesign för hållbara produkter¹⁴ och i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1007/2011¹⁵. Modern informationsteknik bör användas när informationen lämnas ut till alla slutanvändare. Informationen bör spridas både med klassiska metoder, med hjälp av affischer både inomhus och utomhus och kampanjer i sociala medier, och genom mer innovativa metoder, såsom elektronisk tillgång till webbplatser via QR-koder.
- (27) I syfte att öka cirkulariteten och den miljömässiga hållbarheten för textilier och minska de negativa effekterna på klimatet och miljön kommer i förordning .../... [Publikationsbyrå: för in serienumret och institutionerna för förordningen om ekodesign för hållbara produkter och komplettera fotnoten]¹⁶ att utarbetas bindande ekodesignkrav för textilprodukter som, beroende på vad konsekvensbedömningen visar, kommer att vara fördelaktiga för att öka textiliernas miljömässiga hållbarhet, reglera varaktigheten, återanvändbarheten, reparerbarheten och fiber-till-fiberåtervinningsbarheten för textilier samt den obligatoriska andelen innehåll av återvunnen fiber i textilier. Genom förordningen kommer även förekomsten av ämnen som inger betänkligheter att regleras för att göra det möjligt att minimera och spåra dem i syfte att minska avfallsgenereringen och förbättra materialåtervinningen samt för att förebygga och minska mängden syntetiska fibrer som sprids i miljön i syfte att avsevärt minska utsläppen av mikroplast. Samtidigt är anpassning av avgifterna för utökat producentansvar ett effektivt ekonomiskt instrument för att stimulera mer hållbar design av textilier vilket leder till förbättrad cirkulär design. För att ge ett starkt incitament till ekodesign och samtidigt beakta målen för den inre marknaden och sammansättningen av textilsektorn, som främst består av små och medelstora företag, är det nödvändigt att harmonisera kriterierna för anpassningen av avgifter för utökat producentansvar baserat på de mest relevanta ekodesignparametrarna, i syfte att möjliggöra behandling av textilier i enlighet med avfallshierarkin. Avgiftsanpassningen enligt ekodesignkriterierna bör bygga på ekodesignkraven och de mätmetoder för dessa som antagits i enlighet med förordningen om ekodesign för hållbara produkter med avseende på textilprodukter eller annan unionslagstiftning i

¹⁴ EUT kommer att infoga referensnumret så snart förordningen antagits.

¹⁵ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1007/2011 av den 27 september 2011 om benämningar på textilfibrer och därtill hörande etikettering och märkning av fibersammansättningen i textilprodukter och om upphävande av rådets direktiv 73/44/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 96/73/EG och 2008/121/EG (EUT L 272, 18.10.2011, s. 1).

¹⁶ EUT kommer att infoga referensnumret så snart förordningen antagits.

vilken fastställs hållbarhetskriterier och mätmetoder för textilprodukter och endast om dessa senare har antagits. Det är lämpligt att kommissionen ges befogenhet att anta harmoniserade regler för avgiftsanpassningen i syfte att säkerställa att kriterierna för avgiftsanpassning anpassas till produktkraven.

- (28) För att kunna övervaka att producenterna fullgör sina ekonomiska och organisatoriska skyldigheter att säkerställa hanteringen av använda och förbrukade textilier, textilrelaterade produkter och skor som de för första gången tillhandahåller på marknaden i en medlemsstat måste ett producentregister upprättas och förvaltas av varje medlemsstat och producenterna bör vara skyldiga att registrera sig. Registreringskraven och formatet för registrering bör i största möjliga utsträckning harmoniseras i hela unionen för att underlätta registreringen, särskilt om producenterna tillhandahåller textilier, textilrelaterade produkter och skor för första gången på marknaden i olika medlemsstater. Informationen i registret bör vara tillgänglig för de enheter som är delaktiga i kontrollen av efterlevnaden av skyldigheterna avseende utökat producentansvar och deras verkställighet.
- (29) Eftersom textilsektorn till 99 % består av små och medelstora företag bör genomförandet av ett system för utökat producentansvar för textilier, textilrelaterade produkter och skor ha som mål att minska den administrativa bördan så mycket som möjligt. Därför bör det utvidgade producentansvaret utövas gemensamt, genom att producentansvarsorganisationerna tar på sig ansvaret för deras räkning. Det bör krävas ett tillstånd från medlemsstaterna för producentansvarsorganisationer och de bör bland annat dokumentera att de har de ekonomiska medel som krävs för att täcka de kostnader som det utökade producentansvaret medför och att de uppfyller det ansvaret.
- (30) Enligt artikel 30.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2022/2065¹⁷ måste vissa leverantörer av onlineplattformar som gör det möjligt för konsumenter att ingå distansavtal med producenter som erbjuder textilier, textilrelaterade produkter och skor till konsumenter i unionen, innan en producent tillåts använda dess tjänster, erhålla viss identifieringsinformation från den producenten och en självcertifiering från producenten där denne åtar sig att endast erbjuda produkter eller tjänster som överensstämmer med tillämpliga bestämmelser i unionsrätten. För att säkerställa ett effektivt genomförande av skyldigheterna avseende utökat producentansvar bör det specificeras att leverantörer av onlineplattformar som omfattas av avsnitt 4 i kapitel 3 i förordning (EU) 2022/2065 från dessa producenter bör få information om registreringen i det textilproducentregister som medlemsstaten är skyldig att inrätta i enlighet med detta direktiv, samt producentens registreringsnummer i det registret, och en självcertifiering från producenten där denne åtar sig att endast erbjuda textilier, textilrelaterade produkter och skor för vilka kraven på utökat producentansvar i detta direktiv är tillämpliga. De verkställighetsregler som fastställs i kapitel IV i förordning (EU) 2022/2065 är tillämpliga för leverantörer av sådana plattformar när det gäller dessa spårbarhetsregler.
- (31) I syfte att säkerställa att behandlingen av textilier är i enlighet med den avfallshierarki som fastställs i direktiv 2008/98/EG bör producentansvarsorganisationerna säkerställa att alla separat insamlade textilier och skor genomgår sortering på ett sätt som genererar produkter som är lämpade för återanvändning och som uppfyller behoven på både den mottagande andrahandsmarknaden för textilier och på marknaderna för materialåtervunna råvaror i unionen och globalt. Med tanke på de större

¹⁷ EUT L 277, 27.10.2022, s. 1.

miljöfördelarna med att förlänga textilernas livslängd bör återanvändning vara huvudsyftet med sorteringen, följt av sortering för materialåtervinning när produkterna yrkesmässigt bedöms inte vara återanvändbara. Dessa sorteringskrav bör utarbetas av kommissionen som en prioriterad del av unionens harmoniserade kriterier för när avfall upphört att vara avfall för återanvändbara och materialåtervunna textilier, inbegripet den inledande sortering som kan ske vid insamlingsplatsen. Sådana harmoniserade kriterier bör leda till enhetlighet och hög kvalitet i de insamlade fraktionerna och i materialflödena för sortering, återvinning av avfall och returråvaror över gränserna, vilket i sin tur bör underlätta en utökning av värdekedjorna för återanvändning och materialåtervinning. Använda kläder som vid insamlingsplatsen från slutanvändare yrkesmässigt bedömts vara lämpliga för återanvändning av återanvändningsoperatörer eller sociala företag och enheter inom den sociala ekonomin bör inte betraktas som avfall. Om återanvändning eller materialåtervinning inte är tekniskt möjliga bör avfallshierarkin fortfarande tillämpas så att deponering undviks när det är möjligt, särskilt för biologiskt nedbrytbara textilier som är en källa till metanutsläpp, och genom energiåtervinning vid förbränning.

- (32) Exporten av använda och förbrukade textilier utanför EU har ökat stadigt och utgör den största andelen av marknaden för de återanvända textilier efter konsumentledet som genereras i EU. Mot bakgrund av den betydande ökningen av insamlat textilavfall efter införandet av separat insamling fram till 2025 är det viktigt att öka insatserna för att bekämpa olagliga transporter till tredjeländer av avfall som döljs som icke-avfall, i syfte att säkerställa ett starkt miljöskydd. Med utgångspunkt i förordning .../... [Publikationsbyrån: för in institutionerna och serienumret och komplettera fotnoten för förordningen om avfallstransporter]¹⁸ och mot bakgrund av målet att säkerställa hållbar hantering av textilier efter konsumentledet samt att bekämpa olagliga avfallstransporter bör det föreskrivas att alla separat insamlade textilier, textilrelaterade produkter och skor genomgår sortering före transport. Dessutom bör det föreskrivas att alla separat insamlade använda textilier, textilrelaterade produkter och skor betraktas som avfall och omfattas av unionens avfallsagstiftning, däribland lagstiftning om avfallstransporter, fram till dess att de har genomgått sortering av en utbildad operatör för återanvändning och materialåtervinning. Sorteringen bör ske i enlighet med harmoniserade sorteringskrav som leder till en återanvändbar fraktion med hög kvalitet som uppfyller behoven på de mottagande marknaderna för använda textilier inom EU och globalt och genom att fastställa kriterier för att skilja mellan använda varor och avfall. Transporter av använda textilier, textilrelaterade produkter och skor bör åtföljas av information som visar att dessa varor är resultatet av en sortering eller en förberedelse för återanvändning och att varorna är lämpliga för återanvändning.
- (33) För att medlemsstaterna ska kunna uppnå de mål som fastställs i detta direktiv bör de se över sina program för förebyggande av livsmedelsavfall så att de omfattar nya åtgärder där flera partner från offentliga och privata sektorer deltar, och samordnade åtgärder som är anpassade för att ta itu med särskilda problemområden och beteenden som leder till livsmedelsavfall. Vid utarbetandet av dessa program kan medlemsstaterna hämta inspiration i rekommendationerna från medborgarpanelen om minskning av livsmedelsavfall.

¹⁸

EUT kommer att infoga referensnumret så snart förordningen antagits.

- (34) Tydlig ansvarsskyldighet och styrning av åtgärder för förebyggande av livsmedelsavfall är nödvändiga för att säkerställa en effektiv samordning av åtgärder för att driva på förändring och för att uppnå målen som fastställs i detta direktiv. På grund av många myndigheters gemensamma agenda och de många olika berörda parter som deltar i kampen mot livsmedelsavfall i medlemsstaterna finns det ett behov av en utsedd behörig myndighet som ansvarar för den övergripande samordningen av åtgärder på nationell nivå.
- (35) Detaljnivån i informationen om kommunal hantering av textilier efter konsumentledet på unionsnivå bör förbättras för att ge en mer effektiv övervakning av återanvändningen av produkter, inklusive både återanvändning och förberedelse för återanvändning av textilier, även med tanke på eventuella framtida prestandamål. Uppgifter om återanvändning och förberedelse för återanvändning är viktiga uppgiftsflöden för övervakningen av frikopplingen mellan avfallsgenerering och ekonomisk tillväxt och för omställningen till en hållbar, inkluderande och cirkulär ekonomi. Dessa uppgiftsflöden bör därför förvaltas av Europeiska miljöbyrån.
- (36) Befogenheten att anta delegerade akter, som fastställs i artikel 9.8 i direktiv 2008/98/EG, avseende en gemensam metod och minimikvalitetskrav för enhetlig mätning av nivåerna av livsmedelsavfall bör flyttas, med mindre anpassningar, till en ny artikel som specifikt behandlar förebyggande av generering av livsmedelsavfall.
- (37) I syfte att anpassa de KN-nummer som förtecknas i direktiv 2008/98/EG till de nummer som förtecknas i bilaga 1 till rådets förordning (EEG) nr 2658/87 bör befogenheten att anta akter i enlighet med artikel 290 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt delegeras till kommissionen med avseende på ändringar av bilaga IVc till direktiv 2008/98/EG. Det är särskilt viktigt att kommissionen genomför lämpliga samråd under sitt förberedande arbete, även på expertnivå, och att dessa samråd genomförs i enlighet med principerna i det interinstitutionella avtalet av den 13 april 2016 om bättre lagstiftning. För att säkerställa lika stor delaktighet i förberedelsen av delegerade akter erhåller Europaparlamentet och rådet alla handlingar samtidigt som medlemsstaternas experter, och deras experter ges systematiskt tillträde till möten i kommissionens expertgrupper som arbetar med förberedelse av delegerade akter.
- (38) För att säkerställa enhetliga villkor för genomförandet av direktiv 2008/98/EG bör kommissionen ges genomförandebefogenheter avseende ett harmoniserat format för registrering i registret på grundval av informationskraven i artikel 22b.4, kriterier för avgiftsanpassning vid tillämpning av artikel 22c.3 a och en metod för beräkning och kontroll av den nivå för separat insamling som avses i artikel 22c.6 c. Dessa befogenheter bör utövas i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011¹⁹.
- (39) Direktiv 2008/98/EG bör därför ändras i enlighet med detta.
- (40) Eftersom målen med detta direktiv, nämligen att förbättra den miljömässiga hållbarheten vid hantering av livsmedels- och textilavfall och att säkerställa den fria rörligheten för använda och förbrukade textilier på den inre marknaden, inte kan uppnås i tillräcklig utsträckning av medlemsstaterna själva utan snarare, på grund av

¹⁹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011 av den 16 februari 2011 om fastställande av allmänna regler och principer för medlemsstaternas kontroll av kommissionens utövande av sina genomförandebefogenheter (EUT L 55, 28.02.2011, s. 13).

målens omfattning och verkningar, endast kan uppnås på unionsnivå, kan unionen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget om Europeiska unionen. I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går detta direktiv inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå detta mål om subsidiaritet.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Ändringar

Direktiv 2008/98/EG ska ändras på följande sätt:

(1) I artikel 2.1 ska led a ersättas med följande:

”a) Gasformiga utsläpp till luften och koldioxid som avskilts och transporterats för geologisk lagring och som lagrats geologiskt i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/31/EG*.

* Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/31/EG av den 23 april 2009 om geologisk lagring av koldioxid och ändring av rådets direktiv 85/337/EEG, Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/60/EG, 2001/80/EG, 2004/35/EG, 2006/12/EG och 2008/1/EG samt förordning (EG) nr 1013/2006 (EUT L 140, 5.6.2009, s. 114).”

(2) I artikel 3 ska följande punkter införas:

”4b. *producent av textilier, textilrelaterade produkter och skor som förtecknas i bilaga IVc*: alla tillverkare, importörer eller distributörer eller andra fysiska eller juridiska personer utom sådana som på marknaden tillhandahåller använda textilier och skor som förtecknas i bilaga IVc och textilier, textilrelaterade produkter och skor som förtecknas i bilaga IVc som härrör från sådana använda eller förbrukade produkter eller delar av dessa, företag som sysselsätter färre än tio personer och vars årsomsättning och årliga balansomslutning inte överstiger 2 miljoner euro samt egenföretagare som tillverkar särskilt anpassade produkter, som, oberoende av vilken försäljningsmetod som används, inbegripet genom distansavtal enligt definitionen i artikel 2.7 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/83/EU*, antingen

a) är etablerade i en medlemsstat och tillverkar textilier, textilrelaterade produkter och skor som förtecknas i bilaga IVc under sitt eget namn eller varumärke, eller som låter designa eller tillverka och för första gången tillhandahåller dem under sitt eget namn eller varumärke inom den medlemsstatens territorium,

b) är etablerade i en medlemsstat och inom den medlemsstatens territorium under sitt eget namn eller varumärke återförsäljer textilier, textilrelaterade produkter och skor som förtecknas i bilaga IVc och som tillverkats av andra producenter som avses i led a, på vilka tillverkarens namn eller varumärke inte förekommer,

c) är etablerade i en medlemsstat och för första gången inom den medlemsstaten yrkesmässigt tillhandahåller textilier, textilrelaterade produkter och skor som förtecknas i bilaga IVc från en annan medlemsstat eller från ett tredjeland, eller

d) säljer textilier, textilrelaterade produkter och skor som förtecknas i bilaga IVc genom distanskommunikation direkt till slutanvändare, inbegripet privata hushåll eller andra än privata hushåll, i en medlemsstat och som är etablerade i en annan medlemsstat eller i ett tredjeland.

4c. *tillhandahållande på marknaden*: tillhandahållande av en produkt för distribution eller användning på unionsmarknaden i samband med kommersiell verksamhet, antingen mot betalning eller kostnadsfritt.

4d. *producentansvarsorganisation*: en juridisk person som finansiellt eller finansiellt och operativt organiserar fullgörandet av skyldigheter inom utökat producentansvar för producenters räkning.

4e. *onlineplattform*: en onlineplattform enligt definitionen i artikel 3 i i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2022/2065**.

4f. *konsument*: en fysisk person som agerar för ändamål som faller utanför den egna närings-, affärs-, hantverks- eller yrkesverksamheten.

* Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/83/EU av den 25 oktober 2011 om konsumenträttigheter och om ändring av rådets direktiv 93/13/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 1999/44/EG och om upphävande av rådets direktiv 85/577/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 97/7/EG (EUT L 304, 22.11.2011, s. 64).

** Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2022/2065 av den 19 oktober 2022 om en inre marknad för digitala tjänster och om ändring av direktiv 2000/31/EG (förordningen om digitala tjänster) (EUT L 277, 27.10.2022, s. 1)."

(3) Artikel 9.1 led g och h, 9.5, 9.6 och 9.8 ska utgå.

(4) Följande artikel ska införas som artikel 9 a:

"Artikel 9 a

Förebyggande av generering av livsmedelsavfall

1. Medlemsstaterna ska vidta lämpliga åtgärder för att förebygga generering av livsmedelsavfall i primärproduktionen, inom bearbetning och tillverkning, i detaljhandel och annan livsmedelsdistribution, i restauranger och livsmedelstjänster samt i hushållen. Åtgärderna ska omfatta följande:
 - (a) Utveckling och stödande av beteendeförändringar för att minska livsmedelsavfallet och informationskampanjer för att öka medvetenheten om förebyggande av livsmedelsavfall.
 - (b) Identifiering och åtgärdande av brister i livsmedelsförsörjningskedjans funktion och stöd till samarbete mellan alla aktörer, samtidigt som en rättvis fördelning säkerställs av de förebyggande åtgärdernas kostnader och fördelar.
 - (c) Uppmuntrande av livsmedelsdonationer och annan omfördelning av livsmedel, så att användningen som människoföda prioriteras framför att livsmedlen används som foder eller upparbetas till icke-livsmedelsprodukter.
 - (d) Stöd till utbildning och kompetensutveckling samt underlättande av tillgången till finansieringsmöjligheter, särskilt för små och medelstora företag och aktörer inom den sociala ekonomin.

Medlemsstaterna ska säkerställa att alla relevanta aktörer i leveranskedjan är involverade i proportion till sin kapacitet och roll när det gäller att förebygga generering av livsmedelsavfall längs livsmedelskedjan, med särskild inriktning på att förebygga oproportionerliga konsekvenser för små och medelstora företag.

2. Medlemsstaterna ska övervaka och bedöma genomförandet av sina åtgärder för att förebygga livsmedelsavfall, inbegripet efterlevnaden av de mål för livsmedelsminskning som avses i punkt 4, genom att mäta nivåerna av livsmedelsavfall med den metod som fastställts i enlighet med punkt 3.
3. Kommissionen ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 38a för att komplettera detta direktiv när det gäller fastställande av en gemensam metod och minimikvalitetskrav för enhetlig mätning av nivåerna av livsmedelsavfall.
4. Medlemsstaterna ska vidta nödvändiga och lämpliga åtgärder för att senast den 31 december 2030 uppnå följande mål för minskning av livsmedelsavfallet på nationell nivå:
 - (a) Minska genereringen av livsmedelsavfall inom bearbetning och tillverkning med 10 % jämfört med den mängd som genererades under 2020.
 - (b) Minska genereringen av livsmedelsavfall per capita sammanlagt inom detaljhandel och annan livsmedelsdistribution, restauranger, livsmedelstjänster och hushåll med 30 % jämfört med den mängd som genererades under 2020.
5. Om en medlemsstat kan tillhandahålla uppgifter för ett referensår före 2020, som samlats in med metoder som är jämförbara med den metod och de minimikvalitetskrav för enhetlig mätning av nivåerna av livsmedelsavfall som fastställs i kommissionens delegerade beslut (EU) 2019/1597, får ett tidigare referensår användas. Medlemsstaterna ska meddela kommissionen och de andra medlemsstaterna sin avsikt att använda ett tidigare referensår inom 18 månader från det att detta direktiv trätt i kraft och de ska förse kommissionen med uppgifterna och de mätmetoder som användes för att samla in dem.
6. När kommissionen anser att uppgifterna inte uppfyller villkoren i punkt 5 ska den inom sex månader från mottagandet av en anmälan i enlighet med punkt 5 anta ett beslut om att begära att medlemsstaten som referensår använder antingen 2020 eller ett annat år än det som medlemsstaten föreslagit.
7. Senast den 31 december 2027 ska kommissionen se över de mål som ska uppnås senast 2030 och som fastställs i punkt 4 för att vid behov ändra och/eller utöka dem till andra led i livsmedelskedjan, och överväga att fastställa nya mål efter 2030. Kommissionen ska för detta ändamål överlämna en rapport, vid behov åtföljd av ett lagstiftningsförslag, till Europaparlamentet och rådet.”
 - (5) I artikel 11.1 ska tredje meningen ersättas med följande:

”Om inte annat följer av artikel 10.2 och 10.3 ska medlemsstaterna införa separat insamling för åtminstone papper, metall, plast och glas.”
 - (6) I artikel 11b ska punkt 1 ersättas med följande:

”1. Kommissionen ska, i samarbete med Europeiska miljöbyrån, utarbeta rapporter om framstegen mot uppnåendet av de mål som anges i artiklarna 9a.4, 11.2 c, d och e och 11.3 senast tre år innan de tidsfrister som föreskrivs där löper ut.”
 - (7) Följande artiklar ska införas som artiklarna 22a–22d:

System för utökat producentansvar för textilier

1. Medlemsstaterna ska säkerställa att producenter har utökat producentansvar för hushållstextilier, beklädnadsartiklar, tillbehör till kläder, skor och tillbehör till kläder och beklädnadsartiklar som förtecknas i bilaga IVc (”textilier, textilrelaterade produkter och skor”) som de tillhandahåller på marknaden för första gången inom en medlemsstats territorium i enlighet med artiklarna 8 och 8a.
2. Kommissionen ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 38a för att ändra bilaga IVc till detta direktiv i syfte att anpassa de KN-nummer som förtecknas i bilaga IVc till detta direktiv till de nummer som förtecknas i bilaga 1 till rådets förordning (EEG) nr 2658/87*.
3. Medlemsstaterna ska på ett tydligt sätt definiera roller och ansvarsområden för relevanta aktörer som deltar i genomförandet, övervakningen och kontrollen av det system för utökat producentansvar som avses i punkt 1.
4. Medlemsstaterna ska säkerställa att producenter av textilier, textilrelaterade produkter och skor som förtecknas i bilaga IVc täcker kostnaderna för följande:
 - (a) Insamling av använda och förbrukade textilier, textilrelaterade produkter och skor som förtecknas i bilaga IVc, och efterföljande avfallshantering som omfattar följande:
 - (1) Insamling av sådana använda produkter för återanvändning och separat insamling av förbrukade produkter för förberedelse för återanvändning och materialåtervinning i enlighet med artiklarna 22c och 22d.
 - (2) Transport av den insamlade last som avses i led 1 för efterföljande sortering för återanvändning, för förberedelse för återanvändning och för materialåtervinning i enlighet med artikel 22d.
 - (3) Sortering, förberedelse för återanvändning, materialåtervinning och andra återvinningsförfaranden samt bortskaffande av den insamlade last som avses i led 1.
 - (4) Den insamling, transport och behandling som avses i leden 1 och 2 av avfall som genereras av sociala företag och andra aktörer som hanterar icke-avfall och som deltar i det insamlingssystem som avses i artikel 22c.5 och 22c.11.
 - (b) Utförande av sammansättningsundersökningar av insamlat blandat kommunalt avfall i enlighet med artikel 22d.6.
 - (c) Tillhandahållande av information om hållbar konsumtion, förebyggande av avfall, återanvändning, förberedelse för återanvändning, materialåtervinning, annan återvinning och bortskaffande av textilier och skor i enlighet med artikel 22c.13, 22c.14 och 22c.17.
 - (d) Insamling och rapportering av uppgifter till de behöriga myndigheterna i enlighet med artikel 37.
 - (e) Stöd till forskning och utveckling för att förbättra processerna för sortering och materialåtervinning, särskilt i syfte att öka fiber-till-fiberåtervinningen, utan att det påverkar tillämpningen av unionens regler om statligt stöd.

5. Medlemsstaterna ska säkerställa att producenter av textilier, textilrelaterade produkter och skor som förtecknas i bilaga IVc täcker de kostnader som avses i punkt 4 i denna artikel för använda och förbrukade textilier, textilrelaterade produkter och skor som förtecknas i bilaga IVc och som lämnats vid de insamlingspunkter som inrättats i enlighet med artikel 22c.5 och 22c.11, om sådana produkter tillhandahölls på marknaden för första gången inom en medlemsstats territorium efter den [*Publikationsbyrån: för in datumet för den dag då detta ändringsdirektiv träder i kraft*].
6. De kostnader som ska täckas och som avses i punkt 4 får inte överstiga de kostnader som är nödvändiga för att tillhandahålla de tjänster som avses i den punkten på ett kostnadseffektivt sätt och ska fastställas klart och tydligt mellan berörda aktörer.
7. I syfte att uppfylla kraven i artikel 30.1 d och e i förordning (EU) 2022/2065 ska medlemsstaterna säkerställa att leverantörer av onlineplattformar som omfattas av avsnitt 4 i kapitel 3 i den förordningen och som gör det möjligt för konsumenter att ingå distansavtal med producenter som erbjuder textilier, textilrelaterade produkter och skor som förtecknas i bilaga IVc till konsumenter i unionen, erhåller följande information från producenterna:
 - (a) Information om registreringen i de producentregister som avses i artikel 22b i den medlemsstat där konsumenten befinner sig och registreringsnummer för producenten i det registret.
 - (b) En självcertifiering genom vilken producenten åtar sig att endast erbjuda textilier, textilrelaterade produkter och skor som förtecknas i bilaga IVc för vilka de krav på utökat producentansvar som avses i punkterna 1 och 4 i denna artikel samt artikel 22c.1 uppfylls i den medlemsstat där konsumenten befinner sig.
8. Medlemsstaterna ska säkerställa att de system för utökat producentansvar som fastställs i punkt 1 i denna artikel inrättas senast den [*Publikationsbyrån: för in datumet för den dag som infaller trettio månader efter det att detta ändringsdirektiv har trätt i kraft*] i enlighet med artiklarna 8, 8a och 22a–22d.

Artikel 22b

Register över producenter av textilier, textilrelaterade produkter och skor

1. Medlemsstaterna ska upprätta ett register över producenter av textilier, textilrelaterade produkter och skor som förtecknas i bilaga IVc i syfte att övervaka producenternas efterlevnad av artiklarna 22a och 22c.1.

Medlemsstaterna ska säkerställa att registret innehåller länkar till andra nationella register för att underlätta registreringen av producenter i alla medlemsstater.
2. Medlemsstaterna ska säkerställa att producenterna är skyldiga att registrera sig i det register som avses i punkt 1. För detta ändamål ska medlemsstaterna kräva att producenterna lämnar in en ansökan om registrering i varje medlemsstat där de tillhandahåller textilier, textilrelaterade produkter och skor som förtecknas i bilaga IVc på marknaden för första gången.
3. Medlemsstaterna ska endast tillåta producenter att på medlemsstatens territorium för första gången tillhandahålla textilier, textilrelaterade produkter och skor som förtecknas i bilaga IVc om producenten eller, i fall av bemyndigande, producentens

bemyndigade ombud för utökat producentansvar, är registrerade i den medlemsstaten.

4. Ansökan om registrering ska innehålla följande:
 - (a) Namn och eventuella varumärken som producenten använder i medlemsstaten, och producentens adress, inbegripet postnummer och ort, gatuadress, land, telefonnummer och, i förekommande fall, webbadress och e-postadress, samt namn på en enda kontaktpunkt.
 - (b) Producentens nationella identifieringskod, inbegripet handelsregisternummer eller motsvarande officiellt registreringsnummer, och unionens eller det nationella skatteregistreringsnumret.
 - (c) KN-numren för de textilier, textilrelaterade produkter och skor som förtecknas i bilaga IVc och som producenten avser att för första gången tillhandahålla på marknaden inom den medlemsstatens territorium.
 - (d) Producentansvarsorganisationens namn, postnummer, gatuadress, land, telefonnummer, webbadress, e-postadress och nationell identifieringskod, handelsregisternummer eller motsvarande officiellt registreringsnummer, producentansvarsorganisationens unionsskatteregistreringsnummer eller nationella skatteregistreringsnummer samt den företrädde producentens fullmakt.
 - (e) En förklaring från producenten eller producentansvarsorganisationen som intygar att den lämnade informationen är sanningsenlig.
5. Medlemsstaterna ska säkerställa att skyldigheterna enligt denna artikel får fullgöras av en producentansvarsorganisation för producentens räkning.

Om en producent har utsett en producentansvarsorganisation ska skyldigheterna enligt denna artikel fullgöras av den organisationen i tillämpliga delar såvida inte annat anges av medlemsstaten.
6. Medlemsstaterna ska säkerställa att den behöriga myndigheten
 - (a) tar emot ansökningar om registrering av producenter enligt punkt 2 via ett elektroniskt databehandlingssystem, och relevanta uppgifter ska göras tillgängliga på de behöriga myndigheternas webbplatser,
 - (b) tar emot registreringar och tilldelar ett registreringsnummer inom högst tolv veckor från den tidpunkt då all information som anges i punkt 4 har lämnats in,
 - (c) får fastställa mer detaljerade arrangemang för kraven och förfarandet för registrering, utan att lägga till väsentliga krav utöver dem som fastställs i punkt 4,
 - (d) får ta ut kostnadsbaserade och proportionella avgifter från producenterna för behandlingen av de ansökningar som avses i punkt 2.
7. Den behöriga myndigheten får vägra eller återkalla producentens registrering om den information som anges i punkt 4 och tillhörande styrkande underlag inte tillhandahålls eller är otillräckliga eller om producenten inte längre uppfyller kraven i punkt 4 d.
8. Medlemsstaterna ska kräva att producenten eller, i tillämpliga fall, producentansvarsorganisationen utan onödigt dröjsmål underrättar den behöriga myndigheten om eventuella ändringar av uppgifterna i registreringen enligt punkt

4 d, och om utsläppandet på marknaden för första gången inom medlemsstatens territorium av de textilier och skor som avses i registreringen definitivt har upphört. En producent ska strykas från producentregistret om den har upphört att existera.

9. Om informationen i producentregistret inte är tillgänglig för allmänheten ska medlemsstaterna säkerställa att leverantörer av onlineplattformar som gör det möjligt för konsumenter att ingå distansavtal med producenter ges kostnadsfri tillgång till registret.
10. Kommissionen ska anta genomförandeakter för att fastställa det harmoniserade formatet för registrering i registret baserat på de informationskrav som anges i punkt 4 i denna artikel. Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 39.2.

Artikel 22c

Producentansvarsorganisationer för textilier

1. Medlemsstaterna ska säkerställa att producenter av textilier, textilrelaterade produkter och skor som förtecknas i bilaga IVc utser en producentansvarsorganisation som för deras räkning ska fullgöra skyldigheterna avseende utökat producentansvar enligt artikel 22a.
2. Medlemsstaterna ska kräva att producentansvarsorganisationer som avser att fullgöra skyldigheterna avseende utökat producentansvar för producenters räkning i enlighet med artiklarna 8a.3, 22a, 22b, 22d samt denna artikel ska erhålla ett tillstånd från en behörig myndighet.
3. Medlemsstaterna ska kräva att producentansvarsorganisationerna säkerställer att de ekonomiska bidrag som betalas till dem av producenter av textilier, textilrelaterade produkter och skor som förtecknas i bilaga IVc
 - (a) baseras på de berörda produkternas vikt och, för textilprodukter som förtecknas i del 1 i bilaga IVc, anpassas på grundval av de ekodesignkrav som antagits i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning.../... [Publikationsbyrå: för in numret på förordningen om ekodesign för hållbara produkter när den antagits]** oc som är mest relevanta för förebyggande av textilavfall och för behandling av textilier i linje med avfallshierarkin och motsvarande mätmetoder för de kriterier som antagits i enlighet med den förordningen eller på grundval av annan unionslagstiftning om fastställande av harmoniserade hållbarhetskriterier och mätmetoder för textilprodukter, och som säkerställer förbättrad miljömässig hållbarhet och cirkularitet för textilier,
 - (b) anpassas för att ta hänsyn till producentansvarsorganisationernas eventuella intäkter från återanvändning, förberedelse för återanvändning eller från värdet av returråvaror från återvunna textilier,
 - (c) säkerställer likabehandling av producenter, oavsett ursprung eller storlek och utan att lägga en oproportionerlig börda på producenterna, inbegripet små och medelstora företag, av små mängder textilier, textilrelaterade produkter och skor som förtecknas i bilaga IVc.
4. Om det är nödvändigt för att undvika snedvridning av den inre marknaden och säkerställa överensstämmelse med de krav på ekodesign som antagits i enlighet med artikel 4 jämförd med artikel 5 i förordning.../... [Publikationsbyrå: För in numret

för förordningen om ekodesign för hållbara produkter när den antas] får kommissionen anta genomförandeakter för att fastställa kriterierna för avgiftsanpassning för tillämpningen av punkt 3 a i denna artikel. En sådan genomförandeakt ska inte avse exakt fastställande av bidragsnivån och den ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 39.2 i detta direktiv.

5. Medlemsstaterna ska säkerställa att producentansvarsorganisationerna inrättar ett system för separat insamling av använda och förbrukade textilier, textilrelaterade produkter och skor som förtecknas i bilaga IVc, oavsett deras art, materialsammansättning, tillstånd, namn, varumärke eller ursprung, inom den medlemsstats territorium där de för första gången tillhandahåller dessa produkter på marknaden. Systemet för separat insamling ska
 - (a) erbjuda insamling av använda och förbrukade textilier, textilrelaterade produkter och skor till de enheter som avses i punkt 6a och tillhandahålla nödvändiga praktiska arrangemang för insamling och transport av sådana använda och förbrukade textilier, textilrelaterade produkter och skor, till exempel genom att kostnadsfritt tillhandahålla lämpliga samlings- och transportbehållare till de anslutna samlingsplatserna (*anslutna samlingsplatser*),
 - (b) säkerställa kostnadsfri insamling av sådana använda och förbrukade textilier, textilrelaterade produkter och skor som samlas in vid de anslutna samlingsplatserna med en frekvens som står i proportion till det område som omfattas och omfattningen av sådana använda och förbrukade textilprodukter och skor som vanligtvis samlas in vid dessa samlingsplatser,
 - (c) säkerställa kostnadsfri insamling av avfall som genereras av sociala företag och andra aktörer som hanterar icke-avfall från sådana textilier, textilrelaterade produkter och skor som samlats in vid de anslutna samlingsplatserna.All samordning mellan producentansvarsorganisationer omfattas även fortsättningsvis av unionens konkurrensregler.
6. Medlemsstaterna ska säkerställa att det insamlingssystem som avses i punkt 5
 - (a) består av samlingsplatser som inrättats av producentansvarsorganisationer och avfallshanteringsoperatörer för deras räkning, i samarbete med en eller flera av följande: sociala företag och enheter inom den sociala ekonomin, distributörer, offentliga myndigheter eller tredje parter som för deras räkning samlar in använda och förbrukade textilier, textilrelaterade produkter och skor som förtecknas i bilaga IVc, samt andra frivilliga samlingsplatser,
 - (b) omfattar hela medlemsstatens territorium med beaktande av befolkningsstorlek och befolkningstäthet, förväntad volym av använda och förbrukade textilier, textilrelaterade produkter och skor som förtecknas i bilaga IVc, tillgänglighet och närhet till slutanvändare och inte är begränsat till områden där insamlingen och den efterföljande hanteringen av dessa produkter är lönsam,
 - (c) upprätthåller en stadig ökning av nivån av separat insamling i syfte att uppnå tekniskt genomförbara nivåer med beaktande av god praxis.
7. Medlemsstaterna ska säkerställa att den samlingsnivå som avses i punkt 6 c beräknas i enlighet med punkterna 8 och 9.
8. Den nivå av separat insamling som avses i punkt 6 c ska beräknas som den procentandel som erhålls genom att vikten av de förbrukade textilier, textilrelaterade

produkter och skor som förtecknas i bilaga IVc och som samlats in i enlighet med punkt 5 under ett visst kalenderår i en medlemsstat divideras med vikten av sådana förbrukade textilier, textilrelaterade produkter och skor som genererats och samlats in i blandat kommunalt avfall.

9. Kommissionen ska anta genomförandeakter vari metoderna fastställs för beräkningen och kontrollen av de nivåer av separat insamling som avses i punkt 6 c i denna artikel. Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 39.2.
10. Medlemsstaterna ska säkerställa att producentansvarsorganisationer inte får vägra sociala företag och andra återanvändningsaktörer att delta i det system för separat insamling som inrättats i enlighet med punkt 5.
11. Utan att det påverkar tillämpningen av punkterna 5 a, 5 b och punkt 6 a ska medlemsstaterna säkerställa att sociala företag har rätt att upprätthålla och driva sina egna insamlingsplatser för separat insamling och att de ges lika eller förmånlig behandling där de insamlingsplatserna för separat insamling är belägna. Medlemsstaterna ska säkerställa att sociala företag och enheter inom den sociala ekonomin som ingår i de anslutna insamlingsplatserna i enlighet med punkt 6a inte är skyldiga att överlämna insamlade använda och förbrukade textilier, textilrelaterade produkter och skor som förtecknas i bilaga IVc till producentansvarsorganisationen.
12. Medlemsstaterna ska säkerställa att insamlingsplatser som inrättas i enlighet med punkterna 5, 6 och 11 inte omfattas av kraven på registrering eller tillstånd i detta direktiv.
13. Medlemsstaterna ska säkerställa att producentansvarsorganisationerna utöver den information som avses i artikel 8a.2 ger slutanvändarna, särskilt konsumenter, tillgång till följande information om hållbar konsumtion, återanvändning och hantering av uttjänta textilier och skor för de textilier, textilrelaterade produkter och skor som förtecknas i bilaga IVc och som tillverkarna tillhandahåller på en medlemsstats territorium:
 - (a) Konsumenternas roll för att bidra till förebyggande av avfall, inbegripet bästa praxis, särskilt genom att främja hållbara konsumtionsmönster och god produktvård medan de används.
 - (b) Arrangemang för återanvändning och reparation som är tillgängliga för textilier och skor.
 - (c) Konsumenternas roll för att bidra till separat insamling av använda och förbrukade textilier och skor.
 - (d) Textilproduktionens inverkan på miljön, på människors hälsa och på sociala och mänskliga rättigheter, särskilt när det gäller snabba modeväxlingar och konsumtion av snabbt mode, materialåtervinning och annan återvinning, bortskaffande och olämplig kassation av textil- och skoavfall, t.ex. genom nedskräpning eller bortskaffande i blandat kommunalt avfall.
14. Medlemsstaterna ska säkerställa att producentansvarsorganisationen regelbundet tillhandahåller den information som avses i punkt 13, att informationen är aktuell och att den tillhandahålls via
 - (a) en webbplats eller andra elektroniska kommunikationsmedel,
 - (b) information på offentliga platser,

- (c) utbildningsprogram och utbildningsinitiativ,
 - (d) vägledning på ett eller flera språk som lätt kan förstås av användarna och konsumenterna.
15. Om flera producentansvarsorganisationer i en medlemsstat är bemyndigade att fullgöra skyldigheter avseende utökat producentansvar för producenters räkning ska medlemsstaterna säkerställa att de omfattar hela territoriet i den medlemsstat där systemet för separat insamling av använda och förbrukade textilier, textilrelaterade produkter och skor som förtecknas i bilaga IVc finns. Medlemsstaterna ska anförtro åt den behöriga myndigheten eller en oberoende tredje part att övervaka att producentansvarsorganisationerna fullgör sina skyldigheter på ett samordnat sätt och i enlighet med unionens konkurrensregler.
16. Medlemsstaterna ska kräva av producentansvarsorganisationerna att de säkerställer konfidentiell behandling av de uppgifter som de förfogar över, vad gäller företagshemligheter och information som direkt kan kopplas till enskilda producenter eller deras bemyndigade företrädare.
17. Medlemsstaterna ska säkerställa att produktansvarsorganisationerna utöver den information som avses i artikel 8a.3 e på sina webbplatser offentliggör följande:
- (a) Minst en gång per år, med förbehåll för affärs- och industrisekretessen, information om mängden produkter som släpps ut på marknaden, nivån av separat insamling av använda och förbrukade textilier, textilrelaterade produkter och skor som förtecknas i bilaga IVc, inbegripet osålda produkter, om nivån av återanvändning, förberedelse för återanvändning och materialåtervinning, med separat specificering av nivån fiber-till-fiberåtervinning, som producentansvarsorganisationen uppnått, samt nivån av annan återvinning, bortskaffande och export.
 - (b) Information om urvalsförfarandet för avfallshanteringsoperatörer som valts ut i enlighet med punkt 18.
18. Medlemsstaterna ska säkerställa att producentansvarsorganisationerna tillämpar ett icke-diskriminerande urvalsförfarande, baserat på transparenta tilldelningskriterier och utan att lägga en oproportionerlig börda på små och medelstora företag, vid upphandling av avfallshanterings tjänster från de avfallshanteringsoperatörer som avses i punkt 6a och från de avfallshanteringsoperatörer som utför efterföljande avfallshantering.
19. Medlemsstaterna ska säkerställa att producentansvarsorganisationerna kräver årlig inrapportering av uppgifter från producenterna av textilier, textilrelaterade produkter och skor som förtecknas i bilaga IVc och som tillhandahålls på marknaden.

Artikel 22d

Hantering av textilavfall

1. Medlemsstaterna ska, senast den 1 januari 2025 och om inte annat följer av artikel 10.2 och 10.3, säkerställa separat insamling av textilier för återanvändning, förberedelse för återanvändning och materialåtervinning.
2. Medlemsstaterna ska säkerställa att insamling, lastning och lossning, transport och lagringsinfrastruktur och bearbetning och annan hantering av textilavfall, även vid efterföljande sortering och behandling, skyddas mot väderförhållanden och andra

föroreningskällor i syfte att förhindra skador på och korskontaminering av de insamlade textilierna. Separat insamlade använda och förbrukade textilier ska genomgå en kontroll vid platsen för separat insamling för att identifiera och avlägsna föremål eller material eller substanser som inte är avsedda för insamling och som utgör föroreningskällor.

3. Medlemsstaterna ska säkerställa att använda och förbrukade textilier, textilrelaterade produkter och skor som samlas in separat i enlighet med artikel 22c.5 betraktas som avfall vid insamlingen.

När det gäller andra textilier än de produkter som förtecknas i bilaga IVc samt osålda textilier, textilrelaterade produkter och skor som förtecknas i bilaga IVc ska medlemsstaterna säkerställa att de olika fraktionerna av textilmaterial och textilprodukter hålls åtskilda vid den plats där avfall genereras om sådan separering underlättar efterföljande återanvändning, förberedelse för återanvändning eller materialåtervinning, inbegripet fiber-till-fiberåtervinning om den tekniska utvecklingen medger detta.

4. Medlemsstaterna ska säkerställa att använda och förbrukade textilier, textilrelaterade produkter och skor som samlas in separat i enlighet med artikel 22c.5 genomgår sortering för att säkerställa att behandlingen är i linje med den avfallshierarki som fastställs i artikel 4.1.
5. Medlemsstaterna ska säkerställa att sorteringen av använda och förbrukade textilier, textilrelaterade produkter och skor som samlas in separat i enlighet med artikel 22c.5 uppfyller följande krav:

- (a) Sorteringen är avsedd att generera textilier för återanvändning och förberedelse för återanvändning.
- (b) Vid sortering för återanvändning sorteras textilprodukter på en lämplig detaljnivå och fraktioner som är lämpade för direkt återanvändning separeras från dem som ska genomgå ytterligare förberedelser för återanvändning. Sorteringen inriktas på en specifik återanvändningsmarknad med tillämpning av uppdaterade sorteringskriterier som är relevanta för den mottagande marknaden.
- (c) Produkter som inte bedöms vara lämpliga för återanvändning sorteras för materialåtervinning och, om den tekniska utvecklingen medger det, särskilt för fiber-till-fiberåtervinning.
- (d) Resultatet av sortering och efterföljande återvinningsförfaranden, som är avsett för återanvändning, uppfyller de kriterier för att upphöra att betraktas som avfall som avses i artikel 6.

6. Senast den 31 december 2025 och därefter vart femte år ska medlemsstaterna genomföra en sammansättningsundersökning av insamlat blandat kommunalt avfall för att fastställa andelen textilavfall i detta. Medlemsstaterna ska säkerställa att de behöriga myndigheterna, på grundval av den information som erhållits, får kräva att producentansvarsorganisationerna vidtar korrigerande åtgärder för att utöka sitt nätverk av insamlingsplatser och genomför informationskampanjer i enlighet med artikel 22c.13 och 22c.14.

7. För att skilja mellan använda textilier och textilavfall ska medlemsstaterna säkerställa att transporter av använda textilier, textilrelaterade produkter och skor som misstänks vara avfall kan inspekteras av de behöriga myndigheterna i

medlemsstaterna med avseende på efterlevnaden av minimikraven i punkterna 8 och 9 för transporter av använda textilier, textilrelaterade produkter och skor som förtecknas i bilaga IVc, och att de kan övervakas i enlighet med detta.

8. Medlemsstaterna ska säkerställa att yrkesmässiga transporter av använda textilier, textilrelaterade produkter och skor uppfyller de minimikrav på journalföring som anges i punkt 9 och åtföljs av åtminstone följande information:
 - (a) En kopia av fakturan och avtalet om försäljning eller överlåtelse av äganderätten till berörda textilier, textilrelaterade produkter och skor i vilka anges att produkterna är avsedda för direkt återanvändning och att de lämpar sig för direkt återanvändning.
 - (b) Bevis på tidigare sortering som utförts i enlighet med denna artikel och, i förekommande fall, de kriterier som antagits i enlighet med artikel 6.2, i form av en kopia av märkningen på varje bal i sändningen och ett protokoll med all information i märkningen i enlighet med punkt 9.
 - (c) En förklaring från den fysiska eller juridiska person som äger använda textilier, textilrelaterade produkter eller skor och som yrkesmässigt arrangerar transport av använda textilier, textilrelaterade produkter och skor, ska inlämna en förklaring om att inget av materialet i sändningen är avfall enligt definitionen i artikel 3.1.
 - (d) Adekvat skydd mot skador under transport, lastning och lossning, i synnerhet genom att förpackningen är tillräcklig och att lasten är staplad på lämpligt sätt.
9. Medlemsstaterna ska säkerställa att transporter av använda textilier, textilrelaterade produkter och skor uppfyller följande minimikrav på märkning:
 - (a) Märkningen om sortering eller förberedelse för återanvändning ska på ett säkert men inte permanent sätt fästas på förpackningen.
 - b) Märkningen ska innehålla följande uppgifter:
 - (1) En beskrivning av den eller de produkter som finns i balen och som återspeglar den mest detaljerade sorteringen som textilprodukterna har genomgått under sorteringen eller förberedelserna för återanvändning, såsom typ av kläder, storlek, färg, dam/herr, materialsammansättning.
 - (2) Namn på och adress till det företag som är ansvarigt för den slutliga sorteringen eller förberedelserna för återanvändning.
10. Om de behöriga myndigheterna i en medlemsstat konstaterar att en planerad transport av använda textilier, textilrelaterade produkter och skor består av avfall, ska medlemsstaterna säkerställa att kostnaderna för lämpliga analyser, inspektioner och lagring av de använda textilier, textilrelaterade produkter och skor som misstänks vara avfall får debiteras producenterna av textilier, textilrelaterade produkter och skor som förtecknas i bilaga IVc, tredje parter som agerar på deras vägnar eller andra personer som organiserar transporten.

* Rådets förordning (EEG) nr 2658/87 av den 23 juli 1987 om tulltaxe- och statistiknomenklaturen och om Gemensamma tulltaxan (EGT L 256, 7.9.1987, s. 1).

** Förordning .../... (EUTs.) [Publikationsbyrån: för in uppgifter om offentliggörande för förordningen om ekodesign för hållbara produkter].”

 - (8) I artikel 29 ska punkt 2 a utgå.

(9) Följande artikel ska införas som artikel 29 a:

”Artikel 29 a

Program för förebyggande av livsmedelsavfall

1. Senast den [*Publikationsbyrån: för in datumet för dagen som infaller två år efter det att detta ändringsdirektiv har trätt i kraft*] ska medlemsstaterna se över och anpassa sina program för förebyggande av livsmedelsavfall i syfte att uppnå de mål som anges i artikel 9a.4. Dessa program ska åtminstone innehålla de åtgärder som fastställs i artiklarna 9.1 och 9a.1 och, när det är relevant, de åtgärder som förtecknas i bilagorna IV och IVa.
2. Varje medlemsstat ska utse de behöriga myndigheter som ansvarar för samordningen av de åtgärder för minskning av livsmedelsavfall som genomförs i syfte att uppnå det mål som anges i artikel 9a.4 och underrätta kommissionen om detta senast den [*Publikationsbyrån: för in datum för dagen som infaller tre månader efter det att detta ändringsdirektiv har trätt i kraft*]. Kommissionen ska därefter offentliggöra denna information på relevant EU-webbplats.”

(10) Artikel 37 ska ändras på följande sätt:

(a) I punkt 3 ska första stycket ersättas med följande:

”Medlemsstaterna ska varje år till Europeiska miljöbyrån rapportera uppgifter om genomförandet av artikel 9.4 och de uppgifter som avses i artikel 22c.17 a. Medlemsstaterna ska inte vara skyldiga att rapportera kvantitativa uppgifter om återanvändningen av textilier i enlighet med artikel 9.4. Medlemsstaterna ska varje år till kommissionen rapportera uppgifter om genomförandet av artikel 9a.2.”

(b) Punkt 7 ska ersättas med följande:

”7. Kommissionen ska anta genomförandeakter som fastställer formatet för rapportering av de uppgifter som avses i punkterna 1, 3, 4 och 5 i denna artikel. Vid rapporteringen om genomförandet av artikel 11.2 a och b ska medlemsstaterna använda de format som fastställts i kommissionens genomförandebeslut av den 18 april 2012 om fastställande av ett frågeformulär för medlemsstaternas rapporter om genomförandet av Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/98/EG om avfall. Vad gäller rapportering om livsmedelsavfall ska de metoder som tagits fram med stöd av artikel 9a.3 beaktas när rapporteringsformatet utarbetas. Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 39.2 i detta direktiv.”

(11) Artikel 38 ska ändras på följande sätt:

(a) Punkterna 2 och 3 ska ersättas med följande:

”2. Den befogenhet att anta delegerade akter som avses i artiklarna 7.1, 9a.3, 11a.10, 27.1, 27.4, 38.2 och 38.3 ges till kommissionen för en period på fem år från och med den 4 juli 2018. Den befogenhet att anta delegerade akter som avses i artikel 22a.2 ges till kommissionen för en period på fem år från och med den [*Publikationsbyrån: för in datumet för den dag som infaller arton månader efter det att detta ändringsdirektiv träder i kraft*]. Kommissionen ska utarbeta en rapport om delegeringen av befogenhet senast nio månader före utgången av perioden på fem år. Delegeringen av befogenhet ska genom tyst medgivande förlängas med perioder av

samma längd, såvida inte Europaparlamentet eller rådet motsätter sig en sådan förlängning senast tre månader före utgången av perioden i fråga.

3. Den delegering av befogenhet som avses i artiklarna 7.1, 9a.3, 11a.10, 22a.2, 27.1, 27.4, 38.2 och 38.3 får när som helst återkallas av Europaparlamentet eller rådet. Ett beslut om återkallelse innebär att delegeringen av den befogenhet som anges i beslutet upphör att gälla. Beslutet får verkan dagen efter det att det offentliggörs i *Europeiska unionens officiella tidning*, eller vid ett senare i beslutet angivet datum. Det påverkar inte giltigheten av delegerade akter som redan har trätt i kraft.”

(b) Punkt 6 ska ersättas med följande:

”6. En delegerad akt som antas enligt artiklarna 7.1, 9a.3, 11a.10, 22a.2, 27.1, 27.4, 38.2 och 38.3 ska träda i kraft endast om varken Europaparlamentet eller rådet har gjort invändningar mot den delegerade akten inom en period på två månader från den dag då akten delgavs Europaparlamentet och rådet, eller om både Europaparlamentet och rådet, före utgången av den perioden, har underrättat kommissionen om att de inte kommer att invända. Denna period ska förlängas med två månader på Europaparlamentets eller rådets initiativ.”

(12) Bilaga IVc ska införas i enlighet med bilagan till detta direktiv.

Artikel 2

Införlivande

1. Medlemsstaterna ska senast den [*Publikationsbyrå: för in datum för dagen arton månader efter detta ändringsdirektivs ikraftträdande*] sätta i kraft de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa detta direktiv. De ska genast överlämna texten till dessa bestämmelser till kommissionen.

När en medlemsstat antar dessa bestämmelser ska de innehålla en hänvisning till detta direktiv eller åtföljas av en sådan hänvisning när de offentliggörs. Närmare föreskrifter om hur hänvisningen ska göras ska varje medlemsstat själv utfärda.

2. Medlemsstaterna ska underrätta kommissionen om texten till de centrala bestämmelser i nationell rätt som de antar inom det område som omfattas av detta direktiv.

Artikel 3

Ikraftträdande

Detta direktiv träder i kraft den tjugonde dagen efter det att det har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Artikel 4

Adressater

Detta direktiv riktar sig till medlemsstaterna.

Utfärdat i Bryssel den

På Europaparlamentets vägnar
Ordförande

På rådets vägnar
Ordförande

FINANSIERINGSÖVERSIKT FÖR RÄTTSAKT

1. GRUNDLÄGGANDE UPPGIFTER OM FÖRSLAGET ELLER INITIATIVET

1.1. Förslagets eller initiativets titel

1.2. Berörda politikområden

1.3. Förslaget eller initiativet avser

1.4. Mål

1.4.1. *Allmänt/allmänna mål:*

1.4.2. *Specifikt/specifika mål:*

1.4.3. *Verkan eller resultat som förväntas*

1.4.4. *Prestationsindikatorer*

1.5. Grunder för förslaget eller initiativet

1.5.1. *Krav som ska uppfyllas på kort eller lång sikt, inbegripet en detaljerad tidsplan för genomförandet av initiativet*

1.5.2. *Mervärdet av en åtgärd på unionsnivå (som kan följa av flera faktorer, t.ex. samordningsfördelar, rättssäkerhet, ökad effektivitet eller komplementaritet). Med "mervärdet av en åtgärd på unionsnivå" i denna punkt avses det värde en åtgärd från unionens sida tillför utöver det värde som annars skulle ha skapats av enbart medlemsstaterna.*

1.5.3. *Erfarenheter från tidigare liknande åtgärder*

1.5.4. *Förenlighet med den fleråriga budgetramen och eventuella synergieffekter med andra relevanta instrument*

1.5.5. *Bedömning av de olika finansieringsalternativ som finns att tillgå, inbegripet möjligheter till omfördelning*

1.6. Förslagets eller initiativets beräknade varaktighet och beräknade inverkan på budgeten

1.7. Planerad(e) genomförandemetod(er)

2. FÖRVALTNING

2.1. Regler om uppföljning och rapportering

2.2. Förvaltnings- och kontrollsystem

2.2.1. *Motivering av den genomförandemetod, de finansieringsmekanismer, de betalningsvillkor och den kontrollstrategi som föreslås*

2.2.2. *Uppgifter om identifierade risker och om det eller de interna kontrollsystem som inrättats för att begränsa riskerna*

2.2.3. *Beräkning och motivering av kontrollernas kostnadseffektivitet (dvs. förhållandet mellan kostnaden för kontrollerna och värdet av de medel som förvaltas) och en bedömning av den förväntade risken för fel (vid betalning och vid avslutande)*

2.3. Åtgärder för att förebygga bedrägeri och oriktigheter

- 3. FÖRSLAGETS ELLER INITIATIVETS BERÄKNADE INVERKAN PÅ BUDGETEN**
- 3.1. Berörda rubriker i den fleråriga budgetramen och utgiftsposter i den årliga budgeten**
- 3.2. Förslagens beräknade inverkan på anslagen**
 - 3.2.1. Sammanfattning av beräknad inverkan på driftsanslagen*
 - 3.2.2. Beräknad output som finansieras med driftsanslag*
 - 3.2.3. Sammanfattning av beräknad inverkan på de administrativa anslagen*
 - 3.2.3.1. Beräknat personalbehov*
 - 3.2.4. Förenlighet med den gällande fleråriga budgetramen*
 - 3.2.5. Bidrag från tredje part*
- 3.3. Beräknad inverkan på inkomsterna**

1. GRUNDLÄGGANDE UPPGIFTER OM FÖRSLAGET ELLER INITIATIVET

1.1. Förslagets eller initiativets titel

Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om ändring av direktiv 2008/98/EG om avfall

1.2. Berörda politikområden

09 – Miljö och klimatförändring

1.3. Förslaget eller initiativet avser

☒ en ny åtgärd

☐ en ny åtgärd som bygger på ett pilotprojekt eller en förberedande åtgärd⁸⁶

☒ en förlängning av en befintlig åtgärd

☐ en sammanslagning eller omdirigering av en eller flera åtgärder mot en annan/en ny åtgärd

1.4. Mål

1.4.1. Allmänt/allmänna mål:

De allmänna målen för ändringen av ramdirektivet om avfall för textil och livsmedel är följande:

Att minska miljö- och klimatpåverkan, höja miljökvaliteten och förbättra folkhälsan i samband med avfallshantering av textilier i linje med avfallshierarkin.

Att minska miljö- och klimatpåverkan av livsmedelssystem i samband med generering av livsmedelsavfall. Att förhindra matsvinn skulle också bidra till en tryggad livsmedelsförsörjning.

1.4.2. Specifikt/specifika mål:

När det gäller textilavfall syftar detta förslag till att förbättra hanteringen av textilavfall i linje med den "avfallshierarki" som fastställs i ramdirektivet om avfall, prioritera förebyggande av avfall, förberedelse för återanvändning samt materialåtervinning av textilier framför andra återvinningsalternativ och bortskaffande samt genomföra principen om att förorenaren betalar.

När det gäller livsmedelsavfall är de särskilda målen att ge medlemsstaterna ett tydligt ansvar för att påskynda minskningen av livsmedelsavfall i linje med mål 12.3 för hållbar utveckling och säkerställa att alla medlemsstater vidtar tillräckliga och konsekventa åtgärder.

1.4.3. Verkan eller resultat som förväntas

Beskriv den verkan som förslaget eller initiativet förväntas få på de mottagare eller den del av befolkningen som berörs.

De förväntade resultaten är följande:

– Minskat textilavfall, ökad återanvändning, förberedelse för återanvändning och materialåtervinning av textilier, incitament att designa textilier på ett sätt som

⁸⁶

I den mening som avses i artikel 58.2 a eller b i budgetförordningen.

underlättar återanvändning, förberedelse för återanvändning och materialåtervinning (genom det utökade producentansvaret) samt skapande av ekonomiska möjligheter att öka den infrastruktur för återanvändning, förberedelse för återanvändning och materialåtervinning som krävs i EU.

- Ytterligare fördelar på 656 miljoner euro i återanvändbara och materialåtervinningsbara textilier för EU:s marknad för återanvändning och materialåtervinning samt stöd till 3,5–4,5 miljarder euro i årlig avkastning från investeringar i utökat producentansvar.

- Ytterligare minskning av växthusgasutsläppen motsvarande 16 miljoner euro per år från textilier.

- 8 740 arbetstillfällen som skapas inom avfallshanteringen.

- Minskad generering av livsmedelsavfall med 10 % i bearbetningen och tillverkningen av livsmedel och med 30 % i detaljhandeln, livsmedelstjänster och hushåll (till 2030).

- Totalt mervärde för EU:s ekonomi 1,6 miljarder euro (inklusive ovannämnda kostnader)

- Besparingar i hushållens utgifter för livsmedel på 439 euro per år per hushåll (4 personer)

- Minskning av ett antal miljökonsekvenser i samband med livsmedel såsom växthusgasutsläpp, marin eutrofiering, markanvändning eller vattenbrist – uppskattat totalvärde på 9–23 miljarder euro, inklusive 16,5–62 miljoner ton uppskattad minskning av växthusgasutsläppen.

1.4.4. *Prestationsindikatorer*

Ange indikatorer för övervakning av framsteg och resultat.

Indikatorerna för framsteg och resultat kommer att vara följande:

- Sammansättningsundersökning av insamlat blandat kommunalt avfall för att fastställa andelen textilavfall däri

- Uppgifter om förberedelse för återanvändning av använda textilier och textilavfall

- Information om andelen separat insamling av använda och förbrukade textilier och skor som förtecknas i bilaga IVc, den andel återanvändning och förberedelse för återanvändning och materialåtervinning som producentorganisationen uppnått

- Minskad generering av livsmedelsavfall med 10 % i bearbetningen och tillverkningen av livsmedel och med 30 % i detaljhandeln, livsmedelstjänster och hushåll till 2030

1.5. **Grunder för förslaget eller initiativet**

1.5.1. *Krav som ska uppfyllas på kort eller lång sikt, inbegripet en detaljerad tidsplan för genomförandet av initiativet*

De detaljerade kraven skulle behöva specificeras genom genomförandeakter inom en tidsperiod på cirka 3 år. De omfattar följande:

- Genomförandeakter som fastställer det harmoniserade formatet för registrering i registret.

- Möjliga delegerade akter för att ändra de KN-nummer som förtecknas i bilaga IVc så att de överensstämmer med de koder som förtecknas i bilaga 1 till rådets förordning (EEG) nr 2658/87 och för att säkerställa rättssäkerheten för de produkter som omfattas av utökat producentansvar.
- Möjlig genomförandeakt om fastställande av kriterier för producentansvarsorganisationer för de ekonomiska bidrag som producenten betalar till dem.
- Genomförandeakt om fastställande av metoden för beräkning och kontroll av den separata insamlingsgraden.
- Genomförandeakter som antagits i enlighet med punkt 37 i den här artikeln och som fastställer formatet för rapportering av de uppgifter som avses i punkt 1 för att anpassa dem till kraven i punkt 3 i den artikeln.
- Det finns inga krav på livsmedelsavfall (eftersom de nödvändiga förutsättningarna redan har antagits i 2018 års översyn av ramdirektivet om avfall och efterföljande sekundärlagstiftning).

1.5.2. *Mervärdet av en åtgärd på unionsnivå (som kan följa av flera faktorer, t.ex. samordningsfördelar, rättssäkerhet, ökad effektivitet eller komplementaritet). Med "mervärdet av en åtgärd på unionsnivå" i denna punkt avses det värde en åtgärd från unionens sida tillför utöver det värde som annars skulle ha skapats av enbart medlemsstaterna.*

Eftersom textilvärdekedjan är gränsöverskridande ur ett ekonomiskt, miljömässigt och socialt perspektiv är försäljning, konsumtion och hantering av utjämnta textilier intimt förknippade med den inre marknadens och de globala värdekedjornas funktion. Det stora beroendet av råvaror understryker vikten av att främja cirkulära affärsmodeller för att minska användningen av primära råvaror och bidra till att mildra de negativa externa miljöeffekterna av dessa.

Insamlings-, sorterings- och återvinningssystemen måste byggas ut för att förbereda för det kommande kravet på separat insamling och dess fullständiga genomförande, eftersom flera regel- och marknadsmisslyckanden som påverkar alla medlemsstater och aktörer i hela den textila värdekedjan för närvarande hindrar ett tillräckligt tillhandahållande av insamlings-, sorterings- och återvinningskapacitet. Avsaknaden av en gemensam EU-strategi för textilhantering riskerar att skapa eller ytterligare befästa en fragmentering av lagstiftningen och störda avfalls- och materialflöden, vilket hindrar gränsöverskridande transporter av textilier (produkter, använda textilier och textilavfall) samt samordnade åtgärder och snabba investeringar i hela EU. Det finns stora risker för ytterligare ökning av fragmenteringen av lagstiftningen och de administrativa bördorna för branschens berörda parter, främst små och medelstora företag, till följd av att principen om att förorenaren betalar tillämpas på olika sätt genom nationella system för utökat producentansvar för textilier. Att ta itu med gränsöverskridande externa miljöeffekter, inbegripet utsläpp av växthusgaser och export av textilier (och avfall som förklänts till icke-avfall) till tredjeländer, hanteras mer effektivt genom EU-åtgärder, särskilt eftersom de viktigaste orsakerna till problemen är bristande lagstiftning till följd av brist på harmoniserade definitioner och fragmentering av lagstiftningen samt en brist på finansiering som är gemensam för alla medlemsstater.

Alla medlemsstater genererar livsmedelsavfall, vilket skapar betydande gränsöverskridande externa miljöeffekter. Produktion, lagring, transport och

bearbetning av livsmedel samt bortskaffande av livsmedelsavfall orsakar miljö- och klimatpåverkan (t.ex. utsläpp av växthusgaser och effekter på markanvändning, biologisk mångfald, vattenanvändning och eutrofiering) inom EU. Dessutom kan produktion av livsmedel som importeras till EU leda till betydande globala miljö- och klimateffekter.

En konsekvent minskning av livsmedelsavfallet i hela EU är nödvändig för att i varje medlemsstat säkerställa ett försiktigt och rationellt utnyttjande av naturresurser, minska de negativa effekterna på klimatet, den biologiska mångfalden och användningen av naturresurser, med fördelar som sträcker sig utanför de nationella gränserna. Genom att göra livsmedelssystemet mer effektivt bidrar minskningen av livsmedelsavfall också till livsmedelsförsörjningen i hela EU.

Livsmedel handlas i stor utsträckning inom EU-marknaden och livsmedelsföretag som verkar över gränserna behöver samstämmighet och klarhet om vilken ambitionsnivå som förväntas för att kunna planera investeringar och åtgärder för att förebygga livsmedelsavfall. En samordnad strategi på EU-nivå kan ge tillförlitlighet och kontinuitet och därmed stödja livsmedelsföretagarnas antagande av nya affärsmodeller för att påskynda minskningen av livsmedelsavfall i hela livsmedelsvärdekedjan.

Att fastställa mål för minskning av livsmedelsavfall som medlemsstaterna ska uppnå senast 2030 förväntas stärka insatserna för att identifiera och skala upp effektiva strategier och initiativ både inom och mellan medlemsstaterna genom att effektivisera livsmedelsföretagarnas bidrag, särskilt i samband med gränsöverskridande leveranskedjor, bidra till att säkerställa att drivkrafterna bakom uppkomsten av livsmedelsavfall (marknad och beteende) hanteras konsekvent och samtidigt av alla medlemsstater, i linje med de åtgärder som vidtagits av de – hittills få – föregångarna, och påskynda utvecklingen av effektiva nationella strategier för förebyggande av livsmedelsavfall genom spridningen av god praxis och utnyttjande av EU:s kunskapsbas om förebyggande av livsmedelsavfall.

1.5.3. Erfarenheter från tidigare liknande åtgärder

I ramdirektivet om avfall fastställs horisontellt tillämpliga koncept för avfallsgenerering och avfallshantering, inklusive avfallsbehandling, materialåtervinning och återvinning. Den skapar avfallshierarkin där förebyggande av avfall prioriteras framför återanvändning och/eller materialåtervinning, därefter materialåtervinning framför andra återvinningsalternativ och slutligt bortskaffande via deponering. Dessutom åläggs medlemsstaterna att ha fungerande system för utökat producentansvar, som säkerställer att producenter av produkter bär ansvaret för hanteringen av avfallsledet för sina produkter. I handlingsplanen för den cirkulära ekonomin åtog sig kommissionen att se över ramdirektivet om avfall avseende textilavfall.

Även om detta är det första målet för att minska genereringen av livsmedelsavfall anses andra mål i avfallslagstiftningen som syftar till att öka materialåtervinningen eller minska deponeringen av avfall i allmänhet vara framgångsrika, eftersom de ger tydliga mål och rättssäkerhet för alla aktörer och samhället i allmänhet, samtidigt som medlemsstaterna ges full flexibilitet när det gäller valet av de åtgärder som krävs. Erfarenheten visar att de framsteg som görs mot målen måste övervakas och stöd ges till medlemsstaterna genom utbyte av bästa praxis om instrument och verktyg som är tillämpliga på nationell nivå för att uppnå målen samt förtydligande genom vägledning och/eller ändring av relevanta åtgärder i relaterad lagstiftning för

att underlätta förebyggande av avfall (t.ex. genom att ta itu med eventuella hinder som uppstått).

1.5.4. Förenlighet med den fleråriga budgetramen och eventuella synergieffekter med andra relevanta instrument

Initiativet faller inom ramen för den europeiska gröna given, som är vägledande för EU:s återhämtningsstrategi. I den gröna given erkänns fördelarna med att investera i vår konkurrenskraftiga hållbarhet genom att bygga ett rättvisare, grönare och mer digitalt Europa. Detta inbegriper en cirkulär ekonomi, som är den främsta drivkraften för ökad materialåtervinning och förbättrad kvalitet på sekundära råvaror samt från jord till bord-strategin.

Europeiska kommissionens stöd och engagemang inom forskningen om den cirkulära ekonomin och i synnerhet när det gäller textilier omfattas av projekt som finansieras genom Horisont 2020-programmet och det ekonomiska bidraget till deras genomförande. Resultaten av dessa projekt kommer att stödja och främja cirkularitet och materialåtervinningsbarhet för textilier. Nätverket av europeiska digitala innovationsknutpunkter – som finansieras genom programmet för ett digitalt Europa – hjälper små och medelstora företag att införa digitala verktyg som stöder cirkularitet och materialåtervinningsbarhet för textilier samt att minska matsvinnet inom livsmedels- och hotellbranschen. På området livsmedelsavfall finansieras forskningsprojekt inom ramen för Horisont 2020 men även inom Horisont Europa.

1.5.5. Bedömning av de olika finansieringsalternativ som finns att tillgå, inbegripet möjligheter till omfördelning

För textilier skulle i teorin nationell lagstiftning i medlemsstaterna ha kunnat fastställas. Det kan dock konstateras att den befintliga (och den planerade) lagstiftningen inte skulle garantera den harmoniseringsnivå som krävs i hela EU som skulle undvika att bidra till fragmenteringen av den inre marknaden.

För textilier skulle i teorin nationell lagstiftning i medlemsstaterna ha kunnat fastställas. Det kan dock konstateras att den befintliga (och den planerade) lagstiftningen inte skulle garantera den harmoniseringsnivå som krävs i hela EU som skulle undvika att bidra till fragmenteringen av den inre marknaden.

Europeiska miljöbyrån valdes för datainsamling och validering med tanke på den befintliga hanteringen av dataflödet för återanvändning av produkter, det enastående anseendet och dess tillgänglighet för att hantera dataflödet. Länkar till dataområdet för tillverkningsindustrin kan bidra till att minska genomförande- och transaktionskostnaderna.

Uppgifter som rör utarbetandet av genomförandeakter på EU-nivå kan inte läggas ut på entreprenad.

Förslagets karaktär – rättsligt bindande mål som åläggs medlemsstaterna – innebär att relaterade åtgärder främst kommer att finansieras på nationell nivå.

1.6. Förslagets eller initiativets beräknade varaktighet och beräknade inverkan på budgeten

☐ **Begränsad varaktighet**

- ☐ verkan från och med [den DD/MM]ÅÅÅÅ till och med [den DD/MM]ÅÅÅÅ
- ☐ inverkan på budgeten från och med YYYY till och med YYYY för åtaganden och från och med YYYY till och med YYYY för betalningar.

☒ **obegränsad varaktighet**

- Efter en inledande period från 2024–2028
- beräknas genomförandetakten nå en stabil nivå.

1.7. Planerad(e) genomförandemetod(er)⁸⁷

☒ **Direkt förvaltning** som sköts av kommissionen

- ☒ via dess avdelningar, vilket också inbegriper personalen vid unionens delegationer
- ☐ via genomförandeorgan

☐ **Delad förvaltning** med medlemsstaterna

☐ **Indirekt förvaltning** genom att uppgifter som ingår i budgetgenomförandet anförtros

- ☐ tredjeländer eller organ som de har utsett
- ☐ internationella organisationer och organ kopplade till dem (ange vilka)
- ☐ EIB och Europeiska investeringsfonden
- ☐ organ som avses i artiklarna 70 och 71 i budgetförordningen
- ☐ offentligrättsliga organ
- ☐ privaträttsliga organ som har anförtrotts offentliga förvaltningsuppgifter i den utsträckning som de har försetts med tillräckliga ekonomiska garantier
- ☐ organ som omfattas av privaträtten i en medlemsstat, som anförtrotts genomförandeuppgifter inom ramen för ett offentlig-privat partnerskap och som har försetts med tillräckliga ekonomiska garantier
- ☐ organ eller personer som anförtrotts genomförandet av särskilda åtgärder inom Gusp enligt avdelning V i fördraget om Europeiska unionen och som fastställs i den grundläggande akten.
- *Vid fler än en metod, ange kompletterande uppgifter under "Anmärkningar".*

Anmärkningar

Inga.

⁸⁷

Närmare förklaringar av de olika genomförandemetoderna med hänvisningar till respektive bestämmelser i budgetförordningen återfinns på webbplatsen Budgpedia:
<https://myintracomm.ec.europa.eu/corp/budget/financial-rules/budget-implementation/Pages/implementation-methods.aspx>

2. FÖRVALTNING

2.1. Regler om uppföljning och rapportering

Ange intervall och andra villkor för sådana åtgärder:

I denna finansieringsöversikt ingår personalutgifter inom kommissionen. Ett potentiellt behov av förstärkning av Europeiska miljöbyrån kommer att samlas i en finansieringsöversikt för rättsakt om ett kommande lagstiftningsförslag, med beaktande av synergieffekter. Standardregler för denna typ av utgifter gäller.

2.2. Förvaltnings- och kontrollsystem

2.2.1. *Motivering av den genomförandemetod, de finansieringsmekanismer, de betalningsvillkor och den kontrollstrategi som föreslås*

Ej tillämpligt – jfr ovan

2.2.2. *Uppgifter om identifierade risker och om det eller de interna kontrollsystem som inrättats för att begränsa riskerna*

Ej tillämpligt – jfr ovan

2.2.3. *Beräkning och motivering av kontrollernas kostnadseffektivitet (dvs. förhållandet mellan kostnaden för kontrollerna och värdet av de medel som förvaltas) och en bedömning av den förväntade risken för fel (vid betalning och vid avslutande)*

Ej tillämpligt – jfr ovan

2.3. Åtgärder för att förebygga bedrägeri och oriktigheter

Beskriv förebyggande åtgärder (befintliga eller planerade), t.ex. från strategi för bedrägeribekämpning.

Ej tillämpligt – jfr ovan

3. FÖRSLAGETS ELLER INITIATIVETS BERÄKNADE INVERKAN PÅ BUDGETEN

3.1. Berörda rubriker i den fleråriga budgetramen och utgiftsposter i den årliga budgeten

- Befintliga budgetposter

Redovisa enligt de berörda rubrikerna i den fleråriga budgetramen i nummerföljd

Rubrik i den fleråriga budgetramen	Budgetpost	Typ av utgifter	Bidrag			
	Nummer	Diff./Icke-diff. ⁸⁸	från Eftaländer ⁸⁹	från kandidatländer och potentiella kandidater ⁹⁰	Från tredjeländer	övriga inkomster avsatta för särskilda ändamål
7	20 02 02 01 – Utgifter för huvudkontor och representationskontor	Icke-diff.	NEJ	NEJ	NEJ	NEJ
7	20 02 01 01 Kontraktsanställda	Icke-diff.	NEJ	NEJ	NEJ	NEJ

- Nya budgetposter som föreslås

Ej tillämpligt

⁸⁸ Diff. = differentierade anslag/Icke-diff. = icke-differentierade anslag.

⁸⁹ Efta: Europeiska frihandelssammanslutningen.

⁹⁰ Kandidatländer och i förekommande fall potentiella kandidater i västra Balkan.

3.2. Förslagets beräknade inverkan på anslagen

3.2.1. Sammanfattning av beräknad inverkan på driftanslagen

- ☐ Förslaget/initiativet kräver inte att driftanslag tas i anspråk
- ☒ Förslaget/initiativet kräver att driftanslag tas i anspråk enligt följande:

Miljoner euro (avrundat till tre decimaler)

Rubrik i den fleråriga budgetramen	7	”Administrativa utgifter”
------------------------------------	---	---------------------------

Detta avsnitt ska fyllas i med hjälp av det datablad för budgetuppgifter av administrativ natur som först ska föras in i bilagan till finansieringsöversikt för rättsakt (bilaga 5 till kommissionens beslut om interna bestämmelser för genomförandet av kommissionens avsnitt av Europeiska unionens allmänna budget), vilken ska laddas upp i DECIDE som underlag för samråden mellan kommissionens avdelningar.

GD Miljö		2023	2024	2025	2026	2027	TOTAL T
☐ Personalresurser		0,171	0,358	0,358	0,358	0,358	1,603
☐ Övriga administrativa utgifter							
TOTALT GD MILJÖ	Anslag	0,171	0,358	0,358	0,358	0,358	1,603

Kostnaderna för GD Miljö härrör från medbeslutandeförfarandet och genomförandet samt från de olika genomförandeakter som föreslås i de föreslagna ändringarna.

Befintlig personal (0,75 heltidsekvivalenter, AD) kommer att vara fullt sysselsatt med förhandlingarna om och det allmänna genomförandet av det ändrade direktivet och de olika förberedelserna med och utarbetandet av genomförandeakterna i enlighet med de tidsfrister som föreslås i ändringen. Det senare kommer att kräva 0,33 heltidsekvivalenter (AD).

Ytterligare tre kontraktsanställda (tre kontraktsanställda) behövs för att utföra det tekniska arbetet, däribland följande:

- Genomförandeakter som fastställer det harmoniserade formatet för registrering i registret.
- Möjliga delegerade akter för att ändra de KN-nummer som förtecknas i bilaga IVc så att de överensstämmer med de koder som förtecknas i bilaga 1 till rådets förordning (EEG) nr 2658/87 och för att säkerställa rättssäkerheten för de produkter som omfattas av utökat producentansvar.

- Möjlig genomförandeakt om fastställande av kriterier för producentansvarsorganisationer för de ekonomiska bidrag som producenten betalar till dem.
- Genomförandeakt om fastställande av metoden för beräkning och kontroll av den separata insamlingsgraden.
- Genomförandeakter som antagits i enlighet med punkt 37 i den här artikeln och som fastställer formatet för rapportering av de uppgifter som avses i punkt 1 för att anpassa dem till kraven i punkt 3 i den artikeln.

GD HÄLSA OCH LIVSMEDELSSÄKERHET		2023	2024	2025	2026	2027	TOTAL T
○ Personalresurser		0,086	0,086	0,086	0,086	0,086	0,427
○ Övriga administrativa utgifter							
TOTALT GD HÄLSA OCH LIVSMEDELSSÄKERHET	Anslag	0,086	0,086	0,086	0,086	0,086	0,430

Kostnaderna för GD Hälsa och livsmedelssäkerhet härrör från medbeslutandeförfarandet och övervakningen av resultaten i medlemsstaterna. De återspeglar befintlig personal (AD).

TOTALA anslag för RUBRIK 7 i den fleråriga budgetramen	(summa åtaganden = summa betalningar)	0,257	0,444	0,444	0,444	0,444	2,033
--	---------------------------------------	-------	-------	-------	-------	-------	-------

		Miljoner euro (avrundat till tre decimaler)					
		2023	2024	2025	2026	2027	TOTALT
TOTALA anslag för RUBRIK 1–7 i den fleråriga budgetramen	Åtaganden	0,257	0,444	0,444	0,444	0,444	2,033
	Betalningar	0,257	0,444	0,444	0,444	0,444	2,033

3.2.2. Beräknad output som finansieras med driftsanslag

Åtaganden i miljoner euro (avrundat till tre decimaler)

Ange mål och output ↓			År n		År n+1		År n+2		År n+3		För in så många år som behövs för att redovisa under hur lång tid resursanvändningen påverkas (jfr punkt 1.6)						TOTALT	
	OUTPUT																	
	Typ ⁹¹	Genomsnittliga kostnader	Antal	Kostn.	Antal	Kostn.	Antal	Kostn.	Antal	Kostn.	Antal	Kostn.	Antal	Kostn.	Antal	Kostn.	Totalt antal	Total kostnad
SPECIFIKT MÅL nr 1 ⁹² ...																		
- Output																		
- Output																		
- Output																		
Delsumma för specifikt mål nr 1																		
SPECIFIKT MÅL nr 2...																		
- Output																		
Delsumma för specifikt mål nr 2																		
TOTALT																		

⁹¹ Output som ska anges är de produkter eller tjänster som levererats (t.ex. antal studentutbyten som har finansierats eller antal kilometer väg som har byggts).

⁹² Mål som redovisats under punkt 1.4.2: "Specifikt/specifika mål...".

3.2.3. Sammanfattning av uppskattad inverkan på personalresurser och administrativa anslag

Beräknat behov av administrativa anslag inom kommissionen

- ☐ Förslaget/initiativet kräver inte att anslag av administrativ natur tas i anspråk
- ☒ Förslaget/initiativet kräver att anslag av administrativ natur tas i anspråk enligt följande:

Miljoner euro (avrundat till tre decimaler)

	2023	2024	2025	2026	2027	TOTALT
--	------	------	------	------	------	--------

RUBRIK 7 i den fleråriga budgetramen						
Personalresurser	0,257	0,444	0,444	0,444	0,444	2,033
Övriga administrativa utgifter						
Delsumma för RUBRIK 7 i den fleråriga budgetramen	0,257	0,444	0,444	0,444	0,444	2,033

Utanför RUBRIK 7⁹³ i den fleråriga budgetramen	Ej tillämpligt	Ej tillämpligt	Ej tillämpligt	Ej tillämpligt	Ej tillämpligt	Ej tillämpligt
Personalresurser						
Andra utgifter av administrativ natur						
Delsumma utanför RUBRIK 7 i den fleråriga budgetramen	Ej tillämpligt	Ej tillämpligt	Ej tillämpligt	Ej tillämpligt	Ej tillämpligt	Ej tillämpligt

TOTALT	0,257	0,444	0,444	0,444	0,444	2,033
---------------	-------	-------	-------	-------	-------	--------------

Personalbehov och andra utgifter av administrativ natur ska täckas genom anslag inom generaldirektoratet vilka redan har avdelats för förvaltningen av åtgärden i fråga, eller genom en omfördelning av anslag inom generaldirektoratet, samt vid behov ytterligare resurser som kan tilldelas det förvaltande generaldirektoratet som ett led i det årliga förfarandet för tilldelning av anslag och med hänsyn tagen till begränsningar i fråga om budgetmedel.

3.2.3.3. Beräknat personalbehov hos kommissionen

- ☐ Förslaget/initiativet kräver inte att personalresurser tas i anspråk
- ☒ Förslaget/initiativet kräver att personalresurser tas i anspråk enligt följande:

⁹³ Tekniskt eller administrativt stöd för genomförandet av vissa av Europeiska unionens program och åtgärder (tidigare s.k. BA-poster) samt indirekta och direkta forskningsåtgärder.

	2023	2024	2025	2026	2027
20 01 02 01 (Kommissionens huvudkontor och representationskontor)	1,5	1	1	1	1
20 01 02 03 (Delegationer)					
01 01 01 01 (Indirekta forskningsåtgärder)					
01 01 01 11 (Direkta forskningsåtgärder)					
Andra budgetposter (ange vilka)					
20 02 01 (Kontraktsanställda, nationella experter och vikarier finansierade genom ramanslaget)		3	3	3	3
20 02 03 (Kontraktsanställda, lokalanställda, nationella experter, vikarier och unga experter som tjänstgör vid delegationerna)					
XX 01 xx yy zz ⁹⁴	- vid huvudkontoret				
	- vid delegationer				
01 01 01 02 (Kontraktsanställda, nationella experter och vikarier som arbetar med indirekta forskningsåtgärder)					
01 01 01 12 (Kontraktsanställda, vikarier och nationella experter som arbetar med direkta forskningsåtgärder)					
Andra budgetposter (ange vilka)					
TOTALT	1,5	4	4	4	4

XX motsvarar det politikområde eller den avdelning i budgeten som avses.

Personalbehoven ska täckas med personal inom generaldirektoratet vilka redan har avdelats för förvaltningen av åtgärden i fråga, eller genom en omfördelning av personal inom generaldirektoratet, samt vid behov ytterligare resurser som kan tilldelas det förvaltande generaldirektoratet som ett led i det årliga förfarandet för tilldelning av anslag och med hänsyn tagen till begränsningar i fråga om budgetmedel.

Beskrivning av arbetsuppgifter:

Tjänstemän och tillfälligt anställda	GD Miljö: Befintliga 0,75 heltidsekvivalenter (AD) för medbeslutande och befintliga 0,33 heltidsekvivalenter (AD) för genomförande GD Hälsa och livsmedelssäkerhet: Befintliga 0,5 heltidsekvivalenter (AD) för medbeslutande och övervakning av medlemsstaterna.
Extern personal	GD Miljö: Ytterligare tre kontraktsanställda (tre kontraktsanställda) behövs för att utföra det tekniska arbetet, däribland följande: – Genomförandeakter som fastställer det harmoniserade formatet för registrering i registret. – Möjliga delegerade akter för att ändra de KN-nummer som förtecknas i bilaga IVc så att de överensstämmer med de koder som förtecknas i bilaga 1 till rådets förordning (EEG) nr 2658/87 och för att säkerställa rättssäkerheten för de produkter som omfattas av utökat producentansvar. – Möjlig genomförandeakt om fastställande av kriterier för producentansvarsorganisationer för de ekonomiska bidrag som producenten betalar till dem. – Genomförandeakt om fastställande av metoden för beräkning och kontroll av den separata insamlingsgraden. – Genomförandeakter som antagits i enlighet med punkt 37 i den här artikeln och som fastställer formatet för rapportering av de uppgifter som avses i punkt 1 för att anpassa dem till kraven i punkt 3 i den artikeln.

⁹⁴

Särskilt tak för finansiering av extern personal genom driftsanslag (tidigare s.k. BA-poster).

3.2.4. Förenlighet med den gällande fleråriga budgetramen

Förslaget/initiativet

- ☒ kan finansieras fullständigt genom omfördelningar inom den berörda rubriken i den fleråriga budgetramen.
- ☐ kräver användning av den outnyttjade marginalen under den relevanta rubriken i den fleråriga budgetramen och/eller användning av särskilda instrument enligt definitionen i förordningen om den fleråriga budgetramen.

Beskriv vad som krävs, ange berörda rubriker och budgetposter, motsvarande belopp och de instrument som är föreslagna för användning.

- ☐ kräver en översyn av den fleråriga budgetramen.

Beskriv vad som krävs, ange berörda rubriker och budgetposter samt motsvarande belopp.

3.2.5. Bidrag från tredje part

Förslaget/initiativet

- ☒ innehåller inga bestämmelser om samfinansiering från tredje parter
- ☐ innehåller bestämmelser om samfinansiering från tredje parter enligt följande uppskattning:

Anslag i miljoner euro (avrundat till tre decimaler)

	År n ⁹⁵	År n+1	År n+2	År n+3	För in så många år som behövs för att redovisa under hur lång tid resursanvändningen påverkas (jfr punkt 1.6)			Totalt
Ange vilket organ som deltar i samfinansieringen								
TOTALA anslag som tillförs genom samfinansiering								

⁹⁵

Med år n avses det år då förslaget eller initiativet ska börja genomföras. Ersätt ”n” med det förväntade första genomförandeåret (till exempel 2021). Detsamma för följande år.

3.3. Beräknad inverkan på inkomsterna

- ☒ Förslaget/initiativet påverkar inte inkomsterna.
- ☐ Förslaget/initiativet påverkar inkomsterna på följande sätt:

☐ Påverkan på egna medel

☐ Påverkan på andra inkomster

inkomsterna är avsatta för särskilda utgiftsposter ☐

Miljoner euro (avrundat till tre decimaler)

Inkomstposter i den årliga budgeten:	Belopp som förts in för det innevarande budgetåret	Förslagets/initiativets inverkan på inkomsterna ⁹⁶						
		År n	År n+1	År n+2	År n+3	För in så många år som behövs för att redovisa under hur lång tid resursanvändningen påverkas (jfr punkt 1.6)		
Artikel								

För inkomster avsatta för särskilda ändamål, ange vilka utgiftsposter i budgeten som berörs.

Övriga anmärkningar (t.ex. den metod/formel som har använts för att beräkna inverkan på inkomsterna eller andra relevanta uppgifter).

⁹⁶ Vad gäller traditionella egna medel (tullar, sockeravgifter) anges nettobeloppen, dvs. bruttobeloppen minus 20 % avdrag för uppbörds kostnader.